

Regatul Țărilor de Jos

MINISTERUL
ADMINISTRAȚIEI
ȘI
INTERNELOR

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

MANUAL

**privind prevenirea
delincvenței juvenile
în sistem integrat
în unitățile de învățământ
preuniversitar
și în zona adiacentă acestora**

Regatul Țărilor de Jos

MINISTERUL
ADMINISTRAȚIEI
ȘI INTERNELOR

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI

MANUAL

privind prevenirea
delincvenței juvenile
în sistem integrat în unitățile
de învățământ preuniversitar
și în zona adiacentă acestora

Programul
MATRA 06/RM/9/1

Coordonatori:

Petre TOBĂ - chestor principal de poliție
Inspector General al Poliției Române

dr. Mihai PRUTEANU – comisar șef de poliție, director adjunct al Direcției de
Ordine Publică din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române

Liliana PREOTEASA - director general Direcția Generală Educație și Învățare pe
tot Parcursul Vieții din cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și
Sportului

Autori:

*Florentina Rusan, Alina Milena Moisescu, Valentina Vasile, Cornelia Dumitru,
Dolf van Veen, Marij Bosdriesz*

Editori:

*Frans A. Grobbe, Dolf van Veen,
Marij Bosdriesz, Valentina Vasile,
Cornelia Dumitru*

București, România

CNCSIS: cod 045/2006

Editor: Valeriu IOAN-FRANC

Redactor: Ortansa CIUTACU

Concepție grafică, machetare și tehnoredactare: Luminița LOGIN

Coperta: Nicolae LOGIN

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate. Reproducerea,
fie și parțială și pe orice suport, este interzisă fără acord prealabil,
fiind supusă prevederilor legii drepturilor de autor.

ISBN 978-973-618-236-5

Anul apariției 2010

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	5
1. INTRODUCERE. PARTENERII ÎN DOMENIUL SIGURANȚEI ȘCOLARE	5
1.1. Justificarea demersului	7
1.2. Violența și violența școlară ca forme concrete. Cauze	12
1.3. Principalii parteneri în asigurarea climatului de siguranță școlară. Roluri, atribuții, responsabilități	18
2. COOPERAREA INTERINSTITUȚIONALĂ ÎN PREVENIRE ȘI INTERVENȚIE.....	26
2.1. Cooperarea interinstituțională. Oportunități și riscuri	27
2.2. Dezvoltarea activităților într-un sistem integrat interinstituțional.....	34
2.3. Aplicarea practică a sistemului-cadru integrat de cooperare în asigurarea siguranței școlare în România	37
3. PREVENIREA ȘI INTERVENȚIA ÎN DOMENIUL SIGURANȚEI ȘCOLARE	43
3.1. Prevenirea – Acordul de cooperare și instrumente de lucru la nivelul școlii și în cadrul cooperării școală-poliție.....	43
3.2. Intervenția în domeniul siguranței școlare – protocolul de acțiune pentru siguranța școlară.....	80
4. EVALUAREA.....	122
5. CONCLUZII	125
DICȚIONAR DE TERMENI.....	126
ANEXA NR. 1 - Model de acord la nivel de comisie județeană - Acord de cooperare privind sistemul-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și personalului didactic.....	133
ANEXA NR. 2 - Monitorul integrat al siguranței școlare (MISS).....	142
BIBLIOGRAFIE	150

CUVÂNT ÎNAINTE

Prezentul *Manual privind prevenirea delincvenței juvenile în sistem integrat în unitățile de învățământ preuniversitar și în zona adiacentă* acestora este rezultatul activității intense depuse de-a lungul celor doi ani de proiect derulat de o echipă de experți olandezi și români, grație programului olandez MATRA 06/RM/9/1.

Departa de a se dori un manual exhaustiv, autorii privesc această lucrare ca pe un modest punct de pornire pentru viitoarele inițiative în domeniu, considerând că siguranța în școală și în zona adiacentă acesteia reprezintă una dintre condițiile necesare și importante pentru asigurarea unui climat sănătos de dezvoltare, instruire și formare a tinerilor ca membri ai “cetății” și ai comunității europene. De aceea, manualul trebuie privit ca o platformă care poate fi permanent revizuită și perfecționată, adresându-se în egală măsură atât profesioniștilor din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, dar și celor din Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, precum și studenților care se pregătesc pentru nobila misiune de polițiști ori dascăli. Considerăm că acest manual poate fi în egală măsură o sursă utilă de informare și pentru părinți și elevi, care pot afla astfel mai multe despre eforturile depuse de școli, profesori, dar și de poliția de ordine publică, jandarmerie, de alte autorități centrale și locale, de organizații guvernamentale și nonguvernamentale etc., pentru ca tânăra generație să se simtă în siguranță, atât pe drumul casă-școală, cât și în incinta școlii.

Acest manual este însoțit de un “Ghid de bune practici pentru siguranța școlară” la care au avut o contribuție deosebită școlile pilot implicate în activitățile de pe parcursul acestui proiect, reprezentanți ai ISMB, reprezentantul MECTS desemnat pentru coordonarea acestui proiect la nivel național.

În încheiere, dorim să exprimăm mulțumiri următorilor membri ai echipei de proiect, care au avut contribuții deosebite la realizarea Manualului și Ghidului, precum și la conturarea principalelor inițiative, condiții și atitudini pentru îmbunătățirea siguranței școlare și combaterii delincvenței juvenile: F.A. Grobbe, Manager de Proiect, Frits van den Berg, Marij Bosdriesz, Dolph van Veen, parteneri olandezii, inspector principal

de poliție Florentina Rusan, din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române; inspector general Alina-Milena Moiescu – Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului; prof. univ. dr. Valentina Vasile; cercetător științific Cornelia Dumitru, din cadrul Institutului de Economie Națională, precum și reprezentanții școlilor pilot din București: **Colegiul Tehnic Henri Coandă** - director adjunct Mihaela Diaconescu; psiholog Florentina Preda; Florina Ralea; Roxana Boangiu; Alice Roșca; polițist de proximitate Constantin Mișa – Secția 2 Poliție, **Colegiul Tehnic Energetic** – director Nistor Ionela și profesor Cristina Ștefan – comisar de poliție Mitică Vija, Secția 24 Poliție, **Liceul Economic Costin C. Kirițescu:** director Luminița Grigorescu, Maria Iosef, Elena Rusu – polițist de proximitate Gabriel Dinu, Secția 21 Poliție.

1. INTRODUCERE. PARTENERII ÎN DOMENIUL SIGURANȚEI ȘCOLARE

România a traversat în ultimii douăzeci de ani un adevărat „pod” între două societăți, între un regim totalitar, opresiv și centralizat și un regim democratic, bazat pe libertățile și drepturile fundamentale ale omului, pe principiile descentralizării și pe spiritul liber, antreprenorial al tuturor cetățenilor.

Această traversare a „deșertului” dintre două tipuri de societăți a însemnat realizarea unor reforme profunde la nivel politic, economic și social, toată această reșezare socială atrăgând după sine și unele aspecte mai puțin dezirabile, unele născute dintr-o mai puțin înțeleaptă înțelegere și percepere a ceea ce înseamnă democrația.

Schimbarea mentalităților și a atitudinilor este încă în curs, iar pentru ca societatea să se dezvolte pe baze sănătoase este necesară asigurarea condițiilor optime încă din momentul în care copiii intră pentru prima dată pe porțile școlii.

Roluri deosebite în asigurarea unui climat de siguranță în școli și împrejurimile acestora revin în egală măsură autorităților centrale și locale, școlilor, dar și părinților și elevilor. Fiecare dintre acești participanți la procesul activ, zilnic de creare a climatului de siguranță în școală și în zona adiacentă acesteia are propriile sale atribuții, responsabilități, îndatoriri și drepturi, iar importanța ce le revine în procesul de asigurare al siguranței școlare este specifică și conformă statutului.

1.1. Justificarea demersului

Siguranța școlară se constituie într-una dintre principalele condiții preliminare pentru existența unui învățământ preuniversitar de calitate.

Principalii parteneri implicați în acest proces permanent, activ și în continuă modelare sunt elevii, părinții, școlile, autoritățile locale și centrale, poliția, precum și mulți alți parteneri care sunt atrași în această adevărată „rețea”, fiecare revinându-i un rol specific, cu atribuții bine determinate,

drepturi, îndatoriri și responsabilități în crearea și îmbunătățirea condițiilor specifice de realizare a unui climat optim de siguranță școlară.

Din experiența acumulată de-a lungul acestui proiect, a rezultat că cea mai bună soluție pentru asigurarea realizării principalelor premise este ca partenerii **să apeleze la cooperare și activități integrate, într-o adevărată rețea**, prin care, pe de o parte, se asigură un climat de siguranță școlară, iar pe de altă parte se identifică principalele cauze și surse de risc pentru acest climat.

Dintre cauze, se pot menționa carențele în educația primită în "cei șapte ani de acasă", în înclinațiile personale uneori mai "rebele", chiar în climatul existent la școală și, în general, în mediul în care evoluează toți actorii principali: elevi, părinți, profesori etc.

Școala, în momentul de față și în contextul actual, trebuie privită ca fiind una dintre subcomponentele esențiale ale societății, în care putem observa, la nivel micro, o întreagă societate și comunitate, fie urbană, fie rurală. Școala este locul în care se manifestă carențele în educație, beneficiile unei educații de calitate, ca și problemele sociale și reușita ori eșecul în soluționarea acestora. Privită dintr-o perspectivă pragmatică, școala este prima „întreprindere” în care elevii și părinții se întâlnesc cu ceilalți „acționari”: profesori, alți elevi și părinți, autorități centrale și locale. Evident, această întreprindere nu poate fi izolată de sfera mai largă, de societatea în care evoluează, iar influențele externe exercitate asupra ei sunt atât pozitive, cât și negative, astfel încât, pentru a se asigura una dintre premisele esențiale - cea de siguranță în școală și în zona adiacentă - este necesară cooperarea în rețea, pentru a prezerva climatul de siguranță școlară. Pentru aceasta, școala trebuie sprijinită, deoarece provocările actuale nu pot fi combătute numai de școală, iar educația tinerei generații în spiritul corectitudinii, prevenirii tendințelor delincvente nu poate fi lăsată exclusiv pe seama școlii și asumată numai de școală.

În prezent, multe dintre principalele teme care preocupă societatea sunt reflectate și au efecte directe și indirecte asupra siguranței în școală. Exemplele sunt numeroase, de la alcool și droguri, la înțelegerea eronată a ceea ce înseamnă emancipare, cu toată paleta de manifestări a acestei neînțelegeri (începerea precoce a vieții sexuale, agresiune sexuală etc.), la violență și delincvență juvenilă și, în unele cazuri discriminare și manifestări rasiste, atitudini radicale, ș.a.m.d.

Zilnic, societatea ca întreg, inclusiv cel mai vulnerabil și influențabil segment al ei – copiii și adolescenții – se confruntă cu niveluri crescute de stres, iar știrile din media, cel mai des, sunt o ilustrare a nivelului de

violență și delincvență din societate, iar „modelele” de viață prezentate tinerilor prin intermediul mass-media sunt, deseori, cel puțin nefericite: știrile, filmele, chiar și emisiunile de divertisment! Acestea prezintă un nivel tot mai crescut de toleranță față de violența verbală sau fizică, iar violența fizică este numai vârful unei piramide construite pe violența verbală, amenințări și jigniri care se află la bază. Lipsa de inhibiție în exprimări care conțin jigniri și amenințări, ironii gratuite se constituie într-un prim element de risc ca astfel de comportamente să ajungă să pară „de la sine înțelese” și așa, treptat, ca reacție, să se escaladeze până la violența fizică.

Evident, nivelurile crescute de violență din societate sunt preluate și de școală, iar de aici până la diminuarea calității climatului de siguranță școlară nu mai este decât un pas. Școala nu poate închide ușile în fața intervențiilor din mediul exterior, chiar dimpotrivă, ea trebuie să fie și să devină cel mai deschis și vizibil model micro al societății în care-și desfășoară activitatea zilnică.

Preocupările elevilor și profesorilor, în strânsă cooperare cu părinții, trebuie să fie legate de prevenirea și combaterea atitudinilor și manifestărilor ce încurajează violența sub toate formele sale, ca și toate celelalte manifestări la fel de negative: alcoolism, de dată mai recentă consumul și traficul de droguri, prostituția, furtul etc., toate fiind regăsite în statisticile legate de delincvența juvenilă.

În acest context, prevenirea și combaterea delincvenței juvenile în incinta unităților de învățământ preuniversitar și în zona adiacentă constituie o preocupare prioritară la nivelul instituțiilor statului român având atribuții legale în materie, autorități centrale și locale, poliție și jandarmerie, toate urmărind prin demersurile lor să vină în sprijinul școlii, părinților și elevilor.

Un astfel de demers relevant a fost Hotărârea nr. 1473 din 9 septembrie 2004 pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere dintre Ministerul Administrației și Internelor din România și Ministerul de Interne și al Relațiilor Naționale din Regatul Țărilor de Jos și Ministerul Justiției din Regatul Țărilor de Jos în domeniul afacerilor interne, semnat la Haga la 21 aprilie 2004.

În temeiul acestui Memorandum, în anul 2006 a fost demarat Proiectul MATRA 06/RM/9/1 – ***Prevenirea delincvenței juvenile în incinta și în zona adiacentă unităților de învățământ preuniversitar***, între Inspectoratul General al Poliției Române și Poliția Olandeză, care a avut în vedere, încă din start, implicarea tuturor factorilor responsabili în acest domeniu, în scopul obținerii unor rezultate cât mai bune.

Cel mai important partener, care a avut o participare relevantă la activitățile proiectului, a fost Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului ca beneficiar principal al noilor abordări și măsuri care urmau a fi inițiate și implementate pentru îmbunătățirea climatului de siguranță școlară.

În formularea și realizarea proiectului au fost luate în considerație și recomandările europene din Decizia Parlamentului și Consiliului European nr. 803/2004/EC privind prevenirea și lupta împotriva violenței asupra copiilor, tinerilor și femeilor, precum și Recomandarea nr. 1286/1996 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei privind o strategie europeană pentru copii.

Astfel, concluzia generală, confirmată de instituțiile abilitate în urma analizei evoluției și tendințelor fenomenului delincvenței juvenile în incinta și în zona adiacentă unităților de învățământ preuniversitar, a evidențiat necesitatea armonizării cadrului juridic și a realizării unui parteneriat strategic între principalele instituții guvernamentale și organizații nonguvernamentale având atribuții legale în domeniu, care să gestioneze în mod unitar și eficient întreaga problematică în materie.

Unul dintre primele rezultate pozitive obținute din experiența acumulată pe parcursul implementării proiectului menționat la nivelul școlilor-pilot a fost realizarea unui plan de acțiune prin care se urmărește introducerea unui sistem integrat de asigurare a siguranței școlare și prevenire a delincvenței juvenile. Acest sistem își are originile în sistemul integrat olandez de siguranță școlară, însă proiectul a fost adaptat și aplicat de așa manieră încât să corespundă condițiilor social-economice, materiale și culturale din țara noastră. La acest prim rezultat, a cărui aplicare practică va continua în următorii ani, s-a recurs la implementarea de bune practici inspirate de practica internațională, olandeză, dar și din cea națională, ceea ce a făcut ca preluarea elementelor relevante din diversele modele de asigurare a siguranței școlare, după efectuarea adaptărilor consistente cu legislația română, să contribuie la îmbunătățirea cadrului legislativ în domeniul abordat.

În consecință, Legea nr. 35/2007 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ a fost completată și modificată prin Legea nr. 29/2010, creându-se posibilitatea unei mai mari flexibilități și capacități de implicare a tuturor partenerilor interesați în asigurarea siguranței școlare și prevenirea delincvenței juvenile.

De asemenea, s-a mai constatat că, atât la nivelul poliției, cât și al școlilor, este necesară asigurarea unui supliment de informații, competențe

și abilități pentru obținerea rezultatelor dorite cu privire la prevenirea delincvenței juvenile în școli. Totodată, s-a evidențiat faptul că se impune o mai bună definire a competențelor/răspunderilor fiecăruia dintre parteneri, având ca obiectiv principal îmbunătățirea și consolidarea siguranței școlare.

În acest context, a fost subliniată încă o dată necesitatea cooperării și colaborării permanente, susținute și conforme cu competențele, dintre principalii actori care trebuie să participe zilnic la acest proces de asigurare a siguranței școlare și prevenire a delincvenței juvenile. Practic, colaborarea și cooperarea între parteneri sunt pilonii siguri ai succesului, în primul rând pentru îndeplinirea principalului deziderat de asigurare a siguranței școlare și prevenirii delincvenței juvenile, în sens mai larg această atitudine aducând beneficii pe termen lung și comunității, în general.

Cooperarea între autoritățile centrale/locale, poliție, jandarmerie, școli și chiar societăți comerciale și organizații nonguvernamentale constituie principalul pilon pentru îmbunătățirea climatului social, ceea ce va contribui în mod hotărâtor și la creșterea nivelului de siguranță în școli și, mai ales în zona adiacentă acestora, contribuind astfel la diminuarea nivelului de delincvență juvenilă.

Pilonul cooperării se bazează, de regulă, pe paradigma „*A învăța ce este mai bun, mai eficient - unii de la alții*”. Întrunirea condițiilor necesare ale acestei paradigme este o resursă certă pentru obținerea a noi cunoștințe, idei, informații, resurse, experiențe, iar în ultimă instanță noi succese, noi performanțe.

Perioada de proiect a demonstrat că, pentru a atinge succesul și performanțele dorite, este necesară continuarea acțiunilor și eforturilor depuse de-a lungul acestuia, deoarece rezultatele scontate vor putea fi cu adevărat vizibile, interpretabile și perfectibile după o perioadă de aplicare susținută a acțiunilor și măsurilor propuse. Practic, acest proiect a fost un prim ciclu, care va fi urmat de alte cicluri succesive de planificare, implementare, evaluare pentru îmbunătățirea climatului de siguranță școlară și combaterea delincvenței juvenile.

Pe parcursul următoarelor cicluri, toate instituțiile centrale și locale, organizațiile nonguvernamentale, școli și asociații de părinți vor putea contribui activ la îmbunătățirea acestui sistem integrat, oferind în același timp un bun exemplu a ceea ce înseamnă cooperarea interinstituțională susținută între parteneri egali, cu atribuții și responsabilități diferite, dar care contribuie în mod egal la crearea unui climat de siguranță școlară care, în timp, își va demonstra influența benefică asupra climatului de siguranță la nivelul întregii societăți.

Acest parteneriat extins, către care s-a tins pe parcursul proiectului, a arătat că este posibilă cooperarea și acțiunea comună, conform competențelor și atribuțiilor legale, dar și conform responsabilităților specifice între parteneri din diversele instituții care urmăresc atingerea unui obiectiv comun, așa încât să se asigure continuitatea și complementaritatea procesului de prevenție.

1.2. Violența și violența școlară ca forme concrete. Cauze

Societatea modernă se confruntă cu diverse tipuri de violență, de la violența adeseori „tăcută” în mediul familial, la cea manifestată în conflictele dintre state. Însuși cuvântul „violență” necesită un efort de concretizare, deoarece aceasta poate fi îndreptată împotriva unei alte persoane, împotriva propriei persoane ori împotriva unor grupuri, provocând necesitatea de reacție pentru a preîntâmpina efectele acesteia ori pentru a le sancționa. Astfel, violența se constituie într-o preocupare permanentă pentru autoritățile interesate și responsabile de aplicarea legii, dar și pentru psihologi, sociologi, economiști și alți cercetători interesați în cunoașterea domeniului social.

Practic, spectrul violenței poate acoperi orice astfel de manifestare de la jignire, insultă, încăierare între două persoane, până la efectele extreme care sunt războiul și genocidul. Implicit, violența este și un altfel de mijloc/instrument pentru a măsura nivelul de cultură și toleranță al unei societăți.

Între multiplele argumentații oferite pentru prezența violenței, una dintre opiniile este că violența, ca atare, poate fi percepută diferit de la individ la individ, dar și de la societate la societate, inclusiv pe baza percepțiilor stabilite în relația dintre făptaș și victimă.

Astfel, psihologii argumentează că, cel puțin în ultimul tip menționat de înțelegere a violenței - al relației agresor-victimă - modul defensiv, violent de a reacționa la impulsul violent inițial, uneori întrece ca proporție violența inițială.

În concluzie, violența și proporțiile acesteia depind și de modul în care actorii implicați în actul violent o percep¹.

Violența poate fi explicată din perspectivă psihologică, dar în egală măsură din perspectivă socio-economică.

România, după mulți ani de tranziție dificilă, se confruntă cu o criză economică la nivel mondial, având un impact dramatic asupra economiei,

¹ John Rowan, *The Structured Crowd*, Ed. Davis-Poynter, 1978.

dar și asupra condiției sociale, ceea ce, într-o anumită măsură, a dus la manifestări tot mai frecvente de violență, inclusiv în mediul școlar.

Violența în școală, ca atare, nu este un fenomen social complet nou, fiind definit drept acel fenomen care cuprinde orice formă de manifestare a unor comportamente care implică violența verbală și fizică (porecle, înjurături, amenințări, hărțuire, bătăi, abuz sexual etc.).

Toate aceste manifestări cad sub incidența legii, alături de consumul de droguri și alcool, furt, atingeri aduse autorităților publice și cadrelor didactice, inclusiv orice alte tipuri de comportamente deviante în relația cu școala.

Spre deosebire de agresivitate, care reprezintă potențialitatea ce permite dirijarea acțiunii și ține de gândire, analiza fiind intrinsecă -, violența este acțiunea în sine, dezorganizarea brutală a personalității sau colectivității și afectează atât individul, cât și mediul în care acesta se manifestă. **Violența nu este ereditară, dar este contagioasă.**

Astfel întâlnim mai multe tipuri de violență în mediul școlar:

- **Violența fizică**, concretizată prin lovirea persoanelor, vătămarea fizică a acestora, deposedarea prin forță de bunuri, etc.;
- **Violența economică** (materială), care se răsfrânge asupra obiectelor din jur, asupra mobilierului școlar și a bunurilor altor persoane (distrugere);
- **Violența psihică**, ce are ca efect formarea complexelor de inferioritate la persoana agresată și se manifestă prin verbalizare, atitudini de respingere, izolare, discriminare etc.

Printre cauzele care determină comportamentul violent în rândul elevilor (acestea fiind multiple și greu de combătut), putem argumenta următoarele:

- Încă de la vârsta preșcolară, unii copii sunt martori ai violenței domestice (fizice, psihice) și, fiind la vârsta la care își aleg și imită modelul de comportament, copilul își va însuși inconștient actele de violență ale adulților, le va reproduce în interacțiunea cu colegii de grădiniță sau școală, grupul de prieteni, fiind convins că aceste atitudini sunt corecte și firești;
- Deseori, din dorința de a fi populari, de a avea ceea ce familia nu le oferă sau, pur și simplu, de a se răzbuna pe colegii cu performanțe în diverse domenii, elevii apelează la teroare, deoarece nu cunosc pedepsele legale la care pot fi supuși. Tot în ciclul primar se formează/dezvoltă dorința copilului de a se

evidenția - nereușind performanțe la învățătură, elevul va încerca să devină lider prin orice alte metode, apelând sau instigând la violență;

- Provenind din medii sociale diferite, în clasele primare școlarii vor avea tendința de a-i exclude pe cei minoritari, cauzând astfel forme de violență;
- Un alt factor de risc în devierea comportamentului copilului spre violență îl constituie mass-media, prin faptul că prezintă realitatea ca pe un fapt banal, indiferent de gravitatea faptelor expuse și, mai ales, fără a accentua consecințele acestor violențe asupra celor care le-au provocat. Mass-media expune acte de violență (atât în programele pentru copii, cât și în filme sau știri), în mare parte fără să stigmatizeze aceste acte, fără a sublinia caracterul imoral și antisocial al agresiunilor;
- O mare parte din vină o are aici și familia, care permite contactul copilului cu televizorul, neexplicându-i ceea ce este etic și ceea ce constituie o abatere gravă de la normele sociale și civice. Neimplikarea familiei în dezvoltarea capacității de a discerne moralul de imoral, legalul de ilegal, are ca urmare însușirea de către copil a unor comportamente inadecvate vârstei și deseori negative. La rândul său, devenind adult, copilul va repeta greșeala părinților;
- În apariția fenomenului violenței școlare nu sunt de neglijat managementul defectuos al clasei, deficiențele de comunicare între cadrele didactice și elevi, neadaptarea practicilor educaționale la o populație școlară în continuă schimbare.

Aflat în colectivitate, elevul își va organiza jocul și activitatea având ca suport violența văzută și va fi influențat de aceasta.

Aceste comportamente se vor manifesta în societate, cu predilecție în școală, deoarece colectivul este mai numeros (spre deosebire de grupul de joacă), vârstele sunt relativ apropiate și apare dorința copilului de a deveni (ca în familie) centrul atenției.

Sub eticheta violenței școlare se află o diversitate de forme de conduită: confruntarea verbală, poreclirea, tachinarea, ironizarea, imitarea în scop denigrator, refuzul de a colabora și de a cere ajutor, bruscarea, lovirea cu diverse obiecte, pălmuirea, împingerea, vătămarea corporală.

Astfel, pentru a rezuma, putem identifica următoarele categorii de motivații ale violenței școlare și, în consecință, ale manifestărilor ce duc, în final, la delincvența juvenilă:

Factori individuali: nivelul scăzut de toleranță împotriva frustrării; dificultăți de adaptare la disciplina școlară, percepția de sine negativă; instabilitatea emoțională; absența ori dezvoltarea redusă a mecanismelor de autocontrol/cenzură; tendința către comportamentele de tip dependent; o capacitate empatică slăbită etc.

Evident, există și deosebiri între elevii dintr-o instituție școlară în ceea ce privește adoptarea, consimțirea ori tăcerea în fața comportamentelor violente.

Condițiile de viață precare în familie:

- ✓ **climatul socio-afectiv** (absența afecțiunii dintre părinți, situații tensionate, certurile dintre părinți, între părinți și copil, asociate cu manifestări violente ale părinților, de la palma trasă copilului, până la baterea copilului/mamei/uneori chiar a tatălui, înjurături etc.), practic un mediu caracterizat de absența unei siguranțe afective necesare copilului în anii de formare;
- ✓ tipul de familie (un exemplu fiind familiile dezorganizate);
- ✓ **situația economică** a familiei (venituri insuficiente în gospodărie);
- ✓ dimensiunea familiei (doi sau mai mulți copii în familie, ceea ce implică de cele mai multe ori un nivel mai ridicat de pauperitate);
- ✓ **nivelul scăzut de educație al părinților**, implicat o înțelegere mai scăzută a rolului vital pe care îl joacă în devenirea și formarea propriului copil;
- ✓ un fenomen de dată relativ recentă – **absența unuia sau a ambilor părinți în urma migrației pentru muncă**, în timp ce copilul/copiii sunt lăsați în grija familiei extinse ori a prietenilor (copiii se simt abandonați și, deseori, supervizarea este fie superficială, fie complet absentă);

Cauze determinate de școală:

- ✓ dificultăți de comunicare între profesor și elevi;
- ✓ modalitățile prin care, uneori, cadrele didactice înțeleg să-și impună autoritatea;
- ✓ **stiluri excesiv de autoritare de predare, coroborate cu distorsionări în evaluarea rezultatelor elevilor**; alte aspecte care pot fi menționate ca posibile motive variază de la diverse preconcepții

ale profesorilor, care uneori recurg la sancțiuni nejustificate și/sau curriculum supraîncărcat în care caută o explicație a atitudinii excesiv de severe. De aici, rezultă că uneori profesorii tind să identifice motivele în **formatul pedagogic** (curriculumul încărcat, orar dificil, numărul de elevi, absența infrastructurii școlare), elevii plasează deseori sursele de conflict în **sfera interacțiunii subiective**, respectiv disponibilitatea scăzută a profesorilor către comunicarea deschisă în clasă și în afara clasei (activități curriculare și extracurriculare); distanța în comunicare, metode neatractive de predare, descurajarea inițiativelor elevilor.

Părinții au și ei propriile opinii în privința surselor de violență, cele mai multe dintre acestea având în vedere **aspectul administrativ**, respectiv absența sistemelor de protecție mai sigure, controalelor și intervențiilor specializate împotriva violenței manifestate în școală și în zona adiacentă acesteia.

Cauze induse de contextual social:

- ✓ așa cum s-a mai menționat **expunerea mass-media** este una dintre cele mai importante surse care generează factori de influențare a comportamentului elevilor, prin valorile promovate și produsele oferite pentru petrecerea timpului liber/de odihnă. Cel mai des se observă promovarea comportamentelor violente și agresive în programele tv, în filme; utilizarea computerelor personale și a internetului, dincolo de beneficiile zilnice, au și dezavantajul de a favoriza accesul la jocuri video cu un conținut agresive, astfel apărând și o nouă formă de violență **hărțuirea online**; tot utilizarea desktopurilor și laptopurilor, alături de telefoane mobile și alte gadgeturi moderne au facilitat elevilor noi modalități rapide și eficiente de a face public ce anume se întâmplă în școala lor – publicitatea aspectelor negative pe de o parte, iar pe de altă parte folosirea acestora pentru „a se da mari” (bătăi între elevi, bătăi între elev și profesor, hărțuire etc.) și/sau de a prezenta elementele la care sunt expuși din cauza slăbiciunilor manifestate uneori de cadrele didactice. Concomitent, în ziare, reviste și la buletinele de știri aceste evenimente școlare sunt amplificate prin dezbateră repetată, epuizantă, dar fără oferirea unor soluții a acestor tipuri de incidente. Foarte des s-a putut observa că acele clipuri postate de elevi pe YouTube sau MySpace au fost însoțite de comentarii negative despre școală, cadre didactice, starea sistemului de educație etc., în timp ce, din cauza relației precare dintre mass-media și ceilalți actori cu responsabilități în domeniu, mesajele transmise

ca „știri de șoc” nu erauacompaniate și de mesajele clare, netrunchiate, lipsite de distorsionări ale celorlalte părți implicate: Poliția Română, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, inspectorate școlare, autorități centrale/locale etc.;

- ✓ **grupul de prieteni și mediul social frecventat în afara orelor de școală** (găștile de scară, de colț de stradă etc.) joacă un rol important în ierarhia motivelor pentru care apar manifestări violente în zona adiacentă școlilor.

Date fiind aceste categorii de cauze, precum și condițiile în care acestea devin manifeste, opiniile specialiștilor converg în ceea ce privește imposibilitatea combaterii tuturor formelor de violență școlară. Cu toate acestea, există nenumărate activități concrete prin care orice instituție școlară poate ameliora frecvența și intensitatea cazurilor de violență în care sunt implicați elevi, cadre didactice, personal auxiliar și părinți. În acest sens, se disting:

1. **activitatea de prevenție**, prin care înțelegem ansamblul acțiunilor care previn/împiedică **producerea** unor fenomene de violență;
2. **activitatea de intervenție**, care reprezintă măsurile prin care se împiedică **reaparitia** unui caz de violență ce a avut deja loc.

Ambele activități implică, din start, realizarea unui sistem integrat de cooperare între reprezentanții diverselor autorități centrale/locale, dar și între aceștia și organizații nonguvernamentale a căror misiune este de a asigura protecția drepturilor copilului. Mai mult, abordarea integrată a siguranței școlare și a combaterii delincvenței juvenile înseamnă și implicarea activă a comunității în sens larg, precum și o schimbare a mentalității și modului de acțiune în scopul creșterii nivelului de siguranță. Elevii, profesorii, dar și poliția și jandarmeria, alături de profesioniștii din serviciile de asistență socială pentru copii și familiile lor, precum și societatea în general, trebuie să contribuie la o nouă viziune în privința siguranței școlare și a modului de realizare a acesteia: siguranța școlară nu începe și nici nu se încheie în incinta școlii, nici în zona adiacentă acesteia, ci începe în momentul în care copilul/adolescentul își ia ghiozdanul/geanta/rucsacul în mână pentru a pleca la școală și se încheie odată cu ora la care și-a terminat temele, după ce a revenit la domiciliu.

Pentru a atinge acest deziderat de schimbare a modului de abordare și a mentalității în privința siguranței școlare, este necesară înțelegerea rolurilor, atribuțiilor, responsabilităților și posibilităților pe care le au toți partenerii implicați direct sau indirect în asigurarea condițiilor necesare pentru realizarea acestui obiectiv.

1.3. Principalii parteneri în asigurarea climatului de siguranță școlară. Roluri, atribuții, responsabilități

Într-o primă analiză, principalii parteneri în asigurarea siguranței școlare sunt: școlile, autoritățile locale, poliția, jandarmeria, părinții, serviciile de asistență socială, serviciile medicale etc. Fiecăruia dintre acești parteneri îi revin roluri și atribuții specifice în cadrul domeniilor lor de responsabilitate în care trebuie să asigure prevenirea și, dacă este necesar, intervenția.

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului este autoritatea centrală a sistemului național de educație, instituția care coordonează strategiile, politicile și măsurile la nivel național, inclusiv în privința procesului de descentralizare a învățământului preuniversitar. Atribuțiile sale de coordonare și control sunt îndeplinite de Inspectoratul Școlar General al Municipiului București și de Inspectoratele Școlare Județene.

Ambele instituții urmăresc transpunerea și armonizarea directivelor europene în cadrul sistemului de educație națională, iar una dintre principalele politici a fost legată de **descentralizarea sistemului**, nu ca scop în sine, ci pentru crearea unui sistem de învățământ organizat, administrat și finanțat în conformitate cu regulile europene.

Așa cum se menționează în **Strategia Descentralizării Învățământului Preuniversitar**, inițiată încă din anul 2005, aceasta înseamnă „transferul de autoritate, responsabilitate și resurse în privința luării deciziilor și a managementului general și financiar către unitățile de învățământ și comunitatea locală”.

Descentralizarea în educație presupune:

Redistribuirea responsabilităților, a autorității decizionale și a răspunderii publice pentru funcții educaționale specifice, de la nivel central către nivelul local;

- **Participarea** factorilor nonadministrativi, a reprezentanților societății civile, la procesul de luare a deciziilor (părinți, ONG, mediul de afaceri, asociații profesionale, parteneri sociali etc.);
- **Transferul competențelor decizionale** de la nivelurile centrale către cele locale și/sau organizaționale, pentru a putea apropia decizia de beneficiarii serviciului public de educație.

Sursa: *Descentralizarea Învățământului Preuniversitar*,
<http://www.edu.ro/index.php/articles/12125>

a. ȘCOALA

Școala poate fi definită, prin responsabilitățile, atribuțiile și competențele ce-i revin, ca fiind actorul cel mai complex în domeniul siguranței școlare:

- (i) este **factor de decizie** în privința măsurilor administrative și conform regulamentului de ordine internă în privința elementelor care trebuie satisfăcute pentru asigurarea siguranței elevilor, a profesorilor și personalului auxiliar;
- (ii) este **beneficiar** al măsurilor de siguranță care sunt asigurate direct ori indirect de ceilalți parteneri: poliție, jandarmerie, serviciile de asistență socială, primărie, alte autorități centrale și locale;
- (iii) este așa-zisul „**responsabil/gestionar al problemei**” din momentul în care elevii pătrund în incinta școlii și, cel puțin, până în momentul în care aceștia ies pe porțile ei;
- (iv) este **inițiatorul cooperării** cu serviciile de asistență socială, de sănătate, cu alte organizații nonguvernamentale și asociații ale societății civile, prin care poate să-și asigure suportul extern pentru asigurarea siguranței școlare și crearea unui climat optim de învățare în interiorul școlii;
- (v) este **promotorul procesului de „democratizare internă”** prin care încurajează și stimulează elevii, alături de părinții lor, să participe cu propuneri și inițiative corespunzătoare pentru asigurarea siguranței școlare și climatului optim de învățare, la activitatea de decizie în privința bunului mers al școlii.

Problema siguranței școlare și a climatului optim pentru derularea procesului educațional, din perspectiva școlii, îmbracă mai multe aspecte.

Siguranța spațială și materială:

- siguranța clădirii în care se desfășoară orele și modul în care este păstrată curățenia în interiorul școlii, în curtea acesteia și, eventual, în clădirile auxiliare cum ar fi sălile de sport;
- realizarea împrejmuirilor, căilor de acces, a sistemelor de pază și supraveghere, controlul accesului în școală, în special al persoanelor din exterior; sistemele video din interiorul școlii pot contribui la monitorizarea accesului în incinta școlii, a comportamentului copiilor în pauze, împiedicarea acțiunilor de perturbare a activităților cadrelor didactice de către alte persoane.

În același timp, prezența camerelor video în incinta școlii descurajează manifestările violente, prevenind astfel încălcarea regulamentului de ordine interioară iar, practic, înregistrările oferă dovezi incontestabile ale faptelor comise și ajută la luarea unor măsuri imediate, nepermițând agravarea conflictelor;

- colaborarea cu autoritățile locale pentru ca și în zona adiacentă școlii să fie „sigură”, conform prevederilor legale;
- cooperarea cu poliția, jandarmeria și pompierii pentru evaluarea măsurilor de siguranță luate la nivelul școlii, dar și pentru semnalizarea oricăror influențe externe care ar putea aduce atingere măsurilor de siguranță luate.

□ **Crearea climatului optim intern pentru facilitarea proceselor educaționale, activităților curriculare și extracurriculare:**

- primul pas este reprezentat de Regulamentul de ordine interioară (ROI) care trebuie adus la cunoștința elevilor și părinților, iar înscrierea și frecventarea cursurilor de către elevi reprezintă acordul de respectare strictă a acestuia exprimat de comun acord de elevi și părinți. Aceste reguli pot stabili măsuri de sancționare pornind de la scăderea notei la purtare până la exmatricularea definitivă a elevului în cazul constatării unor fapte de violență care ar periclita siguranța celorlalți;
- formularea de reguli clare, specifice și neinterpretabile în privința conduitei și ținutei elevilor și profesorilor în interiorul școlii;
- formularea de coduri de conduită la nivelul fiecărei clase agreeate de elevi, profesori și părinți prin care elevii și părinții sunt direct responsabilizați și implicați activ în asigurarea siguranței școlare și a climatului optim de învățare/predare.

□ **Asigurarea unui sistem-suport extern al școlii.** Acest sistem-suport extern trebuie privit ca o autentică „rețea” la care școala să poată apela atunci când este necesar, respectiv:

- elevi (inclusiv familiile acestora) care se confruntă cu probleme de natură socio-economică, condiții de precaritate ridicată (venituri insuficiente sau absente, șomajul unuia sau al ambilor părinți);
- elevi cu probleme cauzate de climatul social-afectiv: familii cu istoric de violență intrafamilială;

- probleme cauzate de existența unei familii dezorganizate ori de faptul că unul sau ambii părinți sunt plecați pentru muncă în străinătate;
- probleme legate de temperamentul elevilor, de comportamentul acestora, de modul în care ei relaționează cu colegii, profesorii, părinții etc.

În concluzie, putem afirma că școala, în eforturile de a asigura condițiile materiale și spirituale, pentru a crea un climat optim de învățare/predare, precum și pentru asigurarea siguranței elevilor și a profesorilor săi, este atât actor cât și „grup-țintă” al tuturor strategiilor, politicilor și măsurilor legate de aceste obiective.

b. INSPECTORATELE ȘCOLARE

Rolul inspectoratelor școlare este de a coordona, disemina și sprijini implementarea strategiilor, politicilor și măsurilor dispuse în conformitate cu Legea Educației și cu ordinele Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, de controla și monitoriza la nivel teritorial activitățile depuse în școli, de a se asigura că au fost respectate toate prevederile legale și că școlile își îndeplinesc într-o manieră satisfăcătoare îndatoririle care le revin.

Din perspectiva siguranței școlare, inspectoratele au rolul de a controla existența planului de siguranță școlară și a regulamentului de ordine interioară, iar în ceea ce privește climatul optim de învățare/predare trebuie să se asigure că atât cadrele didactice, personalul auxiliar, cât și elevii sunt informați și respectă normele stabilite la nivelul școlii. De asemenea, ele trebuie să intervină, dacă este necesar, în urma controalelor efectuate sau, în cazul unor evenimente semnalate fie de conducerea școlii, fie de părinți ori elevi, pentru a identifica acele cauze care au condus la respectivele evenimente și pentru a contribui la măsurile necesare pentru redresarea situației.

c. POLIȚIA, JANDARMERIA ȘI POLIȚIA LOCALĂ

Poliția, jandarmeria și poliția locală sunt principalii actori cu responsabilități, competențe și atribuții specifice pentru asigurarea ordinii publice și prevenirea oricăror situații care conțin un potențial de risc material și social. Aceștia sunt partenerii cu care școala trebuie să coopereze deoarece, conform atribuțiilor cu care sunt investite, trebuie să desfășoare următoarele activități de prevenire:

-
- includerea unităților de învățământ preuniversitar pe traseele de patrulare a agenților de siguranță publică, prevăzute în Planul unic de ordine și siguranță publică al localității ;
 - repartizarea unităților de învățământ la toate forțele componente ale sistemului integrat de ordine și siguranță publică – poliție, jandarmerie și poliție locală ;
 - consolidarea parteneriatului cu cadrele didactice, elevii și părinții acestora, precum și cu personalul de pază, în scopul eficientizării măsurilor preventive și a celor coercitive;
 - redimensionarea și readaptarea dispozitivelor de ordine și siguranță publică, precum și asigurarea unei prezențe active la orele de afluire și defluire a elevilor, în zona unităților școlare și pe traseele adiacente ;
 - colaborarea polițiștilor de ordine publică cu cei din structurile de prevenire și de investigații criminale;
 - identificarea și destructurarea grupurilor și a găștilor de cartier;
 - identificarea minorilor aflați în situații de risc (vagabondaj, cerșetorie, absentism școlar, copii ai străzii) și adoptarea măsurilor legale corespunzătoare;
 - sensibilizarea personalului de pază și instruirea acestuia pe linia modului de acțiune în diferite situații;
 - acordarea sprijinului de specialitate conducerii fiecărei unități de învățământ, privind aplicarea prevederilor Legii nr. 333/2003;
 - identificarea unităților de învățământ cu risc infracțional;
 - intensificarea controalelor efectuate pe linia prevederilor Legii nr. 333/2003;
 - informarea inspectoratelor școlare despre deficiențele constatate de poliție la unele unități școlare pe linia prevederilor Legii nr. 333/2003;
 - verificarea unităților comerciale amplasate în zonele unităților de învățământ cu privire la respectarea categoriilor de produse care pot fi vândute minorilor, conform H.G. nr. 128/1994 privind unele măsuri pentru asigurarea condițiilor de dezvoltare fizică și normală a elevilor și studenților;
 - informarea autorităților publice locale cu privire la existența unor condiții de risc infracțional în zona unităților școlare;

- contactarea conducătorilor unităților de învățământ și stabilirea modului de cooperare, a procedurilor de anunțare a evenimentelor, persoanele responsabile din cadrul școlii, precum și a modului de acțiune în cazul în care, în incinta sau în vecinătatea școlii sunt comise fapte antisociale, de natură a perturba desfășurarea normală a procesului didactic;
- stabilirea la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale a sistemului-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, siguranței elevilor și personalului didactic, împreună cu reprezentanții inspectoratului școlar și ai autorității administrației publice locale, conform prevederilor art. 2 din Legea nr. 35 din 2007 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ, cu modificările și completările ulterioare;
- analiza, împreună cu consiliul de administrație al unităților școlare, a gradului de siguranță pe care îl prezintă fiecare unitate în parte, stabilind necesitățile de realizare a întreprinderilor, securizarea clădirilor, îmbunătățirea iluminatului și alte măsuri menite să sporească nivelul de siguranță a acestora, în baza prevederilor art. 4 din Legea nr. 35 din 2007;
- reactualizarea afișelor ce conțin: numărul de telefon pentru apeluri de urgență „112” și informații privind folosirea acestuia, numărul de telefon al subunității (secției) de poliție, al polițistului de proximitate și al postului de poliție comunal, care vor fi folosite la nevoie;
- distribuirea materialelor preventive conținând sfaturi antiinfracționale și antivictimale, adresate părinților și elevilor;
- elaborarea proiectelor/planurilor de măsuri proprii de prevenire și combatere a fenomenului infracțional, adaptate la situația operativă specifică, inițiate în baza priorităților naționale și locale.

Desfășurarea de campanii comune de prevenire a delincvenței juvenile în unitățile de învățământ preuniversitar și în zona adiacentă acestora.

d. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Comunele, orașele și municipiile sunt reprezentate de primar și de viceprimar.

Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor *Constituției*, precum și punerea în aplicare a

legilor, a decretelor președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a hotărârilor consiliului local; dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii.

Pentru punerea în aplicare a activităților date în competența sa prin actele normative, primarul beneficiază de un aparat de specialitate, pe care îl conduce și care este structurat pe compartimente funcționale, în condițiile legii. Compartimentele funcționale ale acestuia sunt încadrate cu funcționari publici și personal contractual.

Primarul reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române ori străine, precum și în justiție.

Pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor sale, primarul colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, precum și cu consiliul județean.

În exercitarea atribuțiilor ce le revin, consiliile locale asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind:

- condițiile necesare pentru buna funcționare a instituțiilor și serviciilor publice de educație, sănătate, cultură, tineret și sport, apărarea ordinii publice, de interes local; urmăresc și controlează activitatea acestora;
- asigurarea ordinii publice; analizează activitatea Poliției Locale și propune măsuri de îmbunătățire a acesteia;
- contribuie la realizarea măsurilor de protecție și asistență socială, asigură protecția drepturilor copilului, potrivit legislației în vigoare; aprobă criteriile pentru repartizarea locuințelor sociale; înființează și asigură funcționarea unor instituții de binefacere de interes local.

Primarul, viceprimarul, secretarul unității administrativ-teritoriale și aparatul de specialitate al primarului constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită primăria comunei, orașului sau municipiului, care duce la îndeplinire hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului, soluționând **problemele curente ale colectivității locale**.

Deci:

- Coordonează modul de abordare a siguranței în școli, monitorizează respectarea angajamentelor și oferă suport pentru facilitarea îndeplinirii acestor angajamente.
- Organizează sesiunile de evaluare.
- Avizează și susține, în virtutea atribuțiilor sale de Punct de coordonare și informare regional pentru învățământul obligatoriu, sarcinile ce revin școlilor în privința abordării preventive și administrative în cazul absențelor școlare și al abandonului școlar timpuriu, în conformitate cu cele prevăzute în Protocolul de Acțiune.
- Adaptează angajamentele care decurg din acorduri în conformitate cu activitățile inspectorilor școlari.
- Adaptează angajamentele care decurg din acordurile încheiate la serviciile prestate în domeniul asistenței și ajutorului pentru tineri.

Și, în măsura în care este posibil, conform legislației și altor posibile limitări, va adopta prevederi în privința spațiilor publice.

Alături de instituțiile sus-menționate, alți parteneri care trebuie să-și aducă contribuția punctuală la asigurarea siguranței școlare și a unui climat optim de învățare/predare sunt: sistemul de sănătate prin rețeaua de medici școlari, sistemul de justiție care să contribuie la asigurarea unui cadru legal care să ofere soluții pentru problemele cu care se confruntă profesori, elevi și părinți, organizații nonguvernamentale preocupate de drepturile copilului etc.

Rezumând, se poate concluziona că partenerii și actorii care îndeplinesc roluri specifice sunt:

- Comunitatea (regizor)
- Școala (factor de decizie și "proprietarul problemei")
- Inspectoratele școlare (monitor/controlor)
- Personalul, elevii, părinții (grup-țintă)
- Poliția, jandarmeria, poliția locală (partener în domeniul siguranței)
- Sistemul de sănătate (partener în domeniul siguranței)
- Justiția (partener în domeniul siguranței)
- Organizații nonguvernamentale etc. (partener în domeniul siguranței)

2. COOPERAREA INTERINSTITUȚIONALĂ ÎN PREVENIRE ȘI INTERVENȚIE

Cooperarea interinstituțională în prevenire și intervenție presupune realizarea unor acorduri și convenții, dar și stabilirea unei comunicări susținute între principalii parteneri instituționali, dar și a acestora cu organizații și instituții ale societății civile. De asemenea, cooperarea interinstituțională înseamnă **instaurarea unei colaborări și a unui dialog** susținut între instituții cu strategii, viziuni și politici diverse, ale căror obiective sunt diferite, dar care, la o analiză mai atentă, constată că există obiective și acțiuni complementare, care deseori vizează fațete diferite ale aceluiași subiect.

Cultura cooperării interinstituționale din România pe acest domeniu se află încă la început și, de aceea, ne dorim să-i subliniem efectele benefice în ceea ce privește siguranța școlară și asigurarea unui climat școlar optim:

- Mai buna concertare a eforturilor tuturor instituțiilor publice implicate: astfel, la nivelul comunității siguranța școlară va fi inclusă drept componentă stabilă în planul de siguranță publică locală, asigurând bazele unei bune colaborări cu autoritățile locale și instituțiile subordonate acestora pe linia siguranței și ordinii publice;
- Posibilitatea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, precum și a inspectoratelor școlare și a școlilor de a fi mai bine conectate la propunerile legislative de la nivelul central și local care au impact asupra vieții școlii, precum și de a atrage suporteri pentru interesele școlii din mediul de afaceri, din partea organizațiilor nonguvernamentale și, în general, a societății civile, inclusiv pentru promovarea unor propuneri legislative pornite de la nivelul școlii.
- Posibilitatea Ministerului Administrației și Internelor, a Inspectoratului General al Poliției Române, precum și a structurilor acestora din teritoriu de a-și gestiona cu mai multă eficacitate resursele materiale și umane, prin încheierea de acorduri și convenții specifice, așa încât eforturile și intervențiile să fie

eficiente, de impact și numai atunci când sunt necesare, conform înțelegerilor încheiate cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, iar pe partea administrativă oportunitatea de a lansa, împreună cu acest minister, propuneri legislative care să vină simultan în sprijinul ambelor instituții.

- Promovarea prin completarea cadrului normativ în materie, a unor prevederi legislative integrate, coerente, care să protejeze drepturile și interesele copilului de către instituțiile interesate (Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției etc.), împreună cu alte organizații și instituții interesate în problemele școlii, copiilor și adolescenților care sunt reprezentante ale societății civile;
- Oportunitatea de a transmite un mesaj univoc întregii societăți, conform căruia există o strategie unitară, o viziune comună, politici și instrumente comune în domeniul protejării și apărării intereselor copiilor, adolescenților și tineretului, precum și în cel al creării unui suport intern și extern amplu pentru susținerea demersurilor școlii și asigurarea dezvoltării sănătoase a tinerei generații și în prevenirea și combaterea cauzelor și efectelor delincvenței juvenile.

2.1. Cooperarea interinstituțională. Oportunități și riscuri

Din cele prezentate se poate observa că, pentru asigurarea unui sistem de siguranță școlară și a unui climat optim pentru desfășurarea procesului de învățare în școli, este necesară implicarea proactivă, decisă și între limite bine stabilite, a mai multor instituții: de la primărie, ca principal reprezentant al autorităților centrale și locale, la poliție și alte instituții din domeniul justiției, sănătății, asistenței sociale, precum și a celor din sectorul nonguvernamental, preocupate de drepturile copilului ori de combaterea efectelor negative ale anumitor comportamente, obiceiuri și tipuri de consum care au ca țintă copiii și adolescenții (abuzul sexual, consumul de alcool și droguri).

Astfel, elaborarea de strategii, politici, măsuri și dezvoltarea în jurul acestora de proiecte de prevenire a violenței școlare este necesară pe de o parte implicarea activă a mai multor instituții și organizații ca și **luarea în considerație a tuturor factorilor (economici, sociali, temperamental, familiali) cu impact pozitiv sau negativ asupra copiilor/adolescenților, a mediului în care aceștia își desfășoară activitatea zilnică în timpul orelor de curs, după cursuri și în vacanță. Evident, în centrul acestei cooperări se va afla în permanență școala, căreia îi revine un rol important în prevenirea violenței, și asta nu numai în condițiile în care**

sursele agresivității sunt în mediul școlar, ci și în situația în care sursele se află în mediul extern, fiind necesară, la nivelul școlii transmiterea unui mesaj care să cultive principiile siguranței școlare și ale climatului optim în rândul elevilor, profesorilor, personalului auxiliar, al părinților etc.

Pentru a evidenția necesitatea cooperării interinstituționale, este suficientă rezumarea schematică a domeniilor de sarcini, precum și a principalelor instituții/organizații care pot contribui la îndeplinirea sarcinilor ce le revin în cadrul acestora.

Arii	Domeniul sarcinilor					
	Prevenire		Observații/informare		Combatere	
	Educație					
Spațial	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea prevederilor referitoare la siguranță • Locuri de muncă sigure • Supraveghere video • Supervizarea înainte/după orele de școală/în pauze • Dotări (printre altele dulăpioarele individuale) 	Monitorizare	<ul style="list-style-type: none"> • În consultare cu ceilalți parteneri 	Monitorizare		
	Comunitate					
	<ul style="list-style-type: none"> • Prevenirea incendiilor (pompieri) • Siguranța traficului (circulație) • Servicii asistență tehnică 		<ul style="list-style-type: none"> • Inspecții periodice 			
	Poliție					
					<i>Menținerea climatului siguranță/ Intervenție de urgență</i> <ul style="list-style-type: none"> • Menținerea ordinii publice în cazul calamităților 	Monitorizare

Educație						
Instituțional	<ul style="list-style-type: none"> • Colaborare, acorduri parteneri • Întocmirea planului de siguranță și de asistență 					
Comunitate						
	<ul style="list-style-type: none"> • Stimularea colaborării și armonizării • Evaluarea acordului per partener • Acorduri în privința siguranței în școli 	Monitorizare	<ul style="list-style-type: none"> • Semnalarea tendințelor • Conceperea politicilor 	Monitorizare		
Poliție						
	<i>Stimulativă</i> <ul style="list-style-type: none"> • Acorduri cu partenerii 		<i>Informare și consultanță</i> <ul style="list-style-type: none"> • Acorduri cu partenerii • Participarea la rețele și consultări • Dezbateră cazuisticii 			
Educație						
Social	<ul style="list-style-type: none"> • Colaborare cu partenerii (MECTS Insp. Șc. Poliție etc.) • Informare și consultanță • Supervizare 		<ul style="list-style-type: none"> • Rol de monitorizare/coordonare 	Monitorizare	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicare convenție 	
Poliție						
	<i>Informare și consultanță</i> <ul style="list-style-type: none"> • Prezență fizică (școala ca locație) 		<i>Informare și consultanță</i> <ul style="list-style-type: none"> • Prezență fizică (școala ca locație) 			

	Educație					
Educativ	<ul style="list-style-type: none"> • Informarea pentru elevi, părinți (seri ale părinților, seri tematice, ghidul școlii, buletin informare) • Proiecte • Cursuri interne • Stimularea imaginii de sine pozitive • Regulamentul școlar 	Monitorizare	<ul style="list-style-type: none"> • Discutarea cazuisticii • Discuții cu studenții • Dezbateri în cadrul • Dezbateri cu ofițerul de proximitate pe sector • Convenții cu partenerii din rețea 	Monitorizare	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea regulamentului școlar • Aplicarea acordului pentru siguranță • Exmatriculări/a vertizări 	Monitorizare
	Comunitate					
			<ul style="list-style-type: none"> • Participarea la comisii inter-instituționale de asistență conform prevederilor din legea învățământului obligatoriu și altor acorduri încheiate 		<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea legii învățământului obligatoriu prin învățământul obligatoriu 	
	Educație					
Identificarea factorilor favorizanți ai delincvenței	<ul style="list-style-type: none"> • Informarea pentru elevi, părinți și cadrele didactice 		<ul style="list-style-type: none"> • Anunțare/raportare • Înregistrarea incidentelor în școală 			
	Comunitate					
	<ul style="list-style-type: none"> • Discuții cu elevii și părinții conform învățământului obligatoriu 		<ul style="list-style-type: none"> • Discuții cu serviciile de asistență și cu organizații nonguvernamentale 		<ul style="list-style-type: none"> • Formatul procesului verbal conform învățământului obligatoriu 	
	Poliție					
Identificarea factorilor favorizanți ai delincvenței	<i>Informare și consultanță</i> <ul style="list-style-type: none"> • informare 		<i>Informare și consultanță</i> <ul style="list-style-type: none"> • orientare, îndrumare, printre altele pentru copiii sub 12 ani 		<i>Investigare/Intervenție de urgență</i> <ul style="list-style-type: none"> • activități curente în cazul faptelor infracționale și contravențiilor 	Monitorizare

Siguranța este una dintre cele mai importante condiții pentru un proces de învățare/predare de succes, dar și pentru interacțiunea zilnică dintre școală și mediul extern, în diferitele forme pe care le poate lua această comunicare și influențare reciprocă. Este necesar să se afirme de la bun început că o abordare proactivă este esențială. Siguranța și asistența de care beneficiază școlile, la nivel micro, sunt corelate intrinsec și condiționează și influențează percepția în privința siguranței și asistenței și în general, la nivelul comunității.

Școlile sunt responsabile, în conformitate cu diverse legi, cum ar fi legea referitoare la condițiile de muncă și legea referitoare la asistența companiilor pentru siguranța și confortul cadrelor didactice, personalului didactic auxiliar, al elevilor și vizitatorilor școlii. Politicile legate de siguranță constituie unul dintre aspectele asistenței de calitate. Siguranța este parte integrală a abordării incluzive a asistenței și educației. Politica de siguranță în școli are de a face, de asemenea, cu colaborarea dintre diversele instituții din mediul școlii. În matricea sarcinilor, în consecință, școala trebuie să-și asume, în principiu, toate sarcinile (spațial/instituțional/social/educativ/prevenire factori favorizanți infracționalitate) în limitele prevăzute conform atribuțiilor și competențelor sale. **Poliția este implicată acolo unde se produce încălcarea legii în interiorul ori în afara școlii!**

Având în vedere expertiza în ceea ce privește domeniul infracționalității, poliția acordă consiliere școlilor. În domeniul infracțional (combinat cu cel al combaterii) și în domeniul spațial (idem), poliția îndeplinește sarcini care-i sunt rezervate exclusiv. Aceste sarcini sunt deduse în mod direct din sarcinile-cheie „investigare”, „intervenție de urgență” și „aplicare”.

Corelarea dintre arii și domeniile de sarcini

În practică, multe dintre sarcini depind de parteneri în mod decisiv, iar o sarcină trebuie privită ca formatoare de premise pentru o altă sarcină. De aceea, diverse sarcini se repetă în mai multe domenii, evidențiindu-se ca prioritare. Astfel, sarcina de îndrumare din domeniul infracțional nu poate fi considerată ca îndeplinită decât atunci când, în domeniul instituțional, există acorduri încheiate cu partenerii în ceea ce privește informarea și îndrumarea, iar partenerii participă direct, faptic, în rețelele relevante ori, în orice caz, cunosc foarte bine rețelele și au acces imediat la acestea. Sarcina investigativă a poliției din domeniul de prevenire a factorilor favorizanți ai infracționalității câștigă eficiență și eficacitate dacă, în domeniul instituțional, există acorduri în ceea ce se poate aștepta și ce trebuie să fie așteptat de la poliție.

Evident, în acest proces complex, alte roluri importante revin autorităților centrale și locale (primăriilor), serviciilor de asistență socială, direcțiilor de sănătate publică și serviciilor de sănătate de la nivelul local, serviciilor de asistență socială, consiliere și ghidare a familiilor și a copiilor, altor organizații nonguvernamentale și reprezentanți ai asociațiilor oamenilor de afaceri, ale societății civile, pe scurt, tuturor celor care consideră că pot juca un rol benefic în îmbunătățirea siguranței școlare și a climatului optim în școală.

Proiectul MATRA, demarat de experții olandezi și români, destinat prevenirii delincvenței juvenile în incinta unităților de învățământ preuniversitar și în zona adiacentă acestora, a creat primele condiții pentru o cooperare interinstituțională articulată în acest domeniu, evidențiind, în același timp, rolul important pe care-l joacă comunicarea directă între instituțiile care trebuie să se identifice ca parteneri cu atribuții și responsabilități specifice.

În același timp, a identificat următoarele oportunități și riscuri în asigurarea unui proces de cooperare sistematic, susținut și de succes:

- înființarea unui grup interministerial permanent, care să se ocupe de promovarea, coordonarea, monitorizarea, evaluarea siguranței și climatului optim, precum și reluarea susținută a acestui ciclu, pe baza acțiunilor întreprinse și a rezultatelor obținute, ca urmare a politicilor, acțiunilor și măsurilor legate de siguranța școlară și climatul școlar optim formulate și propuse la nivelul grupului interministerial.

Existența acestui grup interministerial reprezintă o bună modalitate pentru principalele autorități centrale implicate (MAI și MECS) de facilitare a dialogului între cele două instituții, de luare a unor decizii concertate și de întreprindere a unor acțiuni cu efecte benefice la nivelul școlilor și al comunităților cărora acestea le aparțin.

Oportunitățile determinate de derularea proiectului constau în:

- a) Posibilitatea unei mai bune diseminări în teritoriu a politicilor, acțiunilor și măsurilor propuse, inclusiv a celor mai bune practici identificate la nivel local, ca urmare a acțiunilor și inițiativelor la nivelul școlilor. Există un potențial crescut de diversificare și îmbunătățire a acestor bune practici, deoarece se asigură contribuția directă a școlilor la procesul decizional în privința măsurilor propuse, precum și cea de a-și putea valorifica și face cunoscute cu mai multă ușurință propriile inițiative benefice conform scopurilor urmărite.

- b) Crearea unei adevărate „culturi” a siguranței școlare și climatului școlar optim, precum și inițierea unui proces susținut de schimbare a mentalităților în privința contribuțiilor și nivelului de implicare pe care trebuie să-l aibă participanții la acest proces permanent. În acest fel, se acționează și asupra percepției la nivelul comunității în privința siguranței școlare și a siguranței la nivelul comunității, în general.
- c) Creșterea nivelului de implicare și de asumare a responsabilităților la nivelul autorităților centrale/locale direct interesate de obținerea rezultatelor scontate, dar și a nivelului de conștientizare a părinților, ca și a altor instituții și organizații nonguvernamentale în ceea ce privește propriile capacități de a contribui la îmbunătățirea condițiilor de siguranță și a climatului în școli, cu efecte benefice și la nivelul întregii comunități.

Evident, există și anumite riscuri:

- a) România a parcurs un drum lung de la regimul totalitar spre democrație, în ultimii douăzeci de ani, iar uneori inițiativele de consolidare a autorității instituțiilor au fost percepute negativ, ca urmărind, de fapt, reintroducerea unor practici discreționare și totalitare.
- b) Percepția eronată pe care o poate avea, în rândul elevilor și părinților, inițiativa de creștere a nivelului de siguranță școlară și de îmbunătățire a climatului optim, inclusiv cea de atragere a elevilor în acest proces și de implicare mai activă a părinților în acțiunile și măsurile vizând îmbunătățirea condițiilor din această perspectivă.

La acestea, se adaugă, privite strict din perspectiva cooperării, următoarele aspecte care pot facilita și, în egală măsură, inhiba cooperarea interinstituțională, mai ales în cadrul acestui domeniu complex și de o specificitate aparte:

- Între cei doi parteneri principali, poliție și școală, există semnul de egalitate, deoarece niciuna dintre instituții nu-și mai poate asuma, unilateral, puterea decizională, implicit impunerea de ordine, hotărâri, reguli etc.
- Pentru ca această cooperare interinstituțională să fie eficientă, este necesară implicarea activă a celor două instituții, alături de celelalte organizații și instituții atrase în formularea politicilor, acțiunilor și măsurilor, iar implicarea trebuie să se concretizeze în

contribuții efective și eficiente ale tuturor părților reprezentate la nivelul grupului interministerial, dar și al comitetelor și comisiilor organizate în acest scop la nivel regional/local.

- Climatul de cooperare trebuie să fie armonizat, având în vedere faptul că organizațiile/instituțiile implicate au structuri profesionale, perspective, roluri și responsabilități specifice, care trebuie aduse la un numitor comun pentru asigurarea dialogului.

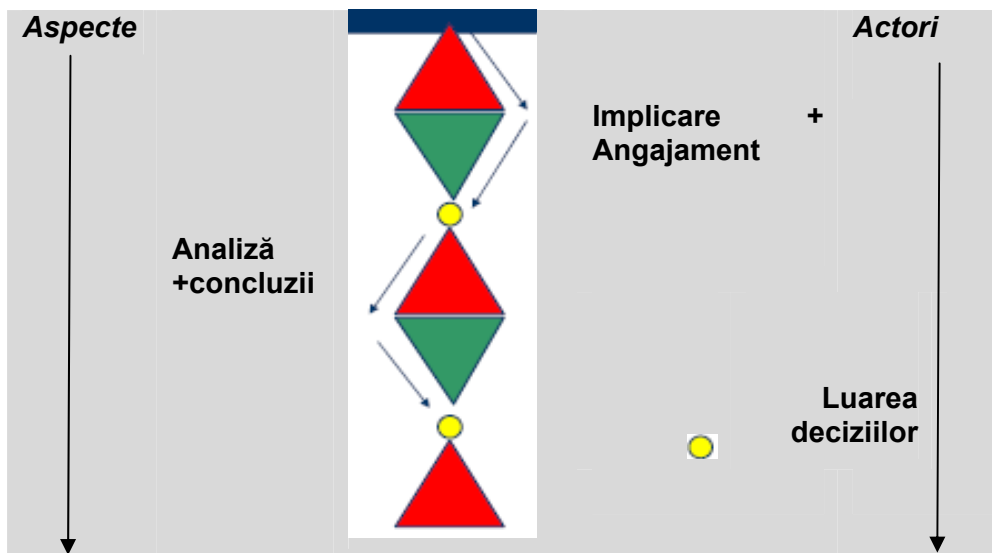
Însă, dacă se ține cont de toate aspectele semnalate, combinarea perspectivelor, inițiativelor și activităților tuturor instituțiilor și organizațiilor care se constituie ca părți în grupul interministerial de lucru, dar și la nivel regional/local, în acest scop, promit să livreze o „valoare adăugată” mare întregului demers.

2.2. Dezvoltarea activităților într-un sistem integrat interinstituțional

Pentru asigurarea unui climat optim de dezvoltare a activităților interinstituționale, în general și, specific, pentru siguranța școlară și climatul școlar optim, este necesar să se răspundă la câteva aspecte specifice: modul în care relațiile de muncă și de cooperare interinstituțională influențează parteneriatul școală-poliție; condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca acest parteneriat să fie real, practic și proactiv din ambele părți, cu responsabilități și competențe clar definite și identificate; care este delimitarea optimă a ceea ce înseamnă „libertatea de acțiune” la nivelul individual al acestei cooperări, în calitate de școală (conducerea școlii) ori de ofițer de poliție.

Răspunsurile la aceste întrebări se regăsesc în preocupările pe care cei doi actori trebuie să le ia în considerație și să le evalueze permanent și care acoperă întreaga arie a preocupărilor legate de siguranța școlară, de la siguranța clădirii la existența și modul de aplicare a regulamentului de ordine interioară, de la inițierea parteneriatului, pe baza unui acord scris și a unor instrumente menite să faciliteze cooperarea, la acțiunile și măsurile propuse pentru îmbunătățirea rezultatelor etc.

Schematic, această activitate care trebuie realizată în cadrul cooperării directe școală-poliție, dar și în cadrul mai larg, al grupului interministerial, poate fi reprezentată așa cum urmează:

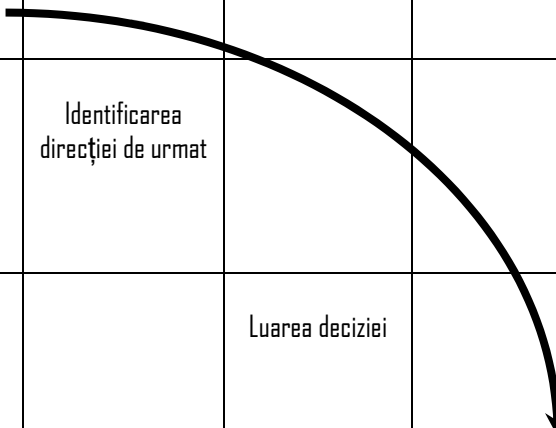
Acest sistem integrat de cooperare în domeniul siguranței școlare între cei doi actori principali - școală și poliție -, însoțiți de ceilalți membri permanenți ori invitați ai grupurilor interministeriale de lucru, constituite în acest scop, trebuie să funcționeze și să opereze, la toate nivelurile, conform actelor normative, acordurilor de parteneriat convenite de comun acord și utilizând instrumentele de lucru agreeate de parteneri și care vor fi prezentate detaliat în capitolul dedicat prevenirii și intervenției în cazul evenimentelor nedorite, cu manifestări de delincvență juvenilă, ori în acele cazuri în care se aduce tulburare siguranței școlare.

Primul acord necesar între toate părțile implicate este legat de conținutul politicilor, acțiunilor și măsurilor care trebuie să fie **introduse și implementate ca noutate în sistem**. Ulterior se vor selecta elementele asupra cărora trebuie să se intervină pentru îmbunătățirea întregului proces. Această activitate se face pe baza comunicării obiective între părți în privința evaluării realizate în ceea ce privește situația de fapt din perspectiva fiecăreia dintre instituțiile/organizațiile implicate. Aceasta permite identificarea elementelor care necesită îmbunătățiri în formularea/reformularea acordurilor existente ori chiar încheierea de noi acorduri, prin prezentarea argumentelor justificative pentru adoptarea unor noi decizii și/sau menținerea a deciziilor. Se asigură, pe această cale, atragerea în proces a tuturor părților interesate care pot contribui cu noi informații, dar și susținerea abordărilor îmbunătățite în acest domeniu. Abia după ce toate

aceste etape au fost parcurse, se poate trece la îmbunătățirea întregului proces conform principiilor unei bune cooperări interorganizaționale.

Matricial, această modalitate de abordare a problemelor legate de siguranța școlară și climatul școlar optim, poate fi reprezentată după cum urmează:

<i>Conținut</i>	Formularea problematicii cu referire la politici, măsuri, instrumente etc.	Analizarea posibilelor soluții, inițiative, acțiuni	Opțiunea pentru soluție, inițiativă, acțiune	Implementare
<i>Inițierea dialogului organizat între părți</i>	<i>Investigarea problemei</i>			
Realizarea acordului asupra opțiunilor de soluții, inițiative acțiuni		Identificarea direcției de urmat		
Formularea cadrului normativ și aprobarea deciziilor și acțiunilor ce trebuie întreprinse în vederea aplicării lor			Luarea deciziei	
Obținerea susținerii reale, aplicate și a informațiilor despre efecte				Prezentarea rezultatelor obținute

2.3. Aplicarea sistemului-cadru integrat de cooperare în asigurarea siguranței școlare în România

Proiectul pe care se întemeiază lucrarea de față a abordat, încă de la început, asigurarea siguranței școlare și a climatului școlar optim, dintr-o perspectivă unitară, având la bază cooperarea școală-poliție-autorități centrale/locale, pe baza experienței îndelungate acumulate în acest domeniu de poliția și școala olandeză.

Experții români și olandezi implicați în dezvoltarea proiectului, după analizarea contextului social, economic și cultural din România, au încercat prelucrarea și adaptarea acelor elemente ale modelului olandez care să permită dezvoltarea unui sistem-cadru integrat românesc în conformitate cu particularitățile și condițiile existente și care, în același timp, să poată fi îmbunătățit și perfecționat, așa încât să ajungă să funcționeze cu rezultate bune în anii viitori, să permită crearea acelor instituții și adaptarea acelor politici, măsuri și instrumente care să răspundă necesităților din România cu privire la acest domeniu.

Cooperarea pe parcursul derulării proiectului s-a realizat atât la nivelul autorităților centrale cât și la nivel local, cu sprijinul școlilor-pilot din București implicate în activitatea de proiect². Multe dintre oportunitățile și riscurile în realizarea unei cooperări de succes au putut fi identificate în cadrul cooperării pe cele două niveluri și între cele două niveluri.

În final, ținând cont de sugestiile și inițiativele participanților la consultările pe cele două niveluri, s-a formulat o abordare coerentă și consistentă a modului de cooperare, comunicare și relaționare eficientă a părților implicate în atingerea rezultatelor proiectului, prin instituirea unui sistem-cadru integrat de cooperare, întâi între școală și poliție, urmând ca structurile înființate pentru îndeplinirea și a altor obiective – pe termen lung – să acorde sprijinul necesar pentru dezvoltarea acestui sistem-cadru, care să permită și atragerea altor parteneri, din mediul extern, dar care pot avea o contribuție decisivă la asigurarea condițiilor optime în interiorul și în afara școlii, din perspectiva siguranței și climatului optim.

² **Colegiul Tehnic Henri Coandă** - director adjunct Mihaela Diaconescu și profesor Florina Ralea, polițist de proximitate Constantin Mișa – Secția 2 Poliție, **Colegiul Tehnic Energetic** – director Nistor Ionela și profesor Cristina Ștefan - comisar Mitică Vija, Secția 24 Poliție, **Liceul Economic Costin C. Kirilescu**: director Luminița Grigorescu și Elena Rusu – polițist de proximitate Gabriel Dinu, Secția 21 Poliție.

Premisele de constituire ale sistemului-cadru au fost:

- Guvernul obligă școlile să ducă o politică de siguranță școlară (vezi Legea nr. 35/2007 privind siguranța în unitățile de învățământ, cu modificările și completările ulterioare).
- Comunitatea este cea care se ocupă de administrarea politicii de siguranță publică integrantă, în care siguranța școlară se constituie într-un subcapitol³.
- Școlile sunt responsabile de asigurarea siguranței în propriile lor locații. Ele sunt cele care conduc politica de siguranță și care vor ține un registru al incidentelor (vezi Legea învățământului, cu modificările și completările ulterioare și Regulamentul de Organizare și Funcționare a Unităților de Învățământ Preuniversitar).
- Poliția și Jandarmeria sunt instituțiile responsabile de aplicarea legii, de promovarea și încheierea convențiilor de cooperare cu școlile; precum și cu realizarea acțiunilor de intervenție incidentală în cazul dezastrelor. În plus, ori de câte ori se va dovedi necesar, aceste două instituții vor putea încheia și convenții exclusive cu școlile pentru activitățile de natură mai pronunțat structurală, în cazul în care școlile semnalizează că necesită ajutor pentru gestionarea problemelor.

În acest sens, s-a convenit asupra unui document „tactic”, din care rezultă responsabilitățile, atribuțiile și competențele fiecăreia dintre cele două părți, precum și limitele de competențe și de intervenție ale celor două părți.

Documentul de bază în acest sens este un „**Acord asupra modalităților comune de lucru**” în care se vor stipula, cu claritate, condițiile de desfășurare a cooperării. Astfel, **se evidențiază în mod expres că aceasta nu înseamnă că poliția angajează agenți pentru școală, că ține ore de consiliere în școală ori că supraveghează constant școala**. Atunci când o școală are de a face cu probleme pe care

³ Astfel, în baza prevederilor Legii nr. 35/2007 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 340 din 12 iulie 2004 privind prefectul și instituția prefectului și ale H.G. nr. 460 din 5 aprilie 2006 pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 340/2004, la nivel județean va fi constituită Comisia de elaborare a sistemului-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și personalului didactic. Comisia va fi compusă din reprezentanți ai autorităților administrației publice locale, inspectoratului școlar județean, inspectoratului de poliție județean, inspectoratului de jandarmi județean și poliției locale.

nu le mai poate gestiona singură, de exemplu probleme legate de deținerea de arme, loviri sau alte violențe, vătămări corporale, droguri etc., aceasta poate să ceară consiliere în privința modului de abordare a situației din partea partenerilor din rețea, cum ar fi poliția și comunitatea. Poliția nu va recurge la o intervenție structurală decât în cazul în care școala are propria sa politică de siguranță și, în cadrul acesteia, a întreprins deja tot ce putea în acest sens.

În acest context, trebuie subliniat că, în conformitate cu prevederile legale, fiecare școală trebuie să aibă o politică proprie dedicată siguranței școlare și climatului optim școlar. Inspectoratul școlar se va asigura că școlile implementează o astfel de politică de siguranță, că o evaluează și o mențin. Această politică de siguranță școlară, în care școlile au libertatea de a-și formula propriile politici și abordări ale siguranței, se înscrie în cadrul mai larg al politicii de siguranță publică de la nivelul comunității, pentru realizarea căreia participă, conform competențelor, reprezentanți ai Inspectoratului școlar, ai Direcției Generale de Poliție a Municipiului București sau ai Inspectoratului de Poliție județean, Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București ori ai Inspectoratului de Jandarmi județean și ai autorității administrației publice locale. Instituția prefectului este, în acest context, autoritatea care coordonează încheierea unui **Acord de siguranță școlară - Sistemul-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și a personalului didactic**, în care se reglementează modul de cooperare. Comunitatea va primi anual un **Raport în privința siguranței școlare și climatului școlar optim** din partea școlii. Acestui raport urmează să i se acorde o atenție deosebită, deoarece se constituie într-un input pentru raportul de evaluare care urmează să fie întocmit de comunitate în privința siguranței școlare și, ulterior, transmis comisiei interministeriale în vederea evaluării și analizării.

Așa cum s-a menționat deja, **fiecare școală își realizează propria politică de siguranță**. În acest scop, va prelua un capitol **Siguranță** în regulamentul de ordine interioară. Intervenția în privința incidentelor o va realiza școala în conformitate cu **Protocolul de Acțiune referitor la siguranța școlară**.

Poliția va utiliza un **Formular de revizuire a siguranței școlare** pentru prima revizuire a dorințelor școlii și va întocmi pentru fiecare școală o **Listă de verificare referitoare la siguranța școlară** în care vor fi incluse în mod specific convențiile de bază dintre școală și poliție.

În cazul în care o școală are probleme serioase în privința siguranței și pe care nu mai poate să le soluționeze singură, atunci va întocmi un Plan de Acțiune și se va urmări implicarea în acest plan a celor mai potriviți

parteneri din rețea. Planul de acțiune trebuie să cuprindă obiective, măsuri, și să vizeze obținerea unor rezultate corespunzătoare și adaptate situației, așa încât să se asigure remedierea situației care a generat necesitatea de intervenție.

Modul de funcționare în sistem-cadru integrat la nivel național, regional și local este prezentat în cele ce urmează:

A. La nivel central va funcționa **Comitetul interministerial permanent pentru prevenirea și combaterea delincvenței juvenile în incinta și în zona adiacentă unităților de învățământ preuniversitar**, a cărui organizare și funcționare se reglementează prin Ordin comun al Ministrului Administrației și Internelor și al Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Comitetul interministerial permanent are în atenție următoarele obiective generale:

1. Crearea platformei legislative și instituționale/organizaționale pentru asigurarea cadrului de încheiere a acordurilor de cooperare, a identificării și aplicării procedurilor și utilizării instrumentelor de lucru în vederea asigurării unui climat de siguranță în școli ;
2. Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemelor parteneriale pentru susținerea școlilor și asigurarea
3. Dezvoltarea resurselor umane la nivel național, necesare pentru implicarea activă susținută și sustenabilă în asigurarea climatului de siguranță școlară

În baza obiectivelor generale, în cadrul Comitetului interministerial permanent, se creează grupuri de lucru bine stabilite pe domenii, după cum urmează:

1. GRUPUL PROGRAME DE PREGĂTIRE

În cadrul acestui grup de lucru, membrii gestionează în comun obiectivele specifice privind: instruirea echipelor mixte poliție-profesori pentru prevenirea/combateră/gestionarea delincvenței juvenile în școli și în zona adiacentă unităților de învățământ preuniversitar. Dezvoltarea de curriculă și activități comune, precum și de programe și proiecte dedicate perfecționării cadrului și condițiilor de cooperare în domeniul siguranței școlare și climatului școlar optim.

2. GRUPUL POLITICI DE SIGURANȚĂ ȘCOLARĂ

Acest grup de lucru are ca activitate principală gestionarea în comun de către reprezentanții MAI - IGPR, IGJR, MECTS, în conformitate cu Acordul Național - Cadru Comun de Cooperare a următoarelor obiective specifice:

- a) Descrierea clară a conceptelor/definițiilor/instrumentelor de lucru introduse la nivel național în domeniul cooperării pentru prevenirea delincvenței juvenile în unitățile de învățământ preuniversitar și în zona adiacentă a acestora;
- b) Elaborarea de noi instrumente și sisteme de evaluare pentru îmbunătățirea condițiilor în privința siguranței școlare și climatului școlar optim;

3. GRUPUL COOPERARE INTERNĂ ȘI EXTERNĂ

- a) Inițierea de programe și proiecte specifice pentru îmbunătățirea practicilor în domeniul siguranței școlare, cu participarea instituțiilor relevante din țară și străinătate;
- b) Atragerea de resurse financiare pentru îmbunătățirea infrastructurii în domeniul siguranței școlare, dar și pentru facilitarea unor programe de training dedicate cooperării și îmbunătățirii siguranței școlare și climatului școlar optim;
- c) Cooperare internă și externă pentru inovare și dezvoltarea resurselor materiale/umane pentru combaterea delincvenței juvenile, a absenteismului sub toate formele sale și dezvoltarea structurilor-suport dedicate școlii.

4. GRUPUL MONITOR INTEGRAT DE SIGURANȚĂ ȘCOLARĂ

Acest grup de lucru se va ocupa de inventarierea resurselor materiale și umane din perspectiva asigurării siguranței școlare pe domeniile relevante (spațial, instituțional, social, infracțional etc.) și de evaluarea eficienței utilizării instrumentelor de asigurare a siguranței școlare, de cauzele și evoluțiile din domeniul delincvenței juvenile, în mod specific a delincvenței juvenile manifestate în mediul școlar.

B. La nivelul județean și al Municipiului București, problematica prevenirii și combaterii delincvenței juvenile în incinta și în zona adiacentă unităților de învățământ preuniversitar se gestionează de **Comisia**

județeană/a Municipiului București pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar, creată sub coordonarea prefectului (conform Legii nr. 35/2007 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ, cu modificările și completările ulterioare).

Comisia va fi compusă din reprezentanți ai autorităților administrației publice locale, inspectoratului școlar județean/al Municipiului București, inspectoratului de poliție județean/DGPMB, inspectoratului de jandarmi județean/DGJMB și poliției locale.

Comisia înființată la nivel județean/al Municipiului București va încheia un Acord de cooperare privind siguranța școlară. Acest acord are drept scop realizarea unui sistem de cooperare interinstituțională care să acționeze într-o concepție unitară pentru asigurarea protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și personalului didactic, pentru prevenirea și combaterea delincvenței juvenile în unitățile de învățământ preuniversitar și crearea unui climat de siguranță publică în interiorul și în imediata vecinătate a școlilor.

Comisia va elabora, în funcție de situația existentă la nivel de județ, un plan de măsuri adaptat la Planul Național de Acțiune Comună, care va cuprinde sarcini și activități concrete pentru fiecare partener din cadrul acordului, precum și termene precise de realizare.

C. La nivelul fiecărei unități școlare se constituie (dacă aceasta nu există deja conform Ordinului MECT nr. 1409/2007), prin decizia directorului unității de învățământ, **Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar de la nivelul unității școlare, adaptată la noile cerințe stipulate în ordinului Comun dintre MECTS și MAI**. Aceasta este responsabilă de elaborarea, aplicarea și evaluarea modului de îndeplinire a obiectivelor incluse în cadrul Planului Operațional al Unității Școlare privind reducerea fenomenului violenței și a sarcinilor care decurg din Planul Național de Acțiune comună privind prevenirea delincvenței juvenile în unitățile de învățământ preuniversitar și în zona adiacentă acestora.

Pentru o mai bună colaborare și gestionare corectă a acestui domeniu, vă supunem atenției ***Instrumentele de lucru care vor fi adaptate și aplicate de toți actorii cu atribuții în domeniul siguranței școlare.***

Prin instituirea acestui sistem-cadru integrat de cooperare în domeniul prevenirii delincvenței juvenile în școli și în zona adiacentă acestora a fost formulată, practic, maniera de lucru în acest domeniu, putându-se realiza o mai bună distribuire a responsabilităților, atribuțiilor și competențelor în privința prevenirii și intervenției. În același timp, s-au creat premisele pentru o mai bună înțelegere și distribuire a competențelor și sarcinilor în domeniul siguranței școlare și climatului școlar optim pe baza unei viziuni comune a tuturor actorilor implicați.

3. PREVENIREA ȘI INTERVENȚIA ÎN DOMENIUL SIGURANȚEI ȘCOLARE

3.1. Prevenirea – Acordul de cooperare și instrumente de lucru la nivelul școlii și în cadrul cooperării școală poliție

Prevenirea delincvenței juvenile și asigurarea siguranței școlare este o sarcină care se împarte, inițial, în părți egale între școală, elevi și părinți. În privința prevenirii, poliția joacă numai rolul unui partener implicat și interesat, fără atribuții concrete în ceea ce privește activitatea zilnică și respectarea politicilor, măsurilor, regulamentelor de ordine interioară, codurilor de conduită stabilite de fiecare școală în conformitate cu propriile necesități și opțiuni de asigurare a siguranței școlare.

În acest sens, la dispoziția școlilor este pus un instrumentar de lucru adecvat, care a fost prelucrat și adaptat pentru a corespunde necesităților din țara noastră în cooperare directă cu conducerea și profesorii școlilor-pilot, precum și cu participanții la mai multe sesiuni de training în echipe mixte, în urma cărora s-au făcut sugestii în privința îmbunătățirilor care se pot aduce atât regulamentului de ordine școlară, planului de siguranță școlară, precum și codurilor de conduită și ținută, ca și manierei de cooperare în interiorul școlii între profesori, elevi și părinți și de colaborare extinsă cu partenerii din afara școlii reprezentați de poliție și jandarmerie, administrația publică locală/centrală, servicii de asistență, organizații nonguvernamentale etc.

Principalele instrumente de prevenire la nivelul școlii sunt:

a. Regulamentul de ordine interioară

Regulamentul de ordine interioară este cel care stabilește normele legale obligatorii care trebuie acceptate atât de profesori cât și de părinți și elevi. Părinții își asumă în mod direct și explicit acest regulament, prin semnarea angajamentului cu școala, la începutul fiecărui an școlar. Prin regulamentul de ordine interioară, școala își asumă următoarele obligații și drepturi:

-
- Școala este cea care **asigură elaborarea, stabilirea și actualizarea politicilor în domeniul siguranței în școli** în conformitate cu metodologia prevăzută de legea referitoare la condițiile de muncă. Școala este cea care asigură îndeplinirea activităților ce decurg din aceasta.
 - Școala va numi un **reprezentant din rândul cadrelor didactice** care va acționa în calitate de **persoană de contact** pentru încheierea de acorduri cu partenerii-cheie ai școlii (poliție, jandarmerie, administrație locală etc.). Persoana de contact a școlii, în cooperare cu ceilalți membri ai corpului didactic și cu partenerii externi va organiza echipele mixte de profesori și/sau elevi care vor contribui în mod activ la menținerea siguranței școlare și a climatului școlar optim.
 - Echipele mixte vor avea fie atribuții legate de menținerea ordinii și disciplinei în școală, de evaluarea necesităților de intervenție a serviciilor de asistență socială, în cazuri specifice, precum și de întreprinderea de activități curriculare și extracurriculare destinate creării unui climat școlar optim, precum și cultivării spiritului de cetățenie și civilitate.
 - **Acordurile de siguranță școlară**, numele persoanei de contact, precum și activitățile și proiectele inițiate în conformitate cu acestea vor fi comunicate pe scară largă în interiorul școlii pentru elevi, profesori, părinți etc. Mesajul va fi clar în privința reprezentantului școlii, care este persoana de contact pentru orice probleme, întrebări, neclarități, solicitări de sprijin în privința siguranței școlare și climatului optim școlar.
 - Regulamentul școlar va include un **capitol special dedicat siguranței școlare și climatului școlar optim**.
 - Școala funcționează și aplică în mod activ prevederile regulamentului de ordine interioară și are dreptul să aplice sancțiuni în conformitate cu prevederile acestuia.
 - **Potrivit principiilor descentralizării**, școala poate elabora, alături de regulamentul de ordine interioară, **propriile sale regulamente și coduri de conduită și ținută**, în conformitate cu ROFUIP și cu propunerile și inițiativele profesorilor, elevilor și părinților, stimulându-se astfel și implicarea activă a tuturor partenerilor implicați în activitatea zilnică a școlii.

- Școala, în temeiul ROI și al Acordului de Siguranță școlară, este responsabilă de adoptarea și implementarea Protocolului de Acțiune pentru siguranță în școli. Școala se va asigura că toți partenerii interesați sunt informați în privința Protocolului de Acțiune și că acționează în conformitate cu acesta.
- Școala se asigură că părinții și elevii sunt informați în privința drepturilor, obligațiilor și sancțiunilor ce decurg din Protocolul de Acțiune. În plus, școala va specifica faptul că Protocolul de Acțiune conține prevederi și condiții care au fost incluse și în regulamentul de ordine interioară, acestea urmând să fie comunicate elevilor, părinților și tuturor celorlalte părți interesate din procesul de asigurare a siguranței școlare.
- Școala va păstra un registru al incidentelor, în care se specifică încălcările regulilor de către elevi și măsurile care au fost luate de școală în cadrul Protocolului de Acțiune.
- Școala încurajează victimele faptelor penale să facă o declarație în acest sens; școala va raporta întotdeauna dacă se află în situația de a fi partea vătămată.
- Acolo unde este posibil, pe baza unor considerente judicioase, școala va colabora întotdeauna la ducerea la îndeplinire a unor sancțiuni judiciare care se pot aplica, eventual, în cazul unui elev al respectivei școli.
- Școala va colabora, în cea mai mare măsură posibilă, la ducerea la îndeplinire a măsurilor pe care poliția le consideră necesare pentru aplicarea legilor și prevederilor, ca și pentru ordinea publică.
- Acolo unde există suspiciuni referitoare la amenințarea gravă a siguranței în școală, ca și în cazul manifestării unor comportamente infracționale de către elevi în școală și în împrejurimile acesteia, școala poate să anunțe ofițerul de poliție din sectorul respectiv și, dacă este necesar, să aplice în mod judicios măsurile ce trebuie întreprinse.
- Școala va depune toate eforturile pentru a preveni excluderea elevilor din școli. Inspectorul școlar va fi implicat, într-un astfel de caz, încă din etapele inițiale, pentru a contribui, prin mijloacele de care dispune, la obținerea rezultatelor celor mai bune și care să corespundă intereselor și drepturilor elevilor aflați în circumstanțe dificile.

b. Secțiunea siguranță din regulamentul de ordine interioară

Regulamentul școlar va conține, obligatoriu, o secțiune/paragraf referitor la siguranță, precum și la condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca acesta să fie transpus în practică, în cadrul activităților zilnice din școală, dar și pentru ca să reprezinte un instrument de lucru folosit unitar de toți cei care au de a face cu acest aspect.

**SECȚIUNEA SIGURANȚĂ DIN REGULAMENTUL DE ORDINE INTERIOARĂ
(MACHETĂ)****Articolul 1: Reguli școlare****1.1. Reguli școlare generale**

1.1.1 Atât personalul școlii cât și elevii și părinții acestora vor contribui la asigurarea unui climat școlar de ordine, de confort și siguranță;

1.1.2 Clădirea școlii va fi menținută în condiții de curățenie pentru menținerea sănătății elevilor;

1.1.3 Comportamentul elevilor va fi întotdeauna corect, atât în relațiile cu ceilalți elevi cât și cu personalul școlii și cu restul cetățenilor. În cadrul tuturor activităților legate de școală, aici fiind incluse și deplasarea zilnică spre și dinspre școală, se așteaptă din partea elevilor un comportament corespunzător, conștientizând faptul că acesta este legat de numele școlii.

1.1.4 Elevii se vor asigura că nu vor crea disconfort pentru locuitorii din zona școlii, nici în pauzele dintre ore și nici după încheierea orelor de curs.

1.1.5 Deținerea, păstrarea și/sau utilizarea instrumentelor prin care o altă persoană poate fi vătămată, alcool, droguri și/sau brichete, este interzisă în școală.

1.1.6 Insultarea și/sau hărțuirea persoanelor sunt interzise în școală.

1.1.7 Fumatul este interzis în incinta școlii.

1.1.8 În interiorul școlii este interzisă utilizarea mijloacelor sonore (de exemplu, walkman, telefon mobil).

1.1.9 Elevii trebuie să respecte ținuta vestimentară propusă/acceptată de școală.

1.1.10 Elevii trebuie să cunoască și să respecte regulile și consecințele acestora în privința Absențelor, întârzierilor și exmatriculărilor.

1.1.11 Elevii poartă răspunderea pentru bunurile lor pe parcursul întregii zile școlare.

1.1.12 Limbajul utilizat în incinta școlii va fi politicos, nu jignitor.

1.2. Autoritatea conducerii școlii

Conducerea școlii este autorizată în orice moment să controleze respectarea prevederilor referitoare la interdicții (controalele vor fi realizate de cel puțin 2 persoane numite de conducerea școlii și, dacă este posibil, se vor realiza în prezența elevului în cauză).

Aceasta poate:

1.2.1 Solicită elevilor să-și golească gențile și hainele, iar atunci când există suspiciuni întemeiate poate recurge la verificarea acestora.

1.2.2 Controlează obiectele aduse de elevi pentru a constata dacă există obiecte interzise

1.2.3 Să controleze obiectele aduse de elevi pentru a constata dacă există obiecte interzise, pe baze nonselective, iar acolo unde există să controleze dulăpioarele puse la dispoziția elevilor, În plus, conducerea școlii mai are și autoritatea:

1.2.4 Să decidă asupra măsurilor disciplinare care trebuie luate împotriva elevului în cauză

1.2.5 Să ia măsurile corespunzătoare și decizia finală în cazul calamităților/incidentelor pentru care nu există prevederi în regulamentul școlar.

1.3. Măsuri

1.3.1 Dacă siguranța personalului ori a elevilor devine o problemă, conducerea școlii va transmite această informație poliției, părinților/tutorilor și inspectoratului.

1.3.2 Școala va întocmi periodic către poliție rapoarte referitoare la faptele sancționabile și va oferi și datele personale ale persoanelor implicate. De asemenea, se va raporta la cine și ce fel de obiecte și/sau bunuri au fost identificate, precum și modul în care acestea au intrat în școală.

1.3.3 În cazul posesiunii de arme, droguri, alcool, artificii interzise, școala va acționa conform legilor în vigoare, va informa poliția și, în funcție de circumstanțe, va întocmi un raport adresat poliției.

1.3.4 Școala informează părinții/tutorii elevilor în cazul în care aceștia au încălcat regulamentul școlar.

1.3.5 Școala asigură gestionarea cazurilor în care există încălcări ale regulamentului intern.

Articolul 2: Măsuri disciplinare

Împotriva unui elev care acționează contrar regulilor de comportament decent ori contrar regulilor prevăzute prin regulamentul școlar și regulamentul de ordine interioară a școlii se vor lua măsuri administrative, educative și, în caz extrem, eliminarea ori exmatricularea în conformitate cu regulamentele în vigoare. Părinții/tutorii elevilor vor fi informați de urgență.

2.1 Măsuri disciplinare

2.1.1 Elevului care nu dă curs regulilor aplicabile în școală i se pot aplica măsuri disciplinare. Autoritatea de a-i aplica o sancțiune elevului revine exclusiv conducerii școlii, profesorilor, consiliului profesoral al școlii și consiliului de administrație.

2.1.2 Personalul administrativ ori tehnic nu este autorizat să aplice o sancțiune, dar are dreptul să pună în discuție comportamentul unui elev.

2.1.3 Dacă un elev este de părere că a fost sancționat în mod nedrept, el poate contesta măsura în vederea luării unei decizii de către diriginte, conducerea școlii etc.

2.1.4 Măsuri disciplinare pot fi considerate, printre altele:

- efectuarea unor teme drept pedeapsă
- eliminare de la cursuri
- recuperarea orelor la care a absentat elevul
- curățarea mizeriei făcute
- munca de întreținere a curățeniei obligatorie
- muncă în folosul comunității școlare
- avertisment/mustrare
- exmatriculare
- eliminare definitivă din școală

2.1.5 În ceea ce privește stabilirea unei măsuri disciplinare, trebuie să existe o relație de proporționalitate între cauza care a dus la stabilirea ei și severitatea măsurii. Evaluarea acesteia rămâne la latitudinea conducerii școlii.

2.2 Exmatricularea și eliminarea

Un elev poate fi eliminat sau exmatriculat dacă:

2.2.1 reprezintă o amenințare pentru siguranța celorlalți elevi și/sau a personalului școlii;

2.2.2 are un comportament de intimidare, discriminare ori jignitor;

2.2.3 sustrage bunurile altor persoane;

2.2.4 produce daune ori distruge bunurile altor persoane;

2.2.5 recurge la utilizarea de droguri sau deținerea de alcool ș.a.m.d.;

2.2.6 aprinde artificii, ori sau are asupra sa artificii, petarde, pocnitori (este aplicabil și dacă se află în împrejurimile școlii);

2.2.7 are asupra lui arme și/sau face uz de arme;

2.2.8. acumulează numărul de absențe nemotivate, respectiv motivate, prevăzute în regulamentul școlar pentru exmatriculare

2.3 Procedura de exmatriculare se va face în conformitate cu dispozițiile în vigoare

Niciun elev nu va fi exmatriculat fără audierea elevului în cauză și a părinților acestuia.

Articolul 3: Utilizarea computerului/internetului

Computerele (hardware) și software-ul puse la dispoziția elevilor în școală trebuie să fie utilizate în mod corespunzător, acestea fiind în inventarul școlii.

3.1 Acțiunile elevilor cu intenția de a prejudicia sau de a distruge bunurile puse la dispoziție de școală ori de a șterge datele din programe ori de a modifica setările standard sunt strict interzise.

3.2 Se vor lua măsuri împotriva elevilor care nu respectă această prevedere. Costurile pentru recuperarea programului/costurile salariale vor fi suportate de respectivul elev ori, după caz, de părinții/tutorii acestuia.

3.3 Nu este permisă utilizarea numelui școlii, ori a unei prescurtări a numelui școlii, a unei indicații cu referire la aceasta.

3.4 Școala va apela la mijloace juridice pentru a pune capăt abuzului și utilizării ilegale a numelui școlii. În școală se vor stabili măsuri interne împotriva elevilor care nu respectă această prevedere.

3.5 Școala va lua măsuri împotriva celor care vor folosi cuvinte ori imagini pe computerele școlii ori pe internet care jignesc angajații școlii sau care produc daune imaginii acestora.

3.6 Elevii pot utiliza gratuit computerele școlii menționate în cele de mai sus pentru culegerea de informații de pe internet.

3.7 Nu este permis accesul la internet de pe computerele școlii pentru alte scopuri decât pentru culegerea de informații necesare studiilor.

Articolul 4: Înregistrarea incidentelor

(Vor fi luate în considerare prevederile legii referitoare la protecția datelor personale.)

4.1 Vor fi înregistrate toate incidentele care se produc în școală ori în vecinătatea acesteia. Sunt definite drept incidente toate comportamentele care pot avea urmări juridice penale, așa cum se prevede prin Codul Penal.

4.2 Pentru fiecare incident se vor menționa măsurile corespunzătoare, precum și sancțiunile. Aceste măsuri și sancțiuni sunt înregistrate în protocolul incidentelor din școală. Acest protocol va servi în cadrul inspecțiilor din școală și poate fi regăsit pe site-ul de internet al școlii.

4.3 În cazul unor incidente, așa cum sunt menționate acestea în articolul 4.1, se va realiza și o raportare, iar informații despre elev și incident vor fi transmise și schimbate între poliție, jandarmerie și, eventual, școlile implicate.

Articolul 5: Prevederi legate de ținuta vestimentară

5.1 Fiecare elev se va îmbrăca în funcție de regulamentul de ordine interioară al școlii (cu sau fără uniformă)

5.2 Sunt interzise textele discriminatorii ori referiri la acestea imprimate pe haine, iar vestimentația ofensatoare nu este permisă în interiorul școlii.

5.4 Școala poate prevedea un cod vestimentar obligatoriu pentru motive de uzanță și siguranță. Acesta se va referi la mijloacele de asigurare a siguranței, așa cum sunt prevăzute acestea în legea protecției muncii ori prin prevederi specifice ale domeniului, cum ar fi ochelarii de protecție, costumul, halatul pentru laboratoare, echipamente de protecție, halat etc.

5.5 Școala poate interzice purtarea anumitor accesorii vestimentare, accesorii pentru acoperirea capului ori bijuterii în timpul orelor de educație fizică, de discipline tehnice și de abilitați manuale, așa cum decide respectivul profesor. În timpul orelor de educație fizică elevii vor respecta cerințele de siguranță care au fost impuse de respectivul profesor ori instructor. Toți elevii vor participa în mod obligatoriu la orele de educație fizică.

Articolul 6: Intimități indezirabile

6.1 Elevii nu se vor atinge unii pe ceilalți în mod nejustificat, ci se vor comporta în conformitate cu normele comportamentale uzuale.

6.2 Atunci când un elev se simte amenințat ori hărțuit pe fondul nerespectării intimității sale (din partea colegilor, a personalului ori a altor persoane din școală), pe care elevul o consideră indezirabilă, acesta se poate adresa dirigintelui, psihologului școlar ori altei persoane de încredere din școală. Numele acestor persoane vor fi publicate în regulamentul de ordine interioară al școlii din fiecare an școlar.

6.3 Reglementarea plângerilor este în responsabilitatea conducerii școlii și a inspectoratului școlar.

Articolul 7: Daune

7.1 Elevii trebuie să se comporte de așa manieră încât să nu producă daune bunurilor colegilor lor, clădirii, ori inventarului școlii și, în consecință, trebuie să manipuleze bunurile puse la dispoziție de către școală cu cea mai mare atenție.

7.2 Dacă se produc daune, contrar prevederilor și normelor sociale acceptate, acestea trebuie comunicate nemijlocit conducerii școlii și dirigintelui/diriginților elevilor respectivi ori administratorilor. Conducerea școlii va întocmi raportul conform prevederilor legale și celor interne.

7.3 Ori de câte ori școală este trasă la răspundere pentru daune create de elevi, de persoane care lucrează în școală ori de terți, dauna se comunică societății responsabile de asigurarea școlii.

7.4 Pentru producerea de daune ori furtul unor obiecte etc. în școală și în vecinătatea școlii, școala nu poate fi trasă la răspundere, cu excepția cazului în care daunele sunt rezultatul unei cauze care trebuie remediată de școală (este vorba de bucăți de pavaj desprinse din acesta, garduri în stare de degradare, scaune stricate etc.).

7.5 Școala nu este responsabilă de daunele produse de elevi, incluzându-se aici aducere de daune ori pierderea bunurilor aduse de elevi la școală (biciclete, îmbrăcăminte, genți, materiale), cu excepția cazului în care din rapoartele poliției rezultă că școala este responsabilă.

Articolul 8: Activități școlare

8.1 Este vorba despre activitățile școlare (de exemplu, concursuri sportive, sărbători școlare etc.) dacă activitatea este în responsabilitatea școlii și în conformitate cu regulile școlii.

8.2 În privința activităților organizate de școală ori care sunt în responsabilitatea școlii părinții/tutorii vor fi întotdeauna informați de școală (prin intermediul site-ului internet al școlii).

8.3 Invitarea persoanelor din afara școlii la aceste activități va fi permisă doar de conducerea școlii pentru fiecare dintre activitățile școlare.

8.4 În timpul activităților școlare sunt valabile regulile standard de comportament impuse de regulament.

Armele și deținerea de droguri, ca și consumul acestora, sunt interzise. Consumul și deținerea de alcool sunt interzise elevilor.

Articolul 9: Accesul vizitatorilor

9.1 Școala permite accesul numai personalului și elevilor școlii.

9.2 Toate persoanele care nu aparțin școlii, trebuie să se anunțe la poartă.

9.3 Pentru părinții elevilor școlii este, de asemenea, valabilă cerința de a se anunța la poartă (intrare) în momentul intrării în școală.

9.4 Conducerea școlii poate interzice accesul în școală celor care nu și-au anunțat prezența.

9.5 Dacă siguranța școlii este periclitată, ceea ce urmează să fie apreciat de conducerea acesteia, atunci directorul unității școlare poate interzice accesul în interiorul școlii pentru persoanele respective.

Articolul 10: Lipsa de la ore, absențele și întârzierile la ore

Pentru a preveni lipsa nepermisă de la ore, precum și părăsirea școlii înainte de încheierea cursurilor, școala dispune de o politică și un protocol în privința absențelor. În acest protocol școala va prezenta maniera în care se acționează pentru a deține controlul asupra absențelor, pentru a reduce numărul acestora și/sau pentru a le preveni. Protocolul este alcătuit sub forma unor reglementări referitoare la:

- Absențe permise (cazuri de boală, primele simptome acasă)
- Absențe permise (cazuri de boală, primele simptome la școală)
- Absențe permise (alte circumstanțe, cum ar fi căsătorie în familie sau deces al unui membru al familiei)
- Revenirea la școală după boală
- Întârzierile (la începutul orelor de curs)

De asemenea, în protocol trebuie descris modul în care școala va opera controlul absențelor (atât al celor acceptate, cât și al celor nepermise).

Protocolul referitor la absențe poate fi consultat, la cerere, în orice moment la școală. Pe scurt, în acesta sunt incluse următoarele prevederi:

10.1 Personalul, elevii și părinții/tutorii vor fi informați despre diversele reglementări în privința lipsei de la ore, absențelor și întârzierilor.

10.2 Elevii sunt obligați să urmeze cursurile conform orarului care a fost stabilit pentru ei, cu excepția cazului în care au fost prevăzute de școală alte reglementări.

10.3 Elevii care trebuie să părăsească școala din motive urgente trebuie să anunțe acest lucru dirigintelui/conducerei școlii. În cazul unor incidente neplăcute în interiorul școlii (incendii, evacuări), conducerea școlii trebuie să știe în mod clar cine a fost prezent în clădire și cine nu.

10.4 Pentru respectarea protocolului de absențe, școală va înregistra toate absențele în fiecare zi. După această înregistrare, școala va lua legătura direct cu părinții/tutorii, iar după trei zile de absențe care nu au fost anunțate, școala îi va raporta acest lucru polițistului de proximitate care răspunde de școală.

10.5 Un elev care nu poate oferi motive rezonabile pentru întârziere, renunță la dreptul de a participa la oră.

10.6 Elevul are obligația de a se prezenta la școală pregătit pentru desfășurarea activităților zilnice școlare. Activitățile extracurriculare ori opționale și care nu au legătură cu programa școlară nu pot fi considerate motive pentru exceptarea de la această regulă.

10.7 Nu sunt permise elevilor vacanțe în alte perioade decât cele stabilite ca perioade de vacanță. Pentru excepții se va vedea Legea învățământului.

Articolul 11: Libertatea de exprimare a opiniei

11.1 Libertatea de exprimare a opiniei, prevăzută de Constituție, este respectată de toți cetățenii. Dar, aceasta nu înseamnă ca oricine își poate exprima opinia în orice circumstanțe și folosind un limbaj vulgar și ofensator, fără a ține cont de regulile de politețe.

11.2 În cazul incidentelor verbale, ofense, jigniri etc., părțile implicate pot înainta plângere în conformitate cu regulamentul aplicabil pentru formularea reclamațiilor la nivelul școlii.

b. Acordul de cooperare școală-poliție

Unul dintre primele acorduri de cooperare pe care școala trebuie să-l încheie la termenele stabilite cu partenerii săi externi este cel de cooperare cu poliția și cu alte instituții însărcinate cu asigurarea ordinii și siguranței publice. În cadrul acestui acord se vor stabili drepturile și obligațiile care revin fiecăreia dintre părți, precum și limitele de competență corespunzătoare.

Viziunea care stă la baza acordului stabilește, clar și fără posibilitate de interpretări ulterioare, care este relația și gradul de implicare a **poliției în domeniul siguranței școlare, prezentând în mod specific** sarcinile care-i revin acesteia în domeniu. În plus, stabilește cadrul de cooperare între persoana de contact a școlii și reprezentantul instituției de ordine publică, stabilind îndatoririle acestor două persoane pentru asigurarea unui climat optim de cooperare. Acest acord poate fi evaluat, îmbunătățit și adaptat, conform ariilor de acțiune și competențelor celor doi parteneri în funcție de schimbările semnalate în situația școlii.

<p style="text-align: center;">GESTIONARE</p> <p><i>Condiții preliminare</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Acorduri cu partenerii 	<p style="text-align: center;">PREGĂTIRE</p> <p><i>Semnalizare și consiliere</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Acorduri cu partenerii • Participarea în rețele și analize 	<p style="text-align: center;">EXECUȚIE</p> <p><i>Semnalizare și consiliere</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Participarea în rețele • Discutarea cauzisticii • Prezență reală • Instruire • Ghidare inclusiv pentru minorii sub 12 ani <p><i>Aplicare / intervenții de urgență</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea dispozițiilor de ordine publică în cazul calamităților <p><i>Identificarea/intervenții de urgență</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Activități curente în cazul comportamentelor inadecvate ori ofenselor
--	---	--

Arii	Domenii de sarcini		
	Prevenire	Semnalare și îndrumare	Combatere
Spațial			<i>Menținere/Intervenție de urgență</i> • Menținerea ordinii publice în cazul dezastrelor
Instituțional	<i>Crearea de condiții</i> • Convenții cu partenerii	<i>Semnalare și consultare</i> • Convenții cu partenerii • Participarea în rețele și la deliberări • Discutarea cauzisticii	
Social	<i>Semnalare și consultare</i> • Prezența fizică (școala ca loc de întâlnire)	<i>Semnalare și consultare</i> • Prezența fizică (școala ca loc de întâlnire)	
Educativ			
Prevenirea factorilor favorizanți	<i>Semnalare și consultare</i> • informare	<i>Semnalare și consultare</i> • îndrumare, între-altele pentru tineri sub 12 ani	<i>Identificare/intervenție de urgență</i> • activitățile regulamentare în cazul faptelor penale și încălcării prevederilor legale

**ACORDUL DE COOPERARE ȘCOALĂ-POLIȚIE
(MACHETĂ)**

ACORD DE COOPERARE

privind siguranța publică în incinta și în zona adiacentă
a (unității de învățământ) din localitatea _____

CAPITOLUL 1 – Preambul

Pentru prevenirea creșterii fenomenului infracțional în incinta și în zona adiacentă unităților de învățământ preuniversitar este necesar să se creeze un parteneriat interinstituțional eficient, capabil să asigure atât protecția drepturilor copilului și ale cadrelor didactice cât și desfășurarea normală a procesului instructiv-educativ al tinerei generații.

În acest sens, se încheie prezentul acord de cooperare, care are la bază prevederile următoarelor acte normative:

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
- Legea nr. 35/2007 privind creșterea siguranței școlare în unitățile de învățământ, modificată și completată prin Legea nr. 29/2010;
- Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală;
- Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române;
- Ordinului MECTS nr. 1409/2007 privind aprobarea Strategiei privind reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar;
- Legea Învățământului.

CAPITOLUL 2 – Părțile semnate

- a. Poliția municipală/orășenească/secția de poliție pe raza căreia se află unitatea de învățământ preuniversitar
- b. Unitatea de Învățământ Preuniversitar
- c. Alte instituții dacă este cazul

Premise

- a. Părțile semnate au un interes comun pentru îmbunătățirea climatului de siguranță publică în unitatea de învățământ;
- b. Prin semnarea acordului de cooperare, părțile își declară intenția de a susține o politică uniformă de realizare a condițiilor necesare securizării mediului școlar și se obligă să depună toate eforturile pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin în acest domeniu, potrivit legii.

Persoane de contact:

- a. din partea subunității de poliție
- b. din partea unității de învățământ preuniversitar
- c. din partea altor instituții

CAPITOLUL 3 – Scopul acordului de cooperare

Scopul acordului de cooperare îl constituie îmbunătățirea climatului de siguranță publică în incinta și în zona adiacentă unității de învățământ.

CAPITOLUL 4 - Obiective

- Reducerea numărului de fapte antisociale în incinta și în zona adiacentă unității de învățământ prin adoptarea de activități preventive;
- Delimitarea zonei adiacente unității de învățământ și definirea locurilor unde se va realiza intervenția;
- Stabilirea procedurilor de lucru în cadrul cooperării poliție-școală, ținând cont de locurile selectate pentru realizarea intervenției;
- Creșterea calității modului de aplicare a activităților și măsurilor preventive.

CAPITOLUL 5 – beneficiarii acordului de cooperare

- elevii
- cadrele didactice
- părinții elevilor
- comunitatea

CAPITOLUL 6 – ACTIVITĂȚI ȘI RESPONSABILITĂȚI

Părțile interesate au următoarele responsabilități în domeniul siguranței școlare:

1. A. Unitatea de învățământ preuniversitar

1. Elaborarea Regulamentului de ordine interioară, cu precizarea condițiilor de acces în școală al profesorilor, elevilor și al vizitatorilor (conform prevederilor Legii nr. 35/2007, cu modificările ulterioare);
2. Elaborarea codurilor de conduită internă în conformitate cu prevederile Ordinului MECT nr. 1409 din 2007;
3. Elaborarea Planului de pază al unității de învățământ, conform prevederilor Legii nr. 333/2003, completată și modificată prin Legea nr. 40/2010;
4. Organizarea serviciului pe școală al cadrelor didactice, precum și a pazei la intrarea în unitățile de învățământ, astfel încât persoanele străine de școală să nu pătrundă în clădire decât cu acordul acestora sau al profesorului de serviciu;
5. Popularizarea faptelor antisociale comise (inclusiv a modului de rezolvare a acestora) în rândul elevilor, cadrelor didactice și părinților;
6. Cunoașterea mai bună a preocupărilor extrașcolare ale elevilor, a nevoilor și dorințelor acestora, a anturajului acestora de către cadrele didactice și transmiterea informațiilor relevante către poliție;
7. Organizarea de întâlniri lunare sau când este nevoie cu polițistul de proximitate
8. Informarea permanentă a poliției cu privire la actele de violență produse în școală sau în apropierea acesteia, precum și cu privire la

conflictele existente între elevi, conflicte despre care există informații că ar putea degenera în violențe;

9. Efectuarea unui schimb permanent de informații, în vederea cunoașterii reciproce a aspectelor negative din comportarea și situația familială a unor elevi
10. Informarea inspectoratelor școlare în legătură cu neregulile apărute în unitățile școlare, care pot favoriza comiterea de abateri sau încălcări ale legii de către elevi
11. Cooptarea instituțiilor și organizațiilor nonguvernamentale relevante în vederea acordării de sprijin elevilor (minorilor, în general) cu situație familială precară (financiară, socială, de sănătate etc.);
12. Analizarea condițiilor necesare pentru realizarea împrejmuirilor, securizarea clădirilor unităților de învățământ, pentru iluminat și pentru alte măsuri menite să îmbunătățească siguranța acestora, în baza prevederilor art. 4 din Legea nr. 35 din 2007;
13. Elaborarea sistemului-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și a personalului didactic, conform prevederilor art. 2 din Legea nr. 35 din 2007 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ;
14. Elaborarea unei analize trimestriale privind modul de asigurare a protecției unităților de învățământ, împreună cu prefectul și reprezentanții inspectoratului școlar, ai administrației publice locale, conform prevederilor art. 6 din Legea nr. 35/2007.

(Alte activități considerate necesare de părțile interesate).

B. Subunitatea de poliție

1. Repartizarea unităților școlare în responsabilitatea unui polițist.
2. Arondarea unităților școlare în responsabilitatea unui polițist, în scopul desfășurării activităților educativ-preventive prin participarea la ședințele comitetului de părinți, la consiliile profesionale și la orele de dirigenție, în vederea cunoașterii problemelor cu care se confruntă unitatea școlară pe linia ordinii publice, prevenirea violenței în școli și a victimizării elevilor și cadrelor didactice;
3. Acordarea sprijinului de specialitate de către reprezentantul poliției pentru elaborarea și reactualizarea Planului de pază a unității școlare.
4. Relaționarea directă cu reprezentanții unității de învățământ, în scopul comunicării în timp util a oricăror modificări de program, evenimente în viața școlii, incidente produse etc.;
5. Adaptarea în permanență a dispozitivelor de ordine și siguranță publică, în funcție de programul unității de învățământ, gradul de risc infracțional, evenimentele din mediul școlar, activitățile extra curriculare etc.
6. Reglementarea și fluidizarea traficului rutier și pietonal în zonele situate în apropierea școlilor și asigurarea traversării grupurilor de elevi la venirea și plecarea de la școală.
7. Aplicarea măsurilor legale față de persoanele ori grupurile de persoane care tulbură procesul de învățământ, agresează cadrele didactice sau elevii, produc distrugerii de bunuri.

8. Destructurarea și dispersarea grupurilor de persoane cu comportament deviant care frecventează zonele unităților școlare și aduc atingere climatului de normalitate și siguranța civică.
9. Intervenția promptă la solicitările unității de învățământ.

CAPITOLUL 7 - Monitorizare și evaluare

1. Incidentele din unitățile de învățământ vor fi consemnate de personalul didactic într-un registru de evidență, alcătuit și gestionat de Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar de la nivelul unității de învățământ;
2. Conducerea unității de învățământ va informa imediat inspectoratul școlar și, după caz, unitatea de poliție competentă teritorial, asupra producerii incidentului;
3. Pe baza cercetării circumstanțelor producerii incidentului, comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar de la nivelul unității de învățământ, va realiza descrierea detaliată a incidentului, într-o fișă-tip, în 3 zile lucrătoare de la producerea incidentului.
4. Fișele-tip vor fi transmise *Comisiei* la sfârșitul fiecărei luni calendaristice.
5. Stabilirea datelor care pot fi considerate publice și a celor care trebuie considerate secrete, de o manieră echilibrată, prin care să se asigure transparența și posibilitatea de informare a publicului, prin intermediul mass-media, despre situația reală a fenomenului de delincvență juvenilă, asupra violenței în mediul școlar și, în general asupra progreselor și viitoarelor necesități de intervenție și acțiune în acest domeniu.
6. Părțile acordului vor analiza împreună situația existentă și vor face propuneri de îmbunătățire a activităților de prevenire a faptelor antisociale, pe care le vor înainta și Comisiei formată sub coordonarea prefectului de la nivelul județului.

CAPITOLUL 8 - Rezultate Scontate

Reducerea fenomenului delincvenței juvenile în incinta și în zona adiacentă unității de învățământ

Cunoașterea, în timp util a situațiilor de potențial risc pentru siguranța mediului școlar.

CAPITOLUL 9 - Durata acordului

Acest acord se va desfășura pe parcursul anului școlar _____

CAPITOLUL 10 - Dispoziții finale

(1) Următoarele documente sunt parte integrantă a prezentului Acord:

1. Formular recapitulativ siguranță școlară și Lista de verificare siguranța școlară
2. Raport în privința siguranței pentru anul școlar
3. Formular de evaluare al siguranței în școală și în împrejurimile acesteia;

(2) Prezentul acord de cooperare are caracterul unui document-cadru și acoperă întreaga activitate pentru realizarea obiectivelor comune conform celor convenite;

- (3) Acordul se modifică sau se completează cu acordul scris al părților, ori de câte ori se convine asupra documentelor propuse.
- (4) Partea care are inițiativa amendării trimite celeilalte părți propunerile în scris.
- (5) Cooperarea operativă a prezentului acord se asigură de unitatea de învățământ și factorii de conducere din unitatea de poliție.
- (6) Prezentul acord intră în vigoare la data semnării

Încheiat azi _____ în ___ exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

ȘEFUL UNITĂȚII DE POLIȚIE

DIRECTOR UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

c. Instrumente practice destinate activităților stabilite în acordul de cooperare școală poliție

În vederea asigurării operaționalizării acordului de cooperare stabilit la nivelul școlii, dar și pentru asigurarea unei monitorizări și evaluări corespunzătoare a evoluțiilor la nivelul școlii, s-au elaborat instrumente de lucru practice, eficiente, care să permită ambelor părți reprezentate în acord atât autoevaluarea cât și evaluarea obiectivă, independentă, a situațiilor, evenimentelor și incidentelor raportate, precum și aducerea unor îmbunătățiri în cazul identificării unor puncte slabe ori dacă situația reală, de pe teren, impune acest fapt.

În plus, monitorizările și evaluările realizate pe baza acestor instrumente vor fi trimise pentru procesare și prelucrare la nivelul județean, de unde vor fi transferate în forma rezumată către comitetul permanent interministerial pentru a sprijini formularea unor noi politici și măsuri, sugerarea a noi proiecte și programe destinate infrastructurii materiale și umane în domeniul siguranței școlare, identificarea a noi modalități de prevenire a delincvenței juvenile etc.

✓ LISTA DE VERIFICARE A SIGURANȚEI ȘCOLARE

POLIȚIE

LISTA DE VERIFICARE A SIGURANȚEI ȘCOLARE

Numele școlii

Localitatea

Adresa

Numărul de telefon

Lista de verificare completată de:

Numele persoanei care a completat pentru școală

Numele persoanei care a completat lista pentru poliție.....

Data

Instrucțiuni de completare

Această listă de verificare se dorește a constitui suportul pentru încheierea de convenții între școală și poliție în ceea ce privește activitățile dintre aceste două instituții în favoarea asigurării siguranței în școală și în zona adiacentă școlii.

- Pentru fiecare domeniu în care poliția este activă în ceea ce privește siguranța școlară, există opțiuni de bifare a unei variante. Bifați varianta care corespunde!
- În domeniul spațial, social și al factorilor favorizanți ai infraționalității s-a apelat la tabele. Completați aceste tabele cât se poate de detaliat!
- Posibilitățile de bifare și tabelele nu sunt exhaustive. De aceea, pe ultima pagină a fost lăsat spațiu pentru a completa solicitări cu privire la activitățile care ar trebui efectuate de școală și/sau poliție. Descrieți care dintre activități urmează să fie efectuate, de cine, care este scopul activității și când se încheie activitatea!
- Rețineți, în momentul în care bifați, precum și atunci când este vorba despre convenții, că trebuie luate în considerare măsurile pe care părțile le-au întreprins sau nu, ori activitățile pe care părțile le-au întreprins sau nu până în momentul respectiv!

Domeniul instituțional

Cu referire la încheierea de acorduri ferme cu partenerii în privința siguranței

Persoane de contact

Poliția și școala dispun fiecare de câte o persoană de contact permanent pentru siguranța școlară.

Persoana de contact permanentă a poliției este.....

Funcția

Unitatea de Poliție.....

Număr de telefon direct.....

Număr de telefon general: (al unității de poliție pe raza căreia se află unitatea școlară) – solicitați unitatea de poliție numai atunci când persoana de contact permanentă nu poate fi contactată sau la S.N.U.A.U. 112 în cazul în care este nevoie de ajutor de urgență.

Persoana de contact permanentă a școlii este.....

Funcția

Număr de telefon direct

Diseminarea informațiilor

Școala va transmite poliției informațiile necesare pentru buna aducere la îndeplinire a sarcinilor sale, astfel încât să se poată interveni în mod eficient și efectiv în privința domeniilor descrise în această listă de verificare.

Poliția va informa școala, acolo unde este posibil, despre aducerea la îndeplinire a activităților sale în școală și în vecinătatea școlii și va implica școala, acolo unde este posibil, în ceea ce privește aducerea la îndeplinire a deciziilor.

Responsabilitatea generală

Școala este responsabilă, în primul rând, pentru menținerea siguranței elevilor ei în interiorul și în zona adiacentă școlii.

Școala răspunde în privința comportamentului elevilor ei în timpul orelor de curs sau al altor activități organizate în școală.

Poliția este responsabilă pentru îndeplinirea sarcinilor sale esențiale:

- investigarea faptelor penale;
- asigurarea ordinii publice;
- acordarea de ajutor de urgență;
- supravegherea domeniului public;
- semnalarea și consilierea în privința siguranței și politicii de siguranță.

Alături de aceste responsabilități generale se încheie următoarele convenții între școală și poliție:

Domeniul social

Cu referire la școală ca loc de întâlnire (locație) în care elevii și profesorii se regăsesc, chiar și elevii care riscă abandonul, care creează probleme (școlii sau părinților) ori care riscă să devină activi în domeniul infracțional ori să fie atrași în acesta.

Verificați dacă școala a luat următoarele măsuri și completați detaliat tabelul următor!

Măsură	Luată sau nu?	Când a fost elaborată (data)
1. Regulament intern școlar		
Planul de siguranță al școlii		
Protocol incidente		
Reguli comportamentale		
2. Înregistrarea incidentelor		
Protocolul incidentelor		
3. Înregistrarea absențelor		
4. Echipa de consiliere socială/ echipa socială		

I. Regulament școlar

Conform Legii învățământului, fiecare școală funcționează în baza regulamentului de ordine interioară. Prin încheierea acordului cu școala, poliția se va asigura că acest regulament este respectat și recomandă ca în acesta să fie incluse planul de siguranță al școlii (planul de pază) și protocolul incidentelor.

În trecut, dar și în prezent, se manifestă din partea cadrelor didactice, a elevilor și părinților o anumită reticență în contactarea instituțiilor dedicate asigurării ordinii publice, deși acestea ar putea fi parteneri reali în prevenire, prin ghidare și consiliere ori prin realizarea de acțiuni în echipe mixte. Poliția încurajează atitudinea activă, de participare la asigurarea siguranței școlare și a climatului școlar optim, iar recurgerea la lege este deseori, din această perspectivă, o ultimă instanță și nu întotdeauna eficientă – esența cooperării este că întotdeauna este mai ușoară acțiunea de prevenire decât intervenția și remedierea unor situații care, eventual, au scăpat de sub control.

Poliția consideră că este important ca școala să extragă anual cele mai importante reguli școlare din regulamentul școlar și să le supună în mod activ considerației elevilor, părinților și colaboratorilor școlii. Aceasta face parte din politica activă în domeniul siguranței școlare.

1. Există în școală un regulament școlar intern, întocmit pe baza ROFUIP (Regulamentul de Organizare și Funcționare a Unităților de Învățământ Preuniversitar)

Da Nu

2. Toți cei implicați în activitățile specifice desfășurate în școală (cadre didactice și auxiliare, elevi, personal auxiliar, părinți) au luat cunoștință despre prevederile regulamentului școlar intern și le aplică?

Da Nu

Dacă răspunsul este da, vă rugăm să specificați în ce mod toți cei implicați direct sau indirect în activitățile educative au fost informați asupra prevederilor regulamentului școlar intern și care sunt dovezile pe care le deține școala în acest sens:

.....

3. Există în școală un plan de pază, întocmit în parteneriat cu unitatea de poliție în ale cărei zone de responsabilitate se află școala?

Da Nu

Dacă răspunsul este **nu**, vă rugăm să specificați în ce mod și cu ce mijloace este asigurată siguranța elevilor în școală:

.....

4. Există în școală un acord de cooperare privind siguranța școlară?

Da Nu

Dacă răspunsul este **da**, vă rugăm să specificați partenerii între care a fost încheiat acordul, data la care a fost întocmit acesta și durata lui de valabilitate:

.....

.....

Dacă răspunsul este **nu**, vă rugăm să specificați dacă, după părerea dv., un asemenea acord ar putea fi util.

Da Nu

5. În școala dvs. funcționează o echipă de consiliere?

Da Nu

Dacă răspunsul este da, vă rugăm să specificați componenta echipei:

.....
.....

6. Sunt informați părinții și elevii școlii dv. cu privire la cazurile de violență comise în mediul școlar?

Da Nu

Dacă răspunsul este **da**, vă rugăm să specificați în ce mod și la ce intervale de timp (săptămânal, lunar, semestrial, anual) se realizează această informare:

.....
.....

7. Sunt elevii școlii dv. implicați în activități antiviolență?

Da Nu

Dacă răspunsul este **da**, vă rugăm să specificați în ce mod și să dați 2 exemple de asemenea activități:

.....
.....

8. În școala dv. se organizează întâlniri cu polițistul de proximitate?

Da Nu

Dacă răspunsul este **da**, vă rugăm să specificați care este frecvența acestor întâlniri, cine le inițiază și care sunt grupurile-țintă:

.....
.....

9. În școala dv. se distribuie materiale cu caracter preventiv-educativ?

Da Nu

Dacă răspunsul este **da**, vă rugăm să specificați cine distribuie aceste materiale și cu ce periodicitate.

-
- Școala nu are un regulament școlar, ori unul sau mai multe dintre articolele menționate în cele ce urmează lipsesc.
 - Școala nu are un plan de siguranță în școală.
Poliția își îndeplinește numai sarcinile esențiale; respectarea conform legislației a ordinii publice și siguranța în cadrul domeniului spațial.
 - Școala nu are un protocol al incidentelor
Menționați în tabel data de la care școala implementează un protocol al incidentelor. Alte convenții pot fi, de asemenea, încheiate.
 - Școala nu comunică regulile comportamentale.
Menționați în tabel data de la care școala implementează norme comportamentale și le publică. Alte convenții pot fi, de asemenea, încheiate.

2. Înregistrarea incidentelor

Poliția consideră că este necesar ca școala să păstreze un registru al incidentelor cu evenimentele care au avut loc în școală și în vecinătatea acesteia și în care sunt implicați elevi ori angajați ai școlii. Evenimentele nu se referă exclusiv la faptele cu caracter penal. Într-un protocol al incidentelor se stabilește și modul în care va acționa școala în cazul diverselor incidente. De asemenea, se menționează în cazul căror incidente va fi informată poliția.

- Școala nu are un registru al incidentelor.
Poliția își îndeplinește numai sarcinile esențiale; respectarea conform legislației a ordinii publice și siguranța în cadrul domeniului spațial.
- Școala nu are un protocol al incidentelor.
Înregistrați în tabel data de la care implementează școala protocolul incidentelor. Alte convenții pot fi, de asemenea, făcute.
- Școala dispune de înregistrarea incidentelor.
- Poliția este informată de școală în privința tinerilor care prezintă riscuri*, astfel construindu-se o bună situație informativă.
- În cazul unor fapte penale poliția este în permanență informată de către școală. Poliția realizează în acest context „activitățile sale regulamentare în privința faptelor penale și încălcărilor”, context în care, de principiu, nu este necesar acordul școlii.

Încheiați acorduri în privința modului în care poliția poate fi cel mai bine informată în privința datelor generale despre tinerii care prezintă riscuri și se pot oferi informații specifice în cazul incidentelor/faptelor penale! Dacă există un protocol al incidentelor, acesta va fi respectat.*

**Tinerii care au manifestări comportamentale nepermise în cadrul regulilor prevăzute de ordinea publică și/sau care prezintă comportamente delincvente. Tinerii cu probleme de învățare și/sau probleme comportamentale nu sunt incluși aici.*

Școala are un protocol al incidentelor.

Revizuiți conținutul protocolului incidentelor în cooperare! Ori de câte ori conținutul nu este convenit cu poliția, aceasta trebuie să verifice conținutul și, eventual, să solicite ajustări acolo unde protocolul nu corespunde sarcinilor care îi sunt atribuite.

3. Înregistrarea absențelor

Școala este obligată prin lege să țină registrul absențelor.

4. Echipa de consiliere socială/echipa socială

Școala nu dispune de o echipă de consiliere socială.

Poliția consideră că este necesar ca tinerii-problemă să fie abordați încă din fazele incipiente, la nivel de caz, în interiorul școlii. Dacă școala nu realizează acest fapt, este important ca, la fiecare caz, acolo unde se solicită ajutor din partea poliției, aceasta să evalueze dacă școala nu ar fi putut interveni în cazul problemelor apărute. Ori de câte ori poliția apreciază că problema a căpătat forma curentă din cauza faptului că școala nu a reacționat corect, se va retrage din caz. Aceasta nu se aplică în cazurile care se referă la „activitățile regulamentare în cazul faptelor penale și încălcărilor legislative”.

Școala dispune de o echipă de consiliere socială.

Școala îndrumă tinerii cu probleme, pentru care nu s-au găsit soluții în cadrul echipei de consiliere socială, către sistemul de asistență pentru tineri din afara școlii.

Poliția participă la deliberările în cadrul echipei de consiliere socială deoarece își poate da seama, din practică ori din registrul incidentelor ținut de școală, dacă sunt probleme în cazul tinerilor din școală privind siguranța. Participarea nu are un caracter structural și se încheie în

momentul în care problema este evitată. Îndrumarea către sistemul de asistență pentru tineri este, în primă instanță, Orientativ. Încheiați convenții despre intervenția dorită, rezultatul și durata prezenței poliției!

5. Prezența preventivă în școală

Poliția nu va ține ore de consiliere preventivă în școală.

Poliția va fi prezentă de câteva ori pe an în școală, în cadrul programelor de „a cunoaște și de a fi cunoscut”, iar în timpul acestor vizite, convențiile încheiate sunt evaluate și se încheie, eventual, noi convenții. Anual trebuie planificate un număr fix de vizite.

Poliția va fi prezentă mai des decât s-a prevăzut prin convenția perioadelor dedicate vizitelor la școală, dacă din practica poliției rezultă că există probleme cu privire la siguranță în care sunt implicați tineri din școală. Chiar și atunci când nici școala, nici poliția nu dispun (încă) de fapte concrete, școala este prima care răspunde, dar poate să fie recomandabil ca poliția să fie prezentă în școală în contextul „prevenirii” și „a cunoaște și a fi cunoscut”. Prin prezența în școală se poate încerca obținerea unei înțelegeri mai bune a problemelor, de exemplu prin discuțiile cu cadrele didactice și (grupuri) de elevi. Încheiați convenții clare despre scopul prezenței, frecvența și durata acesteia! Aveți în vedere, în acest context, și implicarea (unor părți) din comunitate, de exemplu, pentru facilitarea unei abordări integrale a grupurilor de tineri cu probleme!

Domeniul spațial

Cu referire la siguranța în clădirea școlii, curtea școlii și în împrejurimile școlii

Măsuri de siguranță

Parcurgeți lista următoarelor măsuri fizice de siguranță și decideți dacă sunt necesare și dacă sunt prezente! Bifați ceea ce corespunde!

Măsură	Necesară		Prezentă	
	Da	Nu	Da	Nu
Supraveghere video				
Garduri în jurul curții școlii				
Sisteme tehnice de alarmare				
Altele:				

- Încheiați convenții dacă sunt necesare măsuri de siguranță, dar nu sunt prezente, având în vedere situația!

- În domeniul măsurilor fizice poliția nu desfășoară decât activități de avizare, consiliere și verificare.

SUPRAVEGHERE/SUPERVIZARE

6. Supervizarea traficului

Probleme create de circulația auto

Școala va încheia convenții cu (părțile) comunitatea și, eventual, cu poliția în privința posibilelor modificări ale infrastructurii.

Poliția va asigura o supervizare suplimentară a traficului în timpul orelor de vârf (de exemplu, la intrarea și ieșirea de la ore) dacă din practica poliției rezultă că există o situație de trafic cu elemente de nesiguranță.

Încheiați convenții în privința capacităților care urmează să fie utilizate în acest scop (dacă este posibil) și despre durata acestei convenții.

7. Curtea școlii

Terenul școlii.

Școala poartă răspunderea supervizării/monitorizării.

Spațiile publice.

De asemenea, școala poartă răspunderea pentru elevii săi în măsura în care terenul său se referă și la spațiul public, dar, în contextul supravegherii și poliția va juca un rol. Școala nu poate să solicite supraveghere permanentă, șeful poliției de sector este cel care stabilește prioritățile activităților.

Poliția supraveghează/menține sub observație terenul școlii și în zona adiacentă școlii dacă, din practica poliției, precum și din registrul incidentelor ținut de școală, rezultă că în spațiile din afara școlii există „probleme”.

incidente create de grup(uri) de tineri din propria școală

incidente create de grup(uri) de tineri din alte școli

vandalism

furt

altele

Încheiați convenții în privința capacităților care vor fi utilizate în acest scop (dacă este posibil) și a duratei acestor convenții! Aveți în vedere, în acest context, și implicarea comunității pentru facilitarea, de exemplu, a unei abordări integrale a grupurilor de tineri cu probleme!

8. Sărbători școlare/evenimente

În timpul sărbătorilor școlare ori în cazul altor evenimente de amploare (în clădire), poliția nu va efectua activități de supraveghere. Școala poate angaja servicii private în acest sens.

În timpul ori după desfășurarea sărbătorilor școlare/altor evenimente, poliția supraveghează spațiile exterioare dacă, din practica poliției, ori din înregistrarea incidentelor realizată de școală, rezultă că există „probleme” în spațiul extern.

- incidente create de grup(uri) de tineri (din alte școli)
- atitudini de vandalism pe drumul dinspre școală spre casă
- altele

Încheiați convenții privind capacitățile care vor fi folosite în acest scop (dacă este posibil) și durata convențiilor!

Domeniul prevenirii factorilor favorizanți

Cu referire la școală ca locație în care pot avea loc delikte ori unde (este posibil) să existe faptași.

Analizați dacă școala a elaborat politici active în privința următoarelor teme, de exemplu prin preluarea acestora în regulamentul școlii:

Subiectul politicii	Există/inexistent	Când a fost elaborat (data)
Deținerea de arme		
Deținerea de droguri		
Alcool		
Intimidare sexuală		
Distrugere		
Furt		
Abuz fizic și verbal		
Discriminare		
Altele		
Programe de prevenire		

9. Informare

Poliția nu va oferi informații, respectiv nu în sens general preventiv, în ceea ce privește siguranța și nici referitor la subiecte specifice.

Școala va atrage și implica pentru obținerea de informații parteneri care sunt activi în mai multe domenii diverse.

10. Prezența poliției în școală

Poliția va fi prezentă în școală mai des decât în perioadele de contact stabilite dacă, din practica poliției și din înregistrarea incidentelor din școală, rezultă că tinerii din școală prezintă riscuri comportamentale (*comportamente nepermise în cadrul ordinii publice și/sau comportamente delincvente*) atât în școală cât și în afara școlii. Școala poartă răspunderea primară pentru evenimentele din interiorul ei, dar poate să fie recomandabilă prezența poliției în școală, de exemplu în cadrul cercetărilor și investigațiilor. Trebuie să existe convenții clare în privința scopului prezenței poliției, frecvenței acestei prezențe și durata.

11. Contactul cu clasele

Poliția va vizita o clasă dacă, din practica poliției ori din înregistrarea evenimentelor din școală, rezultă că o întreagă clasă ori mai multe clase sunt implicate/participă în comportamente delincvente (de grup). Poliția va purta o discuție despre convenții cu tinerii. Contactul cu clasa poate fi completat, eventual, de un partener specializat în astfel de probleme. Încheiați convenții clare privind scopul contactului cu clasa, formele pe care le va avea acest contact, frecvența acestuia și durata!

12. Controlul dulăpioarelor (acolo unde există)

Poliția colaborează la controlul dulăpioarelor, așa cum se prevede în lista de verificare a acțiunilor preventive din protocolul de acțiune.

13. Controlul de prevenire a incendiilor

Poliția nu realizează controale specifice cu privire la artificii și nu dispune de informații în acest sens. Totuși, controlul în privința artificiilor, pocnitorilor, petardelor, poate fi efectuat în același timp cu controlul dulăpioarelor.

14. Intervenția în cazul incidentelor

- Intervenție de urgență: Sunați la 112!
- Incident în care este necesară asistența poliției de sector în aceeași zi: sunați persoana de contact ori, dacă nu reușiți să luați contact cu aceasta, sunați echipa de sector!
- Incident în care este dezirabilă discuția cu persoana de contact: sunați persoana de contact și lăsați un mesaj!
- Nu există nici un incident, dar este dorit contactul cu poliția: sunați persoana de contact și lăsați un mesaj!

✓ **FORMULAR RECAPITULATIV SIGURANȚĂ ȘCOLARĂ****P O L I Ţ I E****FORMULAR RECAPITULATIV SIGURANȚĂ ȘCOLARĂ**

Formularul poate fi returnat pe adresa:

Unitatea de poliție _____

Localitatea _____ Str. _____ Nr. _____

Date de contact

Nume școală _____

Localitate _____

Adresă _____

Număr de telefon _____

Formularul a fost completat de

Date de contact

Nume _____

Funcție _____

Număr de telefon _____

Adresă e-mail _____

Data _____

DOMENIUL SPAȚIAL

1. Curtea dvs. este

- Terenul școlii ori Spațiu deschis?

2. Școala dvs. utilizează una sau mai multe dintre următoarele metode de siguranță?

- Supraveghere video
 Porți pentru detectarea metalelor
 Garduri în jurul terenului școlii
 Supraveghere și monitorizare
 Legitimații pentru elevi
 Societăți specializate de pază și protecție
 Altele, respectiv _____

Așteptări de la poliție pe acest domeniu:

DOMENIUL INSTITUȚIONAL

3. Colaborați în domeniul siguranței școlare cu următoarele părți ?

Dacă da, în ce formă este stabilită această colaborare într-o convenție?

Parteneri siguranță	Există colaborare? Dacă da, sub ce formă?		Convenție scrisă?	
	DA	NU	DA	NU
Primărie				
Poliție				
Jandarmerie				
Poliție locală				
Pompieri				
Asistență socială				
Asistență medicală				
Societăți comerciale				
Asociații de locatari				
Altele				

4. În afară de numărul de contact general SUAU 112, dispuneți și de un alt număr de telefon al poliției la care vă puteți adresa în sectorul dvs. ori de câte ori este nevoie de intervenția urgentă a poliției?

- Da Nu

5. Școala dvs. dispune de un punct de contact permanent (una sau mai multe persoane) de la poliție în sectorul dvs.?

- Da Nu

6. Poliția trece uneori și „așa întâmplător” (respectiv fără o înțelegere anterioară în acest sens) pe la școala dvs.?

- Da Nu

Așteptări de la poliție pe acest domeniu:

DOMENIUL SOCIAL

7. Școala dvs. dispune de un plan de asigurare a siguranței?

- Da, pe baza extraselor din regulamentul școlar Da Nu

8. Dacă aveți un plan de siguranță școlară, dar care nu se bazează pe regulamentul școlar, puteți menționa în ce constă acest plan ?

9. Apelează școala dvs., în practica zilnică, la un număr redus de reguli școlare clare care sunt cunoscute de toți membrii corpului didactic și elevi?

- Da Nu

10. Dispune școala dvs. de un protocol de tratare a incidentelor?

- Da Nu

11. Protocolul de tratare a incidentelor este utilizat permanent?

- Da Nu

12. În școala dvs. funcționează o echipă socială (de consiliere)?

- Da, cu participarea poliției: structural/ocasional/deloc Nu

Așteptări de la poliție pe acest domeniu:

DOMENIUL DE PREVENIRE A FACTORILOR FAVORIZANȚI

13. Școala dvs. deține o înregistrare a incidentelor?

- Da Nu

14. Școala dvs. dispune despre protocoale (ale incidentelor)/strategii în cazul incidentelor cu referire la siguranța în școală?

- Da Nu

15. Școala dvs. are o politică activă în domeniul:

- deținerea de arme albe
- deținerea de droguri
- deținerea de alcool
- intimidare (sexuală)
- vandalism
- furt
- agresiune fizică și verbală
- discriminare
- altele

16. În cazul incidentelor care „merită” a fi anunțate la 112, poliția trebuie să intervină rapid la fața locului. A anunțat școala dvs. în anul școlar anterior un asemenea incident?

Da, incidentul a fost anunțat; poliția a venit rapid/târziu/prea târziu/nu a venit la fața locului.

Nu, nu a fost anunțat niciun incident de acest gen.

Așteptări de la poliție pe acest domeniu:

✓ **RAPORTUL ANUAL DE SIGURANȚĂ ȘCOLARĂ**

Acest ultim instrument, din setul de instrumente pus la dispoziția școlilor și reprezentanților instituțiilor cu sarcini și atribuții în domeniul siguranței și ordinii publice, servește mai multor scopuri care vizează direct siguranța școlară și climatul școlar optim:

- (i) evaluarea eficienței cooperării dintre școală și poliție în ultimul an școlar încheiat
- (ii) îmbunătățirea prevederilor atât din regulamentul de ordine interioară și din regulamentele adaptate în conformitate cu necesitățile și specificul fiecărei școli, precum
- (iii) formularea de noi politici, acțiuni, măsuri și inițiative pentru îmbunătățirea activității școlilor și poliției în acest domeniu
- (iv) sporirea gradului de confort și îmbunătățirea percepției profesorilor, elevilor și părinților în ceea ce privește siguranța școlară și climatul școlar optim, dar și a percepției publice, în general, cu privire la acest domeniu.

Raport în privința siguranței pentru anul școlar _____

Numele școlii:

Locația:

În ce măsură a avut de a face școala dumneavoastră, în anul școlar trecut, cu următoarele tipuri de incidente în domeniul siguranței sociale (vă rugăm, bifați pe fiecare tip de incident ce corespunde!)?

I. INCIDENTE					
LOC	URBAN		RURAL		TOTAL
Categorii Vârstă	07-14 ani	14-18 ani	07-14 ani	14-18 ani	
În incinta școlii					
În afara școlii					
În timpul orelor de curs					
În afara orelor de curs					
Victime elevi					
Victime profesori					
Alte victime					
Autori elevi					
Autori profesori					
Alți autori					

II. FORME DE VIOLENȚE					
LOC/tip	URBAN		RURAL		TOTAL
	Violență verbală	Violență fizică	Violență verbală	Violență fizică	
Violența elevi-profesori					
Violență elev-elev					
Violența profesori-elevi					
Violența părinților în spațiul școlii					
Violență profesor-profesor					

III. INFRAȚIUNI					
	URBAN		RURAL		TOTAL
	În incinta școlii	În afara școlii	În incinta școlii	În afara școlii	
Omor					
Tentativă de omor					
Vătămări corporale					
Loviri sau alte violente					
Amenințare					
Șantaj					
Viol					
Raport sexual cu o minoră					
Furt					
Tălhărie					
Distrugeri					
Calomnie					
Încăierare					
Insultă					
Răspândirea de materiale obscene					
Prostituție					
Legea nr. 143/2000 privind consumul și distribuția de substanțe halucinogene					
Contravenții					
Legea nr. 61/1991 privind tulburarea ordinii publice					

1. Ce modificări observați în numărul de incidente din școala dvs. în ultimul an școlar, comparativ cu anul precedent (vă rugăm, să faceți o evaluare comparativă pe fiecare în parte și specificați scăderile/creșterile etc.)?

Formular de evaluare a siguranței în școală și în împrejurimile acesteia

1. Descrieți contactele dintre partenerii la acordul referitor la stimularea siguranței în școli și în împrejurimile acesteia!

2. Descrieți ce anume au întreprins partenerii în domeniul combaterii comportamentelor infracționale în cazul distrugerii/vandalizării, utilizării forței, furtului, consumului/distribuirii de droguri, deținerii de arme ș.a.m.d.!

3. Descrieți ce anume au întreprins partenerii în domeniul combaterii comportamentelor infracționale în sens preventiv!

4. Ce anume a întreprins școala pentru a comunica angajamentele din acord către:

- a. Elevi
- b. Părinți
- c. Personal

5. Pe baza unei priviri de ansamblu asupra anunțării incidentelor și evoluțiilor din anii anteriori, oferiți o explicație pentru posibila creștere/reducere a numărului de incidente!

6. Dacă sunt percepute tendințe semnificative pe baza cărora ar trebui să fie introduse noi opțiuni de politici în școală și/sau, în consecință, în cadrul Acordului pentru siguranță în interiorul școlii și în vecinătate.

Toate documentele și instrumentele prezentate și sugerate în acest capitol sunt dedicate acțiunilor cu caracter preventiv în privința siguranței școlare și climatului școlar optim. Evident, atât în lista de verificare cât și în formularul recapitulativ, dar și în raportul anual referitor la siguranța școlară sunt incluși și itemi referitori la apariția și derularea unor evenimente ori incidente nedorite. În baza acordului de cooperare și a instrumentelor de lucru care se constituie în parte integrală a acestuia, se poate stabili un *protocol de acțiune*, care va detalia, mai aplicat, modalitățile de intervenție, precum și competențele și responsabilitățile ce revin ambelor părți în cazul intervenției.

3.2. Intervenția în domeniul siguranței școlare – protocolul de acțiune pentru siguranța școlară

Intervenția înseamnă întreprinderea de acțiuni concrete, luarea de măsuri și urmărirea efectelor acestora de o manieră concertată și conform atribuțiilor și responsabilităților ce revin tuturor actorilor implicați.

Este necesar ca, încă de la început, să se stabilească în mod limpede, obiectiv, ținând cont de obiectivele gestionării eficiente a resurselor umane și materiale cazurile în care intervenția devine necesară, autoritățile/instituțiile cărora le revine obligația de a interveni conform atribuțiilor și responsabilităților lor, precum și modalitățile și etapele procedurii de intervenție. De aceea, aceasta se va realiza conform unui protocol de intervenție în care se arată pașii care sunt parcurși într-o intervenție menită să protejeze atât interesele și drepturile copiilor și adolescenților cât și pe cele ale școlii și societății în general.

EXEMPLU

PROTOCOL DE ACȚIUNE - SIGURANȚA ÎN ȘCOALĂ

Cuprins

A. Introducere

B. Proceduri de intervenție școlară – Instituții de aplicare a legii (Poliție/Jandarmerie)

C. Procedură pentru absenteism

A. INTRODUCERE

În mod tradițional, școala este locul de producere și transmitere a cunoașterii, de formare a competențelor cognitive, de înțelegere a sensului vieții și a lumii care ne înconjoară, de înțelegere a raporturilor cu ceilalți și cu noi înșine. Misiunea școlii nu este doar de a pregăti forța de muncă. Școala trebuie să profileze caractere, să-i inducă tânărului plăcerea de a învăța, dorința de a reuși și de a face față schimbărilor de pe piața muncii.

Școala este un loc unde elevii se instruiesc, învață, dar este și un loc unde se stabilesc relații, se promovează modele comportamentale, valori morale, se creează condiții pentru dezvoltarea cognitivă, afectivă și morală a copilului.

Violența școlară este asociată, în general, cu zonele urbane dificile, cu periferiile, acolo unde sărăcia este la ea acasă. De aceea, atunci când se vorbește despre violență în școală, se consideră drept surse favorizante factorii exteriori ai școlii: mediul familial, mediul social, ca și factori ce țin de individ, de personalitatea lui.

Adolescența este perioada de transformări profunde pe plan fizic, psihic și social, context în care tinerii oscilează între sentimentul de putere, de forță și sentimentul de îndoială, de descurajare, de scădere a stimei de sine. Pentru a se apăra de aceste emoții, adolescenții dezvoltă reacții de provocare, de agresivitate, de opoziție față de părinți și profesori, și chiar față de comunitate. De aceea, în această perioadă atât de dificilă, dialogul părinți-copii și profesor-elev este absolut necesar. Adolescentul dorește să fie înțeles, are nevoie de dragoste, de securitate afectivă, dar, de cele mai multe ori, el nu recunoaște și nu exprimă acest lucru. Nu întâmplător se

afirmă că violența școlară pleacă, în primul rând, de la un deficit de comunicare. A lupta contra violențelor școlare înseamnă a ameliora calitatea relațiilor și a comunicării între toate persoanele angrenate în actul educațional. Pentru aceasta, școlile își doresc ca instituția lor să fie un mediu sigur, în care elevii și profesorii să se simtă confortabil, un mediu în care să se poată lucra bine, într-o atmosferă plăcută și în care să se poată studia.

Cu toate eforturile depuse de dascăli, acest proces de interacțiune nu se derulează întotdeauna fără impedimente și deseori apar și comportamente inadecvate cu care avem de a face. De o deosebită importanță în astfel de circumstanțe este să putem acționa într-o manieră sistematică, judicioasă, unitară și consecventă. În acest scop a fost întocmit **Protocolul de acțiune comună pentru siguranța școlară**.

Protocolul conține procedurile de acțiune și modalitățile de acordare de asistență, în vederea gestionării unor diferite situații de delincvență în spațiul școlar. De asemenea, prezintă măsurile care trebuie luate de fiecare instituție parteneră.

Pentru întocmirea prezentului protocol, pe lângă documentul pus la dispoziție de specialiștii olandezi în cadrul derulării **Proiectului MATRA – Prevenirea delincvenței juvenile în incinta unităților de învățământ preuniversitar și în zona adiacentă a acestora**, s-a ținut seama de expertiza unor cadre didactice și polițiști de proximitate care au participat la derularea acestui proiect.

Protocolul conține proceduri de acțiune privind modul de gestionare a următoarelor infracțiuni, grupate în funcție de natura valorilor sociale protejate de legiuitor:

1. INFRAȚIUNI CONTRA VIEȚII, INTEGRITĂȚII CORPORALE ȘI SĂNĂȚII

- 1.1. Lovirea sau alte violențe
- 1.2. Vătămarea corporală
- 1.3. Vătămarea corporală gravă
- 1.4. Loviri sau vătămări cauzatoare de moarte
- 1.5. Vătămare corporală din culpă

2. INFRAȚIUNI CONTRA LIBERTĂȚII PERSOANEI

- 2.1. Lipsirea de libertate în mod ilegal
- 2.2. Amenințarea
- 2.3. Șantajul

3. INFRAȚIUNI PRIVITOARE LA VIAȚA SEXUALĂ

- 3.1. Violul
- 3.2. Actul sexual cu un minor
- 3.3. Perversiunea sexuală
- 3.4. Corupția sexuală
- 3.5. Hărțuirea sexuală

4. INFRAȚIUNI CONTRA PATRIMONIULUI

- 4.1. Furtul
- 4.2. Tâlhăria
- 4.3. Abuzul de încredere
- 4.4. Înșelăciunea
- 4.5. Însușirea bunului găsit
- 4.6. Distrugerea

5. INFRAȚIUNI CONTRA AUTORITĂȚII

- 5.1. Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri
- 5.2. Purtarea abuzivă
- 5.3. Nedenunțarea unor infracțiuni

6. INFRAȚIUNI PRIVITOARE LA REGIMUL STABILIT PENTRU UNELE ACTIVITĂȚI REGLEMENTATE DE LEGE

- 6.1. Nerespectarea regimului armelor și munițiilor

7. INFRAȚIUNI DE FALS - FALSURI ÎN ÎNSCRISURI

- 7.1. Falsul material în înscrisuri oficiale
- 7.2. Falsul intelectual
- 7.3. Uzul de fals

8. INFRAȚIUNI CONTRA FAMILIEI

- 8.1. Relele tratamente aplicate minorului

9. INFRAȚIUNI CONTRA SĂNĂTĂȚII PUBLICE

- 9.1. Traficul de stupefiante

10. ALTE INFRAȚIUNI CARE ADUC ATINGERE UNOR RELAȚII PRIVIND CONVIEȚUIREA SOCIALĂ

- 10.1. Instigarea la discriminare
- 10.2. Ultrajul contra bunelor moravuri
- 10.3. Încăierarea

10.4. Răspândirea de materiale obscene
10.5. Infrațiuni la Legea nr. 61/1991 republicată

Pentru fiecare dintre aceste situații se prezintă o definiție juridică, urmată de explicații practice. De asemenea, sunt menționate măsurile pe care trebuie să le ia reprezentanții școlii, ai poliției și ai serviciilor publice.

Planul etapizat al școlii

În funcție de situația dată, școala poate opta în privința pașilor ce trebuie întreprinși. O situație poate să fie de o asemenea gravitate încât școala să sară anumite etape și să ajungă direct la aplicarea de sancțiuni și/sau să apeleze la poliție, respectiv la polițistul de proximitate desemnat ca persoană permanentă de contact, urmând ca acțiunile să fie întreprinse în conformitate cu prioritățile aplicabile în cazul fiecărei infrațiuni.

Etapele sunt:

- Evaluarea situației
- Discuții cu elevul-victimă, elevul-autor și cu personalul școlii
- Discuții cu părinții/tutorii
- Discuție în cadrul echipei de asistență
- Îndrumarea către o instituție ce poate acorda asistență
- Implicarea poliției/jandarmeriei
- Îndrumare către specialiști

Evaluarea situației

• În cazul fiecărui incident se vor purta mai întâi discuții cu victima ori partea prejudiciată, precum și cu prezumtivul autor. Situația va fi evaluată pe baza următoarelor întrebări:

- Ce anume s-a întâmplat, când, cum și unde s-a întâmplat, cine este implicat; care sunt urmările produse prin comiterea faptei?
- Este acest comportament manifestat în mod frecvent de elevul autor al faptei?
- Care sunt cauzele și condițiile favorizatoare în cazul respectiv?
- Este vorba de elevi din propria școală ori din afara școlii?
- Școala poate soluționa singură problema?
- Trebuie să i se comunice și poliției/jandarmeriei situația? Conform protocolului, școala poate stabili dacă respectivul comportament inadecvat

sau delincvent trebuie comunicat poliției/jandarmeriei, altfel spus, este vorba despre un comportament ilegal?

- Trebuie să fie informat și polițistul care răspunde de școală, ori trebuie să i se solicite opinia?
- Consultarea altor instituții care acordă asistență.
- În funcție de rezultatele acestei etape se trece la etapa a doua ori direct la una dintre etapele următoare.

Discuția cu elevul sau cu angajatul școlii

În etapa preventivă, deseori cea în care nu se impun sancțiuni, trebuie să se analizeze dacă, pe baza unor discuții, elevul poate fi determinat să-și îmbunătățească/revizuiască comportamentul. În acest context, trebuie să se acorde atenție și eventualelor probleme individuale ale elevului, care s-ar putea afla într-o eventuală legătură cu acel comportament indezirabil.

Discuția cu părinții/tutorii

Discuția școală, părinți/tutori și elev.

Școala își rezervă dreptul de a informa părinții/tutorii elevului în privința comportamentului acestuia. Pentru toate cazurile în care s-a întocmit raport scris, părinții vor fi informați fără excepție. Părintele/tutorele este astfel la curent cu etapele pe care școala le va întreprinde în privința comportamentului elevului.

În cazul repetării respectivului comportament va avea loc o discuție între școală, elev și părinți/tutori.

Discuția cu echipa de consiliere

Comportamentele care încalcă normele vor fi discutate în cadrul echipei de consiliere și se va întocmi un raport scris. Aceasta este aplicabil și pentru înregistrarea victimelor. Eventual, va fi contactată persoana de contact a poliției pentru a fi informată ori pentru a i se solicita opinia. Dacă din protocol rezultă că este vorba despre un comportament prin care se încalcă legea, atunci poliția va fi notificată.

Îndrumarea către altă instituție de asistență

Ajutorul pe care școala îl poate acorda elevilor săi este descris în planul fiecărei școli.

Intervenția poliției/jandarmeriei

Dacă este vorba despre un comportament interzis de instituția educațională, prin care se încalcă în același timp și legea, urmează intervenția poliției. Intervenția poliției are loc prin intermediul conducerii școlii ori în baza sesizării adresată de conducerea școlii. Conform acordului cu poliția sunt informați și părinții.

Aplicarea sancțiunii

În funcție de fapta produsă, școala va aplica sancțiunile existente în regulamentul de organizare, funcționare a unităților de învățământ preuniversitar sau ROFUIP, iar dacă cade sub incidența Codului penal sau a altor acte normative, sancțiunea va fi aplicată de către procuratură sau organul de poliție/jandarmi.

Sancțiuni obligatorii aplicate de școală elevului, în funcție de gravitatea faptei, conform ROFUIP:

Art. 118. (1) Elevii care săvârșesc fapte prin care se încalcă dispozițiile legale în vigoare, inclusiv regulamentele școlare, vor fi sancționați în funcție de gravitatea acestora.

(2) Sancțiunile care se pot aplica elevilor sunt următoarele :

- a) observația individuală;
- b) muștrare în fața clasei și/sau în fața consiliului clasei/consiliului profesoral;
- c) muștrare scrisă;
- d) retragerea temporară sau definitivă a bursei;
- e) eliminarea de la cursuri pe o perioadă de 3-5 zile;
- f) mutarea disciplinară la o clasă paralelă, din aceeași școală;
- g) mutarea disciplinară la o altă unitate de învățământ, cu acceptul conducerii unității primitoare;
- h) preavizul de exmatriculare;
- i) exmatricularea.

(3) Toate sancțiunile aplicate elevilor sunt comunicate, în scris, părinților/reprezentantului legal.

Art. 119 (1) Observația individuală constă în dojenirea elevului.

(2) Sancțiunea se aplică de diriginte/învățător sau de director.

(3) Sancțiunea nu atrage și alte măsuri disciplinare.

Art. 120

(1) Muștrarea în fața clasei și/sau în fața consiliului clasei/consiliului profesoral constă în dojenirea elevului și sfătuirea acestuia să se poarte în așa fel încât să dea dovadă de îndreptare, atrăgându-i-se totodată atenția că, dacă nu își schimbă comportamentul, i se va aplica o sancțiune mai severă.

(2) Sancțiunea se aplică de diriginte/învățător sau director.

(3) Sancțiunea este însoțită de scăderea notei la purtare.

Art. 121

(1) Muștrarea scrisă constă în dojenirea elevului în scris, la propunerea consiliului clasei sau a directorului, de către diriginte/învățător și director și înmânarea documentului părinților/tutorilor legali, personal, sub semnătură.

(2) Sancțiunea se înregistrează în catalogul clasei, precizându-se numărul documentului.

(3) Sancțiunea se consemnează în raportul consiliului clasei, prezentat consiliului profesoral la sfârșitul semestrului sau al anului școlar.

(4) Sancțiunea este însoțită de scăderea notei la purtare.

Art. 122

(1) Retragerea temporară sau definitivă a bursei se aplică de director, la propunerea consiliului clasei.

(2) Sancțiunea este însoțită de scăderea notei la purtare.

Art. 123

(1) Eliminarea de la cursuri pe o perioadă de 3-5 zile constă în înlocuirea activității obișnuite a elevului, pentru perioada aplicării sancțiunii, cu un alt tip de activitate, desfășurată de regulă în cadrul unității de învățământ, în conformitate cu prevederile regulamentului intern, și stabilită de către director, la propunerea consiliului clasei.

(2) Dacă elevul refuză să participe la aceste activități, absențele sunt considerate nemotivate și se consemnează în catalogul clasei.

(3) Sancțiunea se consemnează în catalogul clasei, precizându-se numărul și data documentului, și în raportul consiliului clasei la sfârșitul semestrului sau al anului școlar.

(4) Această sancțiune nu se aplică elevilor din clasele I-IV.

(5) Sancțiunea este însoțită de scăderea notei la purtare.

Art. 124

(1) Mutarea disciplinară la o clasă paralelă se aplică prin înmânarea în scris a sancțiunii, sub semnătură, de către diriginte/învățător și director părintelui/tutorei legal sau elevului dacă acesta a împlinit 18 ani.

(2) Sancțiunea se consemnează în registrul de evidență a elevilor, în catalogul clasei și în registrul matricol.

(3) Sancțiunea se consemnează în raportul consiliului clasei, la sfârșitul semestrului sau al anului școlar.

(4) Sancțiunea este însoțită de scăderea notei la purtare.

Art. 125

(1) Preavizul de exmatriculare se întocmește în scris de diriginte și director, pentru elevii care absentează nejustificat 20 de ore la diferite discipline de studiu sau 15% din totalul orelor de la o singură disciplină/un singur modul, cumulate pe un an școlar, și se înmânează sub semnătură părintelui/tutorei legal sau elevului dacă acesta a împlinit 18 ani.

(2) Sancțiunea se aplică elevilor din sistemul de învățământ liceal, postliceal și profesional, cu excepția elevilor din învățământul obligatoriu.

(3) Sancțiunea se consemnează în registrul de evidență a elevilor și în catalogul clasei și se menționează în raportul consiliului clasei la sfârșit de semestru sau de an școlar.

(4) Sancțiunea este însoțită de scăderea notei la purtare.

Art. 126

(1) Exmatricularea constă în eliminarea, până la sfârșitul anului școlar, a elevului din unitatea de învățământ în care acesta a fost înscris.

(2) Exmatricularea poate fi:

- a) exmatriculare cu drept de reînscrisere în anul următor în aceeași unitate de învățământ și în același an de studiu;
- b) exmatriculare fără drept de reînscrisere în aceeași unitate de învățământ;
- c) exmatriculare din toate unitățile de învățământ, fără drept de reînscrisere, pentru o perioadă de timp.

Art. 127

(1) Exmatricularea cu drept de reînscrisere în anul următor în aceeași unitate de învățământ și în același an de studiu se aplică elevilor din învățământul secundar superior, din anul de completare și din învățământul postliceal, pentru abateri grave, prevăzute de prezentul regulament sau apreciate ca atare de către consiliul profesoral al unității de învățământ.

(2) Sancțiunea se aplică și pentru un număr de cel puțin 40 de absențe nejustificate din totalul orelor de studiu sau cel puțin 30% din totalul orelor la o singură disciplină de studiu/un singur modul, cumulate pe un an școlar.

(3) Sancțiunea se aprobă în consiliul profesoral, la propunerea dirigintelui, prin consultarea directorului. Dacă motivul sancționării îl reprezintă absențele nejustificate, aprobarea este condiționată de emiterea preavizului de exmatriculare.

(4) Sancțiunea se consemnează în registrul de procese-verbale ale consiliului profesoral, în catalogul clasei, în registrul de evidență a elevilor și în registrul matricol.

(5) Sancțiunea se comunică părintelui/tutorei legal și elevului dacă acesta a împlinit 18 ani, în scris, sub semnătură, de dirigintele clasei.

(6) Sancțiunea este însoțită de scăderea notei la purtare sub 6,00.

Art. 128

(1) Exmatricularea fără drept de reînscrisere în aceeași unitate de învățământ se aplică elevilor din învățământul secundar superior și din anul de completare, pentru abateri deosebit de grave, apreciate ca atare de consiliul profesoral.

(2) Aplicarea sancțiunii se aprobă de consiliul profesoral, la propunerea consiliului clasei sau a directorului.

(3) Sancțiunea se consemnează în registrul de procese-verbale ale consiliului profesoral, în catalogul clasei, în registrul de evidență a elevilor și în registrul matricol.

(4) Sancțiunea se comunică părintelui/tutorei legal și elevului dacă acesta a împlinit 18 ani, în scris, sub semnătură, de dirigintele clasei.

(5) Sancțiunea este însoțită de scăderea notei la purtare sub 6,00.

Art. 129

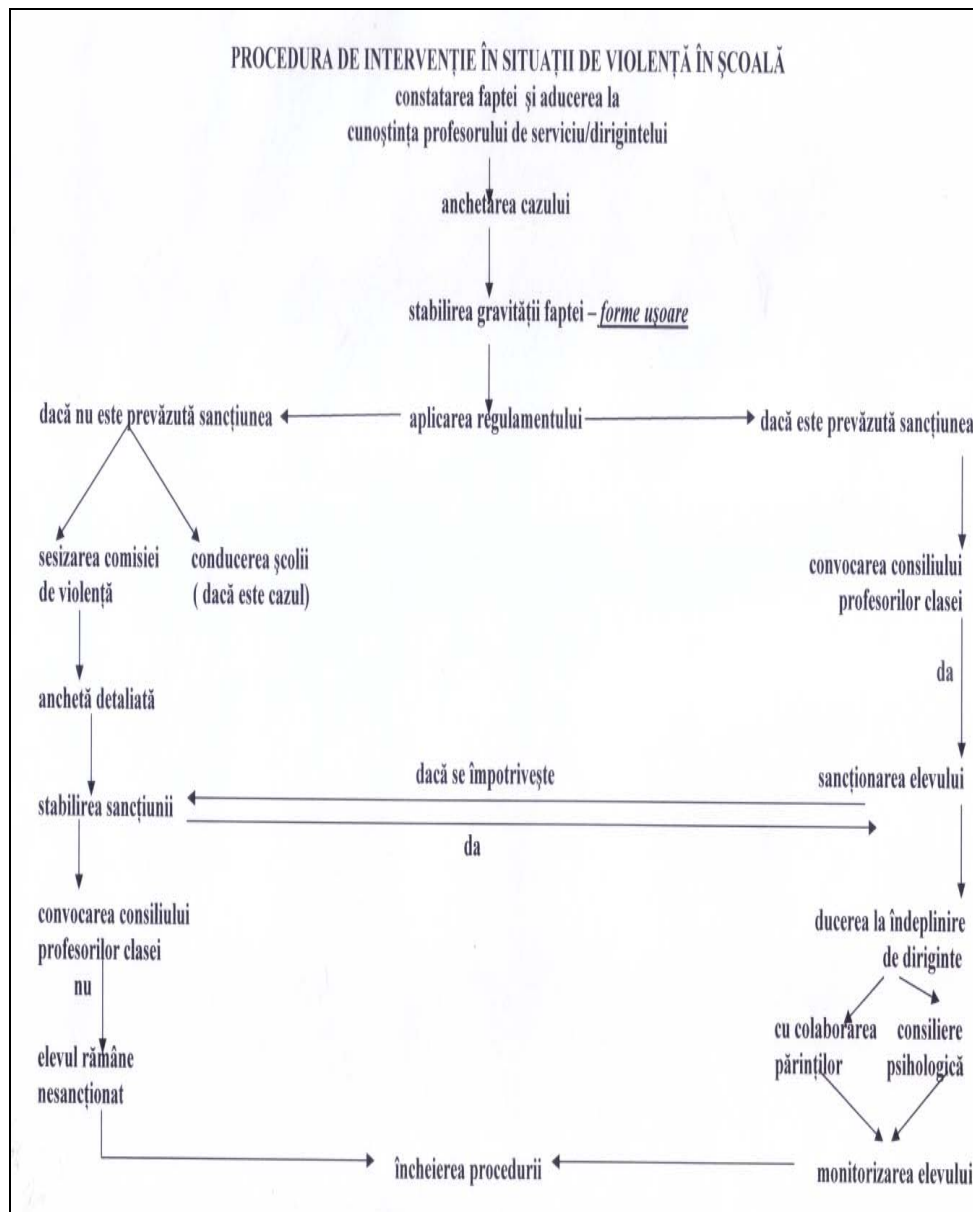
(1) Exmatricularea din toate unitățile de învățământ, fără drept de reînscrisere pentru o perioadă de timp, se aplică elevilor din învățământul secundar superior, din anul de completare și din învățământul postliceal pentru abateri deosebit de grave.

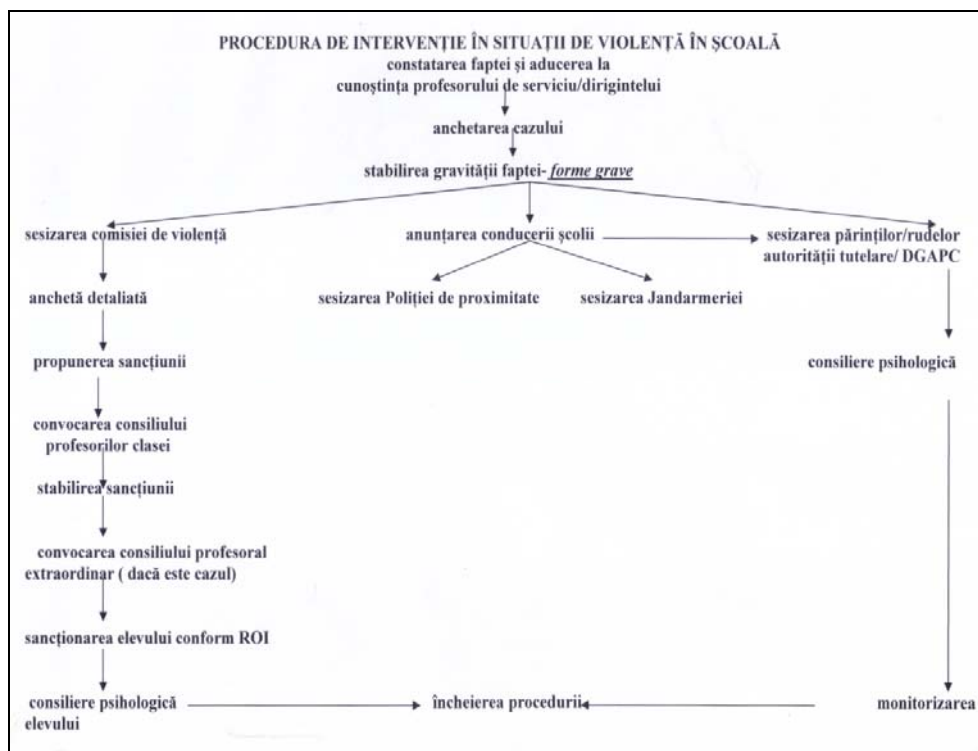
(2) Aplicarea sancțiunii și stabilirea duratei se fac de Ministerul Educației și Cercetării, la propunerea motivată a consiliului profesoral.

(3) Sancțiunea se consemnează în registrul de procese-verbale al consiliului profesoral, în catalogul clasei, în registrul de evidență al elevilor și în registrul matricol.

(4) Sancțiunea se comunică de Ministerul Educației și Cercetării în scris, sub semnătură, părintelui/tutorei legal și elevului, dacă acesta a împlinit 18 ani.

(5) Sancțiunea este însoțită de scăderea notei la purtare sub 6,00.

B. PROCEDURI DE INTERVENȚIE

Acest document conține proceduri de acțiune în cazul săvârșirii unor infracțiuni în spațiul școlar.

OBSERVAȚII:

proceduri standard pentru școală și poliție

➤ În cazul infracțiunilor la care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate (lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală, vătămarea corporală din culpă, amenințarea, violul, insulta, calomnia, abuzul de încredere, distrugerea), atât personalul didactic cât și polițiștii/jandarmii sesizați vor încuraja și sprijini victimele să depună plângere penală, pentru ca autorii să nu rămână nepedepsiți de lege.

➤ În cazul infracțiunilor la care acțiunea penală se pune în mișcare la sesizarea din oficiu a organelor de poliție (omorul, vătămarea corporală

gravă, lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte, lipsirea de libertate în mod ilegal, șantajul, actul sexual cu un minor, corupția sexuală, furtul, tâlhăria, înșelăciunea, purtarea abuzivă etc.), procesul-verbal de sesizare din oficiu este documentul legal în baza căruia se pune în mișcare acțiunea penală, nemaifiind necesară depunerea unei plângeri penale.

➤ În cazul infracțiunilor care pun în pericol viața, integritatea corporală sau sănătatea persoanei (omorul, tentativa de omor, lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte, lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală, violul, tâlhăria etc.) se va acționa în mod prioritar pentru acordarea primului ajutor victimei, până la sosirea personalului medical de intervenție.

Pentru a avea o imagine de ansamblu asupra valorilor sociale protejate de legea penală, prezentarea definiției juridice date infracțiunilor va fi derulată pe capitole ale Codului penal, care grupează faptele penale în funcție de valoarea socială pe care o lezează.

1. INFRAȚIUNI CONTRA VIEȚII, INTEGRITĂȚII CORPORALE ȘI SĂNĂTĂȚII

Definiție generală

Infracțiunile de lovire și vătămare a integrității corporale sau a sănătății au ca obiect juridic relațiile sociale referitoare la dreptul fiecărei persoane la integritate corporală și sănătate. Fapta de autovătămare nu constituie infracțiune. De cele mai multe ori, infracțiunile de lovire și vătămare a integrității corporale sau a sănătății se realizează prin acțiune (lovire cu un corp dur, înjunghiere etc.).

1.1. Lovirea sau alte violențe (art. 180 Cp)

Definiție juridică:

Alin. (1) Lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice se pedepsesc cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

Forma agravantă

Alin. (2) Lovirea sau actele de violență care au pricinuit o vătămare ce necesită pentru vindecare îngrijiri medicale de cel mult 20 de zile se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Aspecte procesuale

Alin. (3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. În cazul faptelor prevăzute la alin. 1¹ și 2¹ acțiunea penală se pune în mișcare și din oficiu.

Alin. (4) Împăcarea părților înlătură răspunderea penală, producându-și efectele și în cazul în care acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu.

1.2 Vătămarea corporală (art. 181 Cod penal)

Definiție juridică:

Art. (1) Fapta prin care s-a pricinuit integrității corporale sau sănătății o vătămare care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale de cel mult 60 de zile se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Aspecte procesuale

Art. (2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. În cazul faptelor prevăzute la alin. 1¹ acțiunea penală se pune în mișcare și din oficiu.

(3) Împăcarea părților înlătură răspunderea penală, producându-și efectele și în cazul în care acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu.

Precizări:

Acțiunea făptuitorului poate fi îndreptată, în mod nemijlocit, împotriva corpului, atunci când, de exemplu, victima este îmbrâncită și proiectată pe un plan dur, sau împotriva psihicului, când produce victimei un șoc psihic în urma căruia aceasta are nevoie de îngrijiri medicale. Actele pot fi violente sau neviolente. De exemplu, i se administrează victimei o substanță toxică, iar aceasta are nevoie de îngrijiri medicale.

1.3 Vătămarea corporală gravă (art. 182 cod penal)

Definiția juridică:

Fapta prin care s-a pricinuit integrității corporale sau sănătății o vătămare care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale mai mult de 60 de zile, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Forma agravantă

Dacă fapta a produs vreuna dintre următoarele consecințe: pierderea unui simț sau organ, încetarea funcționării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, slujirea, avortul ori punerea în primejdie a vieții persoanei, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 10 ani.

Când fapta a fost săvârșită în scopul producerii consecințelor prevăzute la alin. 1 și 2, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani.

Tentativa faptei prevăzute în alin. 3 se pedepsește.

1.4 Lovirile sau vătămarile cauzatoare de moarte (art. 183 cod penal)

Definiție juridică:

Dacă vreuna dintre faptele prevăzute în art. 180-182 a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani.

1.5 Vătămarea corporală din culpă (art. 184 cod penal)

Definiție juridică:

(1) Fapta prevăzută la art. 180 alin. 2 și 2¹, care a pricinuit o vătămare ce necesită pentru vindecare îngrijiri medicale mai mari de 10 zile, precum și cea prevăzută la art. 181, săvârșite din culpă, se pedepsesc cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

(2) Dacă fapta a avut vreuna dintre urmările prevăzute la art. 182 alin. 1 sau 2, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau amendă.

(3) Când săvârșirea faptei prevăzute în alin. 1 este urmarea nerespectării dispozițiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii sau meserii ori pentru îndeplinirea unei anume activități, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau amendă.

(4) Fapta prevăzută în alin. 2, dacă este urmarea nerespectării dispozițiilor legale sau a măsurilor de prevedere arătate în alineatul precedent, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(4¹) Dacă faptele prevăzute la alin. 3 și 4 sunt săvârșite de o persoană care se află în stare de ebrietate, pedeapsa este închisoarea de la unu la 3 ani, în cazul alin. 3, și închisoarea de la unu la 5 ani, în cazul alin. 4.

(5) Pentru faptele prevăzute în alin. 1 și 3, acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Precizări:

Violența fizică deseori servește la intimidarea altei persoane (supunerea acesteia) și la consolidarea poziției agresorului în cadrul unui grup, manifestată pe fondul teribilismului atitudinal și comportamental specific vârstei pubertății sau al unor curențe educaționale ori sentimente de frustrare. Din aceste cauze, infracțiunea de lovire sau alte violențe este în topul faptelor antisociale săvârșite în perimetrul școlar.

Făcând abstracție de urmările fizice (durere/vătămare), prin atingerea adusă demnității, personalității și libertății victimei, asupra acesteia se exercită și o presiune psihică severă.

Infracțiunea de lovire sau alte violențe presupune exercitarea unei agresiuni fizice asupra victimei.

Lovirea poate fi exercitată cu pumnul, palma, piciorul sau cu diferite obiecte contondente, ascuțite sau penetrante (arme albe).

În funcție de zona corpului unde a fost aplicată agresiunea și de mijloacele fizice folosite, urmele lovirii pot fi vizibile (excoriații, plăgi tăiate sau penetrante, etc.) sau mai puțin vizibile (fracturi închise, ruptura unor organe interne – splină, ficat etc.). Tocmai de aceea, victima unei astfel de infracțiuni trebuie examinată medical cât mai repede posibil, deși adesea se teme să declare aceasta personalului didactic și părinților, de frica unor eventuale represalii din partea agresorului. Uneori, victima se simte izolată și lipsită de apărare, având tendința de a abandona școala. În acest context, este necesară sesizarea poliției ori de câte ori se comite o astfel de infracțiune în spațiul școlar.

Victima trebuie să fie susținută și încurajată de conducerea școlii, transmițându-se astfel un semnal clar și puternic împotriva agresorului (rol represiv) și a colectivității (rol preventiv).

Susținerea cauzei victimei prin întocmirea unei sesizări este dezirabilă, ca și determinarea martorilor de a relata într-o declarație scrisă tot ceea ce știu despre autorul infracțiunii și împrejurările comiterii faptei.

Procedură școală

Evaluarea situației va include în mod obligatoriu stabilirea cât mai reală a naturii agresiunii și a eventualelor urmări asupra vieții și sănătății victimei.

Pentru prevenirea oricărui eveniment mai grav, mai ales atunci când nu există martori oculari care să relateze ce s-a întâmplat, trebuie apelată cât mai urgent posibil intervenția echipajului unei ambulanțe și al poliției/jandarmeriei prin SNUAU 112.

Dacă violența exercitată constă într-un incident de agresiune simplă și a fost cauzatoare doar de vătămări corporale ușoare (de exemplu, lovire ușoară cu palma ori dosul palmei), autorul fiind elev cu vârsta sub 14 ani, școala poate reacționa prioritar pentru sancționarea acestui comportament și poate informa ulterior polițistul de proximitate pentru aplanarea unei eventuale stări conflictuale între părinții victimei și cei ai agresorului.

Dacă este vorba despre mai mult decât exercitarea unei violențe corporale ușoare (de exemplu, lovirea repetată de intensitate medie a

victimei), atunci poliția/jandarmeria trebuie sesizată odată cu intervenția echipajului unei ambulanțe, prin apelul telefonic de urgență la nr. 112.

În toate cazurile de lovire sau alte violențe exercitate împotriva unui elev, conducerea școlii trebuie să informeze părinții victimei și instituțiile de aplicare a legii.

Procedură poliție/jandarmerie

Indiferent de natura sesizării (din oficiu sau la sesizarea prealabilă a cadrelor didactice), prima măsură care va fi luată imediat după sosirea la locul faptei este de a acorda victimei primul ajutor, până la sosirea ambulanței sau de a stabili care este situația sănătății acesteia în cazul în care a fost deja transportată la spital;

În funcție de împrejurările în care a fost comisă infracțiunea și de urmările acesteia, polițiștii/jandarmii sosiți la locul faptei vor lua măsuri pentru identificarea și reținerea autorului, delimitarea câmpului infracțiunii, protejarea urmelor infracțiunii, identificarea de martori, găsirea obiectului corp delict;

În cazul în care agresorul a fugit de la locul faptei, aceștia vor raporta la dispecerat datele și semnalmentele necesare identificării acestuia, precum și evoluția situației de la locul faptei;

Polițiștii/jandarmii vor comunica permanent cu personalul din conducerea unității de învățământ și cu părinții victimei, pentru a cunoaște evoluția stării sănătății victimei, inclusiv dacă aceasta a fost însoțită la spital de un membru al familiei sau de un cadru didactic, precum și dacă bunurile acesteia se află în siguranță (ghiozdan, rechizite etc.);

Dacă nu se impune deplasarea echipei operative pentru efectuarea cercetării la fața locului, atunci cei care au asigurat intervenția vor întocmi un proces-verbal în care vor consemna cât mai multe date despre fapta sesizată, locul și timpul comiterii, despre autorul infracțiunii, victimă și martori, precum și despre activitățile desfășurate la locul faptei.

În funcție de situație, vor informa părinții făptașului.

Poliția/jandarmeria va informa părinții victimei despre necesitatea depunerii unei plângeri penale împotriva agresorului, deoarece în cazul acestei infracțiuni acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate (sau a reprezentantului ei legal, în situația victimei cu vârsta sub 18 ani). De asemenea, este necesar ca victima să fie examinată din punct de vedere medico-legal, pentru stabilirea de către medicul legist a numărului de zile de îngrijiri medicale, în funcție de care se

va face încadrarea juridică a oricărei fapte penale care implică o agresiune sau o vătămare a integrității corporale ori sănătății persoanei.

Posibilități de acordare a asistenței

- asistență medicală din partea Serviciului de Sănătate Publică;
- asistență medicală din partea medicului de familie;
- consiliere psihologică din partea unității de învățământ;
- asistență juridică din partea serviciului teritorial direcțiilor de protecție a copilului;
- consiliere din partea poliției/jandarmeriei.

2. INFRAȚIUNI CONTRA LIBERTĂȚII PERSOANEI

2.1 Lipsirea de libertate în mod ilegal (art. 189 Cod penal)

Definiție juridică:

Lipsirea de libertate a unei persoane în mod ilegal se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani.

În cazul în care fapta este săvârșită prin simularea de calități oficiale, prin răpire, de o persoană înarmată, de două sau mai multe persoane împreună sau dacă în schimbul eliberării se cere un folos material sau orice alt avantaj, precum și în cazul în care victima este minoră sau este supusă unor suferințe ori sănătatea sau viața îi este pusă în pericol, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani.

Cu pedeapsa închisorii de la 7 la 15 ani se sancționează și lipsirea de libertate a unei persoane săvârșită în scopul de a o obliga la practicarea prostituției.

Dacă pentru eliberarea persoanei se cere, în orice mod, ca statul, o persoană juridică, o organizație internațională interguvernamentală sau un grup de persoane să îndeplinească sau să nu îndeplinească un anumit act, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 18 ani.

Dacă faptele prevăzute la alin. 1-4 se săvârșesc de o persoană care face parte dintr-un grup organizat, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani, în cazul alin. 1, închisoarea de la 7 la 18 ani, în cazul alin. 2 și 3, închisoarea de la 10 la 20 de ani, în cazul alin. 4.

Dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 de ani.

Tentativa faptelor prevăzute la alin. 1-4 se pedepsește.

Constituie tentativă și producerea sau procurarea mijloacelor, a instrumentelor sau luarea de măsuri în vederea comiterii faptei prevăzute la alin. 4.

Precizări

Dreptul la libertate reprezintă, alături de dreptul la viață, la integritatea corporală, un drept fundamental al persoanei. Dreptul la libertate, care este garantat fiecărei persoane, are o protecție cuprinzătoare, referindu-se la libertatea de acțiune și mișcare, libertate morală și psihică, inviolabilitatea domiciliului, a corespondenței etc.

Această infracțiune se produce atunci când o persoană este lipsită de libertatea fizică, de posibilitatea de a se deplasa și acționa în conformitate cu propria sa voință. Aceasta poate consta, de exemplu, închiderea unei persoane într-o încăpere, astfel ea neputându-se deplasa sau urcarea acesteia într-un autovehicul, obligându-o să se deplaseze. De asemenea, lipsire de libertate este și atunci când o persoană este legată de un alt obiect (gard, copac etc.)

2.2. Amenințarea (Art. 193 Cod penal)

Definiție juridică:

Fapta de a amenința o persoană cu săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva ei, a soțului ori a unei rude apropiate, dacă este de natură să o alarmeze, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, fără ca pedeapsa aplicată să poată depăși sancțiunea prevăzută de lege pentru infracțiunea care a format obiectul amenințării. Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Precizări:

Infracțiunea de amenințare presupune, în primul rând, o acțiune de amenințare. Acțiunea de amenințare poate fi realizată prin diferite mijloace, și anume, făptuitorul poate insufla victimei temerea pericolului în care se găsește prin: cuvinte (oral sau în scris), prin gesturi (de exemplu, scoate cuțitul sau pistolul din buzunar), prin fapte (de exemplu, acostează victima pe stradă), prin semne simbolice (de exemplu, desenează un cap de mort pe ușa victimei) etc.

Victima poate fi amenințată direct de făptuitor sau indirect, prin intermediul altei persoane. Făptuitorul îi poate indica precis răul pe care i-l va produce (în cazul amenințării explicite) sau, fără a-i indica acest rău, o poate pune în situația de a-l deduce (în cazul amenințării implicite). Amenințarea poate fi fățișă (atunci când victima știe din partea cui vine) sau ascunsă (atunci când făptuitorul, deși ulterior identificat, este la început necunoscut victimei).

Pentru a realiza elementul material al infracțiunii, acțiunea de amenințare trebuie să îndeplinească anumite condiții.

- să aibă ca obiect săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte păgubitoare;
- să fie îndreptată asupra persoanei amenințate sau a unei rude apropiate;
- să fie de natură să-l alarmeze pe cel amenințat. Adică îi produce acestuia o temere gravă și temeinică;
- să fie realizabilă într-un viitor nu prea îndepărtat.

Infracțiunea de amenințare se săvârșește numai cu intenție. Exprimarea din culpă a unor cuvinte susceptibile de o interpretare de natură a alarma o persoană nu constituie infracțiune. Intenția făptuitorului poate fi directă sau indirectă.

Intenția lipsește dacă amenințarea s-a făcut în glumă, făptuitorul necrezând nicio clipă că amenințarea făcută ar fi de natură să alarmeze și să-i producă victimei o stare de temere. De asemenea, intenția lipsește dacă făptuitorul a fost în eroare cu privire la aptitudinea faptei sale de a-i produce victimei o astfel de stare.

Infracțiunea se consumă în momentul în care victimei, luând cunoștință de amenințare, i se produce starea de temere care constituie urmarea periculoasă a faptei. Amenințarea poate îmbrăca și forma unei infracțiuni continuate, în cazul în care făptuitorul, în baza aceleiași rezoluții, amenință victima la diferite intervale de timp. În acest caz, infracțiunea se epuizează în momentul săvârșirii ultimei acțiuni de amenințare.

Dacă, după amenințarea victimei cu săvârșirea unei infracțiuni, făptuitorul trece la executarea acesteia, el se află într-un concurs de infracțiuni (infracțiunea de amenințare și infracțiunea care a constituit obiectul amenințării).

2.3 Șantajul (art. 194 Cod penal)

Definiție juridică:

Constrângerea unei persoane, prin violență sau amenințare, să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva, dacă fapta este comisă spre a

dobândi în mod injust un folos, pentru sine sau pentru altul, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. Când constrângerea constă în amenințarea cu darea în vileag a unei fapte reale sau imagine, compromițătoare pentru persoana amenințată, pentru soțul acesteia sau pentru o rudă apropiată, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Precizări:

Infrațiunea de șantaj presupune, înainte de toate, o constrângere exercitată asupra unei persoane. A constrânge o persoană înseamnă a-i impune să facă sau să nu facă ceva împotriva voinței sale. Constrângerea este de natură a produce celui împotriva căruia se exercită, o stare de temere, deoarece, numai în felul acesta, fapta, aducând atingere libertății morale a persoanei, va constitui o infracțiune contra acestei libertăți.

Constrângerea se exercită prin violență sau amenințare. Violența constă în orice act prin care o forță străină acționează asupra persoanei pentru a-i înfrânge rezistența fizică. Această forță străină poate fi energia fizică a făptuitorului sau o altă energie pusă în acțiune de acesta. Nu interesează mijloacele și nici forma în care se exercită violența

Constrângerea exercitată prin violență sau amenințare are ca obiect determinarea victimei să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva:

- a da, „ceva” înseamnă a efectua un act de remitere, de autodeposedare (de exemplu, remiterea unei sume de bani, a unui bun etc.).
- a face „ceva” înseamnă a acționa într-un anumit fel (de exemplu, să semneze un act, să evacueze o încăpere etc.).
- a nu face „ceva” înseamnă a se abține de la un act, de la o acțiune (de exemplu, a nu face un denunț etc.).

Prin a suferi „ceva” se înțelege suportarea unui prejudiciu material sau moral (de exemplu, pierderea unei sume de bani, acceptarea unei situații umilitoare etc.).

Pentru existența infracțiunii de șantaj este necesar ca pericolul la care se vede expusă victima să nu fie un pericol imediat, iar rezultatul violenței sau amenințării urmărit de făptuitor să fie distanțat în timp de actul constrângerii.

PROCEDURĂ ȘCOALĂ

Dacă un cadru didactic sau personal auxiliar are cunoștință că un elev este supus unor amenințări, șantajat sau a fost ori este lipsit de libertate

(ex.: închis într-o clasă sau legat de un obiect fix), atât în perimetrul școlii cât și în zona adiacentă acesteia (deoarece se cunoaște faptul că, mai ales infracțiunile de șantaj și amenințare, acestea se exercită cel mai des pe traseele de deplasare a elevilor spre școală/sau dinspre școală spre casă, și nu neapărat de elevii aceleiași școli sau de cei care au statut de elev), acesta va trebui să anunțe imediat conducerea unității de învățământ, care va evalua situația, va stabili natura agresiunii și a eventualelor urmări asupra vieții și sănătății victimei și va sesiza poliția prin SNUAU 112.

Dacă fapta exercitată asupra victimei constă într-un incident de agresiune simplă și nu a fost cauzatoare de vătămări corporale sau psihice, școala poate reacționa prioritar pentru sancționarea acestui comportament și poate informa ulterior polițistul de proximitate pentru aplanarea unei eventuale stări conflictuale între părinții victimei și cei ai agresorului sau cu alte persoane, inclusiv între autor și victimă.

Dacă fapta are urmări grave (amenințarea este exercitată prin agresiune fizică sau a condus la rănirea victimei sau aceasta se află în stare de șoc), pentru prevenirea oricărui eveniment mai grav, trebuie apelată cât mai urgent posibil intervenția echipajului unei ambulanțe și al poliției/jandarmeriei prin S.N.U.A.U. 112.

În toate cazurile, conducerea școlii trebuie să informeze părinții victimei și instituțiile aplicare a legii.

PROCEDURĂ POLIȚIE/JANDARMERIE

Poliția/jandarmeria va acționa ca și în procedura anterioară.

3. INFRAȚIUNI PRIVITOARE LA VIAȚA SEXUALĂ

Precizări:

Libertatea individuală include și libertatea vieții sexuale, adică posibilitatea recunoscută oricărei persoane, indiferent de sex, de a lua hotărâri în legătură cu viața sexuală proprie. Legea asigură libertatea persoanei în acest domeniu, dar impune, totodată, ca aceasta să nu fie exercitată în mod abuziv. De aceea, constituie infracțiuni, prezentând pericol social, nu numai faptele de încălcare a libertății sexuale, ci și faptele de exercitare a acestei libertăți peste limitele admise. Prin depășirea limitelor se poate leza integritatea corporală sau sănătatea unei persoane.

3.1 Violul (art. 197 Cod penal)

Definiția juridică:

Actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex, prin constrângerea acesteia sau profitând de imposibilitatea ei de a se apăra ori de a-și exprima voința, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

Pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani și interzicerea unor drepturi dacă:

- a) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună;
- b) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau în tratamentul făptuitorului;
- b¹) victima este membru al familiei;
- c) s-a cauzat victimei o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății.

Pedeapsa este închisoarea de la 10 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi, dacă victima nu a împlinit vârsta de 15 ani, iar dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi. Tentativa se pedepsește.

Acțiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. 1 se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

3.2 Actul sexual cu un minor (art. 198 Cod penal)

Definiție juridică:

Actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex, care nu a împlinit vârsta de 15 ani, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

Cu aceeași pedeapsă se sancționează actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex cu vârsta între 15 și 18 ani dacă fapta este săvârșită de tutore sau curator ori de supraveghetor, îngrijitor, medic curant, profesor sau educator, folosindu-se de calitatea sa, ori dacă făptuitorul a abuzat de încrederea victimei sau de autoritatea ori influența sa asupra acesteia.

Dacă actul sexual de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de același sex care nu a împlinit vârsta de 18 ani, a fost determinat de oferirea sau darea de bani ori alte foloase de către făptuitor, direct sau indirect, victimei, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

Dacă faptele prevăzute în alin. 1-3 au fost săvârșite în scopul producerii de materiale pornografice, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi, iar dacă pentru realizarea acestui scop s-a folosit constrângerea, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani și interzicerea unor drepturi.

Când fapta prevăzută în alin. 1 a fost săvârșită în împrejurările prevăzute în art. 197 alin. 2 lit. b) ori dacă faptele prevăzute în alin. 1-4 au avut urmările prevăzute în art. 197 alin. 2 lit. c), pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani și interzicerea unor drepturi.

Dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

Tentativa se pedepsește.

3.3 Perversiunea sexuală (art. 201 Cod penal)

Definiție juridică:

(1) Actele de perversiune sexuală săvârșite în public sau dacă au produs scandal public se pedepsesc cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Actele de perversiune sexuală cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 15 ani se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și actele de perversiune sexuală cu o persoană între 15-18 ani, dacă fapta este săvârșită de tutore sau curator ori de supraveghetor, îngrijitor, medic curant, profesor sau educator, folosindu-se de calitatea sa, ori dacă făptuitorul a abuzat de încrederea victimei sau de autoritatea ori influența sa asupra acesteia.

(3¹) Dacă actele de perversiune sexuală cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani au fost determinate de oferirea sau darea de bani ori alte foloase de către făptuitor, direct sau indirect, victimei, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

(3²) Dacă faptele prevăzute în alin. 2, 3 și 3¹ au fost săvârșite în scopul producerii de materiale pornografice, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi, iar dacă pentru realizarea acestui scop s-a folosit constrângerea, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani și interzicerea unor drepturi.

(4) Actele de perversiune sexuală cu o persoană în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau prin constrângere se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

(5) Dacă fapta prevăzută în alin. 1-4 are ca urmare vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani și interzicerea unor drepturi, iar dacă are ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 ani și interzicerea unor drepturi.

Tentativa se pedepsește.

3.4 Corupția sexuală (art. 202 Cod penal)

Definiție juridică:

(1) Actele cu caracter obscen săvârșite asupra unui minor sau în prezența unui minor se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Când actele prevăzute în alin. 1 se săvârșesc în cadrul familiei, pedeapsa este închisoarea de la unu la 7 ani.

(2[^]1) Dacă faptele prevăzute în alin. 1 și 2 au fost săvârșite în scopul producerii de materiale pornografice, maximul special al pedepsei se majorează cu 2 ani.

(3) Ademenirea unei persoane în vederea săvârșirii de acte sexuale cu un minor de sex diferit sau de același sex se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

Tentativa se pedepsește.

Precizări:

Prin încriminarea acestei fapte, legiuitorul a dorit protejarea minorului față de actele cu caracter obscen, acte de natură să-i pericliteze dezvoltarea psihică și fizică a acestuia.

3.5. Hărțuirea sexuală (Art. 203[^]1 cod penal)

Definiție juridică:

Hărțuirea unei persoane, prin amenințare sau constrângere, în scopul de a obține satisfacții de natură sexuală, de către o persoană care abuzează de autoritatea sau influența pe care i-o conferă funcția îndeplinită la locul de muncă se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Tentativa se pedepsește.

Precizări:

Școlile sunt obligate să creeze un climat normal de educație, în condiții de moralitate și siguranță pentru elevi și personalul didactic.

Intimidarea sexuală se poate manifesta în toate tipurile de școli. Intimidarea sexuală este deseori o chestiune de inegalitate de forțe între profesori și elevi, între persoanele de sex masculin și feminin. Intimidarea sexuală poate să se manifeste între diferite părți în contextul școlar:

- cadru didactic-elev;
- între cadrele didactice (această categorie nu face obiectul prezentului protocol).

Trecerea prin experiența intimidării sexuale are deseori efecte negative pentru partea vătămată. Pentru elevi, aceasta poate să însemne determinarea lor de a opta pentru o altă disciplină ori plecarea din școală. Abandonul școlar și rezultatele școlare slabe pot să fie printre urmări. De asemenea, în timp, se pot manifesta și alte suferințe psihice și/sau emoționale.

Intimidarea sexuală poate cuprinde o întreagă gamă de acțiuni fizice, cum ar fi: luarea în brațe contra voinței, sărutatul, forțarea așezării la altă persoană în brațe, împiedicarea persoanei de a-și continua deplasarea, atacul, provocarea, descurajarea. Intimidarea sexuală se poate manifesta și verbal, cum ar fi: adresarea de o anumită manieră, observații cu încărcătură sexuală, expresii cu dublu înțeles, glume cu conotație sexuală, ocheade cu înțeles sexual, povestiri încărcate cu referiri la prestații sexuale, observații despre aspect și îmbrăcăminte, întrebări despre experiența sexuală, invitații cu dublu sens, impunerea unor promisiuni, invitația directă la sex, amenințările.

De asemenea, intimidarea se poate manifesta și sub forma comportamentelor nonverbale, cum ar fi: privirea fixă, trasul cu ochiul, ocheade, făcutul cu ochiul, privirea fixă la îmbrăcăminte, cadourile cu semnificație sexuală. Numai persoana care se simte persecutată prin intimidare sexuală poate să înainteze plângere.

Procedură școală

Dacă este vorba despre hărțuire sexuală în cazul minorilor, iar victima informează părinții/tutorii, aceștia pot adresa plângere penală împotriva agresorului.

Dacă plângerea este depusă inițial la conducerea școlii, aceasta trebuie să o trimită la poliție sau la unitatea de parchet teritorială.

Conducerea școlii poate să discute cu elevul-victimă și să-i asigure consiliere psihologică, informând părinții acestuia.

Dacă situația sesizată de elevul-victimă sau de părinții acestuia este de notorietate în rândul elevilor și personalului didactic, conducerea școlii poate lua măsuri administrative. Totodată, în scop preventiv, poate informa cadrele didactice despre regulile deontologice ce trebuie respectate în relația profesională profesor-elev sau între cadrele didactice și personalul administrativ.

Procedură poliție

Dacă victima înaintează oficial o plângere la poliție, atunci aceasta înregistrează și se trimite la unitatea de parchet care supraveghează activitatea de cercetare penală.

Procurorul căruia i se repartizează plângerea penală va dispune efectuarea tuturor activităților necesare pentru aflarea adevărului și luarea măsurilor legale adecvate.

- Posibilități de asistență
- Punctul de consiliere și informare a abuzurilor contra copiilor
- Biroul de asistență pentru victime
- Serviciul de Sănătate Publică
- Poliția/Jandarmeria

4. INFRAȚIUNI CONTRA PATRIMONIULUI

4.1 Furtul (Art. 208 Cod penal)

Definiția juridică

Luarea unui bun mobil din posesia sau detenția altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe nedrept, se pedepsește cu închisoare de la unu la 12 ani.

Se consideră bunuri mobile și orice energie care are o valoare economică, precum și înscrisurile.

Fapta constituie furt chiar dacă bunul aparține în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârșirii acel bun se găsea în posesia sau deținerea legitimă a altei persoane.

De asemenea, constituie furt luarea în condițiile alin. 1 a unui vehicul, cu scopul de a-l folosi pe nedrept.

4.2 Furtul calificat (Art. 209 Cod penal)

(1) Furtul săvârșit în următoarele împrejurări:

- a) de două sau mai multe persoane împreună;
- b) de o persoană având asupra sa o armă sau o substanță narcotică;
- c) de către o persoană mascată, deghizată sau travestită;
- d) asupra unei persoane aflate în imposibilitate de a-și exprima voința sau de a se apăra;
- e) într-un loc public;
- f) într-un mijloc de transport în comun;
- g) în timpul nopții;
- h) în timpul unei calamități;
- i) prin efracție, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei mincinoase, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și furtul privind:

- a) un bun care face parte din patrimoniul cultural;
- b) un act care servește pentru dovedirea stării civile, pentru legitimare sau identificare.

Procedură școală

Evaluarea situației și decizia de a sesiza instituțiile de aplicare a legii.

Conform datelor statistice, furtul este una dintre cele mai frecvente fapte de natură penală, săvârșită în mediul școlar.

Pentru prevenirea și combaterea acestui gen de infracțiune, la nivelul unității de învățământ preuniversitar unde a fost sesizată comiterea unui furt, se va proceda astfel:

- se va contacta păgubașul și se va stabili dacă acesta confirmă faptul că cineva i-a sustras un bun sau o sumă de bani;
- din discuțiile cu cel păgubit se va stabili dacă el sau o altă persoană cunoaște cine este autorul furtului și care sunt împrejurările comiterii acestei infracțiuni (locul, timpul și modul unde, când și cum a fost furat bunul sau suma de bani, dacă autorul a fost văzut de cineva în timpul comiterii faptei sau imediat după aceasta, locul unde a ascuns bunul sau banii etc.);

- dacă autorul este cunoscut și sunt martori și indicii despre locul unde se află bunul furat, cadrul didactic care a fost sesizat inițial va informa urgent conducerea unității de învățământ, care va acționa pentru găsirea și recuperarea bunului furat, dacă autorul se află încă în incinta sau perimetrul școlii și este cooperant în acest scop;
- în funcție de vârsta autorului furtului și de valoarea prejudiciului, conducerea unității de învățământ va sesiza telefonic, de îndată, secția de poliție competentă teritorial, prin S.N.U.A.U. 112, dacă autorul este elev cu vârsta de cel puțin 14 ani, iar bunul sustras este de valoare - de exemplu un telefon mobil, un ceas, o bijuterie etc. În cazul sustragerii unui bun având o valoare foarte redusă (de exemplu un pix, stilou, gumă, etc.) de către un elev cu vârsta mai mică de 14 ani, personalul didactic va proceda în mod prioritar pentru returnarea bunului furat ori despăgubirea elevului păgubit, informarea părinților făptașului(lor) minori și părinților victimei(lor) și aplicarea prevederilor regulamentului școlar;
- cadrele didactice sesizate despre comiterea furtului vor purta discuții cu elevul – autor al faptei, solicitând sprijinul personalului de pază pentru reținerea făptuitorului până la sosirea poliției/jandarmeriei;
- după sosirea echipei de intervenție a poliției/jandarmeriei, cadrele didactice vor pune la dispoziția polițiștilor toate datele referitoare la săvârșirea faptei, inclusiv bunul furat și recuperat;
- după efectuarea cercetărilor, conducerea școlii va aplica elevului – autor al furtului măsurile prevăzute de regulamentul școlar.

În cazul sustragerii unui bun având o valoare foarte redusă (de exemplu un pix, stilou, gumă etc.) de către un elev cu vârsta mai mică de 14 ani, personalul didactic va proceda la:

- aplicarea regulamentului școlar;
- returnarea bunului furat ori despăgubirea elevului păgubit;
- informarea părinților făptașului(lor) minori și părinților victimei(lor).

Toate informațiile relevante în legătură cu faptele și persoanele vor fi transmise poliției.

Victima va fi susținută și încurajată la întocmirea unei sesizări.

Procedură poliție/jandarmerie

- În cazul furturilor comise fără mod de operare deosebit, deplasarea la locul faptei va fi efectuată pe principiul „cel mai apropiat

polițist/jandarm intervine”. În alte situații se va deplasa grupa operativă (furt prin efracție sau escaladare, de aparatură electronică, sisteme IT etc.);

- Se va proceda la întocmirea procesului-verbal de constatare a infracțiunii flagrante și a plângerii penale, care va fi înregistrată la organul de poliție (secție de poliție, poliție municipală, poliție orășenească, poliție comunală sau post comunal de poliție) pe al cărui teritoriu de responsabilitate se află unitatea de învățământ unde a fost comis furtul și apoi la unitatea de parchet care supraveghează activitatea de cercetare penală a secției de poliție;
- Desfășurarea activităților necesare reparării prejudiciului, prin recuperarea și predarea bunului sustras;
- Informarea părinților persoanei suspecte și celor ai victimei.

Posibilități de asistență

- consiliere psihologică acordată victimei și autorului infracțiunii de către psihologul unității de învățământ;
- asistență de specialitate a poliției/jandarmeriei pentru pregătirea antiinfracțională și antivictimală a elevilor, cadrelor didactice și părinților.

4.3 Tâlhăria (art. 211 Cod penal)

Definiția juridică

(1) Furtul săvârșit prin întrebuițare de violențe sau amenințări ori prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, precum și furtul urmat de întrebuițarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să-și asigure scăparea, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 18 ani.

(2) Tâlhăria săvârșită în următoarele împrejurări:

- a) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;
- b) în timpul nopții;
- c) într-un loc public sau într-un mijloc de transport, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 20 de ani.

(2¹) Pedepsa este închisoarea de la 7 la 20 de ani, dacă tâlhăria a fost săvârșită:

- a) de două sau mai multe persoane împreună;

- b) de o persoană având asupra sa o armă, o substanță narcotică ori paralizantă;
- c) într-o locuință sau în dependențe ale acesteia;
- d) în timpul unei calamități;
- e) a avut vreuna din urmările arătate în art. 182.

(3) Tâlhăria care a produs consecințe deosebit de grave sau a avut ca urmare moartea victimei se pedepsește cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

Procedură școală

Evaluarea situației și decizia de a sesiza poliția.

Se va proceda în mod similar infracțiunii de furt, cu precizarea că în mod prioritar se va acorda victimei primul ajutor până la sosirea ambulanței, luând măsura însoțirii acesteia la spital.

4.4. Abuzul de încredere (art. 213 Cod penal)

Definiția juridică

Însușirea unui bun mobil al altuia, deținut cu orice titlu, sau dispunerea de acest bun pe nedrept ori refuzul de a-l restitui, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 4 ani sau cu amendă.

Dacă bunul este proprietate privată, cu excepția cazului când acesta este în întregime sau în parte al statului, acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

*) Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 177/1998 a stabilit că dispoziția "cu excepția cazului când acesta este în întregime sau în parte al statului", prevăzută la art. 213 alin. 2, este neconstituțională.

Precizare:

Procedura de urmat este identică cu cea prezentată în cazul infracțiunii de furt

4.5 Înșelăciunea (art. 215 Cod penal)

Definiția juridică

Inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul

de a obține pentru sine sau pentru altul un folos material injust și dacă s-a pricinuit o pagubă, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 12 ani.

Înșelăciunea săvârșită prin folosire de nume sau calități mincinoase ori de alte mijloace frauduloase se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani. Dacă mijlocul fraudulos constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

Inducerea sau menținerea în eroare a unei persoane cu prilejul încheierii sau executării unui contract, săvârșită în așa fel încât, fără această eroare, cel înșelat nu ar fi încheiat sau executat contractul în condițiile stipulate, se sancționează cu pedeapsa prevăzută în alineatele precedente, după distincțiile acolo arătate.

Emiterea unui cec asupra unei instituții de credit sau unei persoane, știind că pentru valorificarea lui nu există provizia sau acoperirea necesară, precum și fapta de a retrage, după emitere, provizia, în totul sau în parte, ori de a interzice trasului de a plăti înainte de expirarea termenului de prezentare, în scopul arătat în alin. 1, dacă s-a pricinuit o pagubă posesorului cecului, se sancționează cu pedeapsa prevăzută în alin. 2.

Înșelăciunea care a avut consecințe deosebit de grave se pedepsește cu închisoare de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

Precizare:

Procedura de urmat este similară celei prezentate în cazul infracțiunii de furt.

4.6 Însușirea bunului găsit (art. 216 Cod penal)

Definiția juridică

Fapta de a nu preda în termen de 10 zile un bun găsit autorităților sau celui care l-a pierdut, sau de a dispune de acel bun ca de al său, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

Precizare:

Procedura de urmat este similară celei prezentate în cazul infracțiunii de furt.

4.7. Distrugerea (art. 217 Cod penal)

Definiția juridică

Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare a unui bun aparținând altuia sau împiedicarea luării măsurilor de conservare

ori de salvare a unui astfel de bun, precum și înlăturarea măsurilor luate, se pedepsesc cu închisoare de la o lună la 3 ani sau cu amendă.

Dacă bunul este proprietate privată, cu excepția cazului când acesta este în întregime sau în parte al statului, acțiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. 1 se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Procedură școală

Evaluarea situației și decizia de a implica sau nu poliția.

În primul rând, dacă este vorba despre o situație pe care școala o poate gestiona singură:

- informarea părinților elevului-victimă și a celor ai elevului-autor al infracțiunii;
- aplicarea prevederilor regulamentului școlar;
- repararea prejudiciului prin determinarea acordării de despăgubiri victimei pentru paguba produsă de autorul infracțiunii;
- manifestarea refuzului de a despăgubi/compensa pagubele poate atrage dreptul reprezentanților victimei de a depune plângere penală împotriva autorului infracțiunii;
- toate informațiile relevante în privința faptelor și persoanelor vor fi transmise poliției, pentru aplanarea stării conflictuale între părțile în litigiu;
- victima va fi sprijinită și încurajată să depună o sesizare, pentru tragerea la răspundere penală a autorului infracțiunii, dacă acesta are vârsta de cel puțin 14 ani și părinții acestuia nu sunt de bună-credință privind obligația de a repara prejudiciul creat.

Procedură poliție/jandarmerie

- Cercetările vor fi demarate numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, respectiv a reprezentanților legali ai elevului-victimă;
- Vor fi informați părinții victimei;
- Se va realiza intermedierea pentru compensarea daunelor între părinții făptuitorului și victimă.

Posibilități de asistență

- Consiliere juridică din partea instituțiilor de aplicare a legii;
- Consiliere psihologică din partea școlii.

5. INFRAȚIUNI CONTRA AUTORITĂȚII

5.1. Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri (art. 242 Cod penal)

Definiția juridică

Sustragerea ori distrugerea unui dosar, registru, document sau orice alt înscris care se află în păstrarea ori în deținerea unui organ sau unei instituții de stat ori a unei alte unități din cele la care se referă art. 145 se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 5 ani.

Distrugerea din culpă a vreunui dintre înscrisurile prevăzute în alineatul precedent, care prezintă o valoare artistică, științifică, istorică, arhivistică sau o altă asemenea valoare, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Dacă faptele prevăzute în alin. 1 și 2 sunt săvârșite de un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu, maximul pedepselor prevăzute în aceste alineate se majorează cu un an.

Tentativa infracțiunii prevăzute în alin. 1 se pedepsește.

Precizare: în practica judiciară, acest gen de infracțiune constă în sustragerea sau distrugerea de cataloage ori alte evidențe scrise privind situația rezultatelor școlare, de către elevii corijenți sau repetenți, ori cu multe absențe nemotivate.

6. INFRAȚIUNI DE SERVICIU SAU ÎN LEGĂTURĂ CU SERVICIUL

6.1 Purtarea abuzivă (art. 250 Cod penal)

Definiția juridică

Întrebuițarea de expresii jignitoare față de o persoană, de către un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Amenințarea săvârșită de un funcționar public, în condițiile alin. 1, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

Lovirea sau alte acte de violență săvârșite de un funcționar public, în condițiile alin. 1, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Vătămarea corporală săvârșită de un funcționar public, în condițiile alin. 1, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 6 ani.

Vătămarea corporală gravă săvârșită de un funcționar public, în condițiile alin. 1, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani.

6.2 Nedenunțarea unor infracțiuni (art. 262 Cod penal)

Definiția juridică

Omisiunea de a denunța de îndată săvârșirea vreuneia dintre infracțiunile de omor, tâlhărie, distrugere și alte fapte penale prevăzute expres în conținutul acestui articol din Codul penal se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

Fapta prevăzută în alin. 1, săvârșită de soț sau de o rudă apropiată, nu se pedepsește.

Nu se pedepsește persoana care, mai înainte de a se fi început urmărirea penală pentru infracțiunea nedenunțată, încunoștințează autoritățile competente despre acea infracțiune sau care, chiar după ce s-a început urmărirea penală ori după ce vinovații au fost descoperiți, a înlesnit arestarea acestora.

Precizare: legiuitorul a avut în vedere reglementarea acestui gen de infracțiune în scopul de a preveni și, după caz, de a combate nedenunțarea unor infracțiuni grave, implicit nepedepsirea infractorului autor al unei fapte penale având un grad de pericol social ridicat.

7. INFRAȚIUNI PRIVITOARE LA REGIMUL STABILIT PENTRU UNELE ACTIVITĂȚI REGLEMENTATE DE LEGE

7.1 Nerespectarea regimului armelor și munițiilor (art. 279)

(1) Deținerea, portul, confecționarea, transportul, precum și orice operație privind circulația armelor și munițiilor sau funcționarea atelierelor de reparat arme, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 8 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și nedepunerea armei sau a muniției în termenul fixat de lege la organul competent, de către cel căruia i s-a respins cererea pentru prelungirea valabilității permisului.

(3) Se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani:

a) deținerea, înstrăinarea sau portul, fără drept, de arme ascunse ori de arme militare, precum și a muniției pentru astfel de arme;

b) deținerea, înstrăinarea sau portul, fără drept, a mai multor arme cu excepția celor prevăzute la alin. a), precum și a armelor de panoplie, ori muniției respective în cantități mari.

(3¹) Portul de arme, fără drept, în localul unităților de stat sau al altor unități la care se referă [art. 145](#), la întruniri publice ori în localuri de alegeri, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 15 ani.

(4) Tentativa se pedepsește.

Precizări: În practica judiciară care interesează domeniul abordat ne confruntăm cu fapte de natura celei prevăzute în alineatul 3, litera a) privind deținerea sau portul fără drept de armele confecționate special pentru a împrăștia gaze nocive, iritante sau de neutralizare (pistol cu gaze sau cu glonț de cauciuc), luate cu sau fără știrea unui membru de familie autorizat d.p.d.v. legal să dețină astfel de arme.

Procedură școală

- Sesizarea poliției cât mai urgent posibil, prin S.N.U.A.U. 112
- În funcție de situație, se va încerca un dialog cu autorul faptei, pentru calmarea situației și predarea armei;
- Armele și obiectele predate vor fi înmânate poliției;
- Aplicarea prevederilor regulamentului;
- Vor fi informați părinții făptașului(lor);
- Toate informațiile relevante în legătură cu faptele și persoanele vor fi transmise poliției.

Procedură poliție/jandarmerie

- Împotriva persoanei învinuite se poate întocmi proces-verbal
- Vor fi informați părinții persoanei bănuite și ai victimei.

Posibilități de asistență

- Consiliere psihologică prin Serviciul de Sănătate Publică
- Consiliere juridică, prin Poliție/Jandarmerie

8. INFRAACȚIUNI DE FALS - FALSURI ÎN ÎNSCRISURI

8.1 Falsul material în înscrisuri oficiale (art. 288 Cod penal)

Definiția juridică

Falsificarea unui înscris oficial prin contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau prin alterarea lui în orice mod, de natură să producă consecințe juridice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

Falsul prevăzut în alineatul precedent, săvârșit de un funcționar în exercițiul atribuțiilor de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Sunt asimilate cu înscrisurile oficiale biletele, tichetele sau orice alte imprimare producătoare de consecințe juridice.

Tentativa se pedepsește.

Precizare: această infracțiune este comisă de regulă pentru modificarea notelor din catalog sau motivarea absențelor în mod ilegal.

8.2. Falsul intelectual (Art. 289 Cod penal)

Definiția juridică

Falsificarea unui înscris oficial cu prilejul întocmirii acestuia, de către un funcționar aflat în exercițiul atribuțiilor de serviciu, prin atestarea unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori prin omisiunea cu știință de a insera unele date sau împrejurări, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Tentativa se pedepsește.

8.3. Uzul de fals (art. 291 Cod penal)

Definiția juridică

Folosirea unui înscris oficial ori sub semnătură privată, cunoscând că este fals, în vederea producerii unei consecințe juridice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani când înscrisul este oficial, și cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă când înscrisul este sub semnătură privată.

9. INFRAȚIUNI CONTRA FAMILIEI

9.1 Relele tratamente aplicate minorului (art. 306 Cod penal)

Definiția juridică

Punerea în primejdie gravă, prin măsuri sau tratamente de orice fel, a dezvoltării fizice, intelectuale sau morale a minorului, de către părinți sau de către orice persoană căreia minorul i-a fost încredințat spre creștere și educare, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

Precizare: în scopul respectării prevederilor Legii nr. _____ privind protecția drepturilor copilului, personalul didactic poate observa dacă vreun elev este victima unei astfel de infracțiuni săvârșită de părinți, tutore ori altă persoană care poate face obiectul acestei prevederi legale.

10. INFRAȚIUNI CONTRA SĂNĂTĂȚII PUBLICE

Legea nr. 143 din 26 iulie 2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri

Art. 2

(1) Cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distri-

buirea, livrarea cu orice titlu, trimiterea, transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea ori alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) au ca obiect droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

Procedură școală:

- Dacă școala are informații că unul dintre elevi posedă droguri, consumă sau comercializează substanțe interzise de lege, trebuie să informeze imediat poliția căreia îi va transmite toate informațiile relevante în legătură cu faptele și persoanele;
- Solicită consiliere poliției (în special atunci când tinerii distribuie droguri în școală, chiar dacă nu o fac pentru a avea profituri);
- Stabilește instituțiile ce urmează să fie implicate în acordarea de asistență, activități de ghidare și preventive (la nivel național există Programul integrat de asistență a consumatorilor de droguri, care oferă asistență medicală, psihologică și socială și funcționează în centrele specializate pe acest domeniu);
- Informează părinții făptașului(lor) minori și a părinților victimei(lor)

Procedură poliție/jandarmerie

- Poliția/Jandarmeria va desfășura activitățile conform procedurilor standard stabilite conform legii în vigoare;
- Va consilia unitatea școlară pe acest domeniu;
- Va desfășura activități preventive.

Posibilități de asistență

- Medicul de familie
- Personal specializat din cadrul unităților medicale care sunt cuprinse în cadrul programului integrat de asistență a consumatorilor de pe raza de competență a unității școlare
- Serviciul de Sănătate Publică
- Poliția/Jandarmeria

11. ALTE INFRAȚIUNI CARE ADUC ATINGERE UNOR RELAȚII PRIVIND CONVIEȚUIREA SOCIALĂ

11.1 Instigare la discriminare (art. 317 Cod penal)

Definiția juridică

Instigarea la ură pe teme de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie, apartenență politică, convingeri, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

11.2 Ultrajul contra bunelor moravuri și tulburarea ordinii și liniștii publice (art. 312 Cod penal)

Definiția juridică

Fapta persoanei care, în public, săvârșește acte sau gesturi, proferează cuvinte ori expresii, sau se dedă la orice alte manifestări prin care se aduce atingere bunelor moravuri sau se produce scandal public ori se tulbură, în alt mod, liniștea și ordinea publică, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

Dacă prin fapta prevăzută la alin. 1 s-au tulburat grav liniștea și ordinea publică, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

11.3 Încăierarea (art. 322 Cod penal)

Definiția juridică

Participarea la o încăierare între mai multe persoane se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.

Dacă în cursul încăierării s-a cauzat o vătămare gravă integrității corporale sau sănătății unei persoane, cel care a săvârșit această faptă se pedepsește pentru infracțiunea săvârșită, al cărei maxim se reduce cu un an. Ceilalți participanți la încăierare se pedepsesc cu pedeapsa prevăzută în alin. 1.

În cazul prevăzut în alin. 2, dacă nu se cunoaște care dintre participanți a săvârșit faptele arătate în acel alineat, se aplică tuturor închisoarea de la 6 luni la 5 ani, când s-a cauzat vătămarea integrității corporale sau sănătății. În cazul în care s-a cauzat moartea, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 15 ani.

Nu se pedepsește cel care a fost prins în încăierare împotriva voinței sale, sau care a încercat să despartă pe alții, să respingă un atac ori să apere pe altul.

11.4. Răspândirea de materiale obscene (art. 325 Cod penal)

Definiția juridică

Fapta de a vinde sau răspândi, precum și de a confecționa ori deține, în vederea răspândirii, obiecte, desene, scrieri sau alte materiale cu caracter obscen se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă.

LEGEA nr. 61 din 27 septembrie 1991, republicată, pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice

Art. 1[^]1

Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă, următoarele fapte:

1. portul, fără drept, în locurile și împrejurările în care s-ar putea primejdui viața sau integritatea corporală a persoanelor ori s-ar putea tulbura ordinea și liniștea publică, a cuțitului, pumnalului, șişului, boxului, castetului ori a altor asemenea obiecte fabricate sau confecționate anume pentru tăiere, împungere sau lovire, precum și folosirea în asemenea locuri sau împrejurări a armelor cu aer comprimat sau cu gaze comprimate, a obiectelor confecționate pe bază de amestecuri pirotehnice ori a dispozitivelor pentru șocuri electrice;

Procedură școală

- Sesizarea poliției cât mai urgent posibil, prin S.N.U.A.U. 112
- În funcție de situație, se va încerca un dialog cu autorul faptei, pentru calmarea situației și predarea armei;
- Armele și obiectele predate vor fi înmânate poliției;
- Aplicarea prevederilor regulamentului;
- Vor fi informați părinții făptașului(lor);
- Toate informațiile relevante în legătură cu faptele și persoanele vor fi transmise poliției.

Procedură poliție/jandarmerie

- Împotriva persoanei învinuite se poate întocmi proces-verbal

- Vor fi informați părinții persoanei bănuite și ai victimei.

Posibilități de asistență

- Consiliere psihologică prin Serviciul de Sănătate Publică
- Consiliere juridică, prin Poliție/Jandarmerie

Precizări:

Cum se știe, Statul asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar, superior și la educația permanentă, indiferent de condiția socială și materială, de sex, rasă, etnie, naționalitate, apartenență politică sau religioasă, sau orice altă formă de discriminare.

Calitatea de elev se exercită prin frecventarea cursurilor și prin participarea la toate activitățile existente în programul fiecărei unități de învățământ.

Elevii din învățământul de stat și particular au datoria de a frecventa cursurile, de a se pregăti la fiecare disciplină de studiu și de a-și însuși cunoștințele prevăzute de programele școlare.

Evidența prezenței elevilor se face la fiecare oră de curs de către învățător/profesor, care consemnează în mod obligatoriu fiecare absență.

C. PROCEDURĂ ABSENTEISM

Părintele sau tutorele legal instituit este obligat să ia măsuri pentru asigurarea frecvenței școlare a elevului, pe perioada învățământului obligatoriu.

Procedură școală

- unitatea de învățământ trebuie să aibă un Registru al absențelor și care va fi dat în responsabilitatea unei persoane desemnată de conducerea școlii;
- monitorizarea absenteismului se face zilnic;
- persoana desemnată cu înregistrarea absențelor completează Registrul absente, anunță /informează dirigintele, directorul de serviciu, asupra situațiilor deosebite;
- conducerea școlii sau persoanele desemnate pe acest domeniu evaluează progresul sau regresul absenteismului și monitorizează cazurile deosebite de absenteism;

- contactează Poliția/Jandarmeria pentru identificarea domiciliului părinților (în cazuri deosebite, când aceștia nu pot fi găsiți la adresa din Registrul de evidenta a elevilor);
- diriginții informează în scris părinții referitor la absentele elevilor prin adrese cu număr de înregistrare;
- profesorul de serviciu trebuie să consemneze situația absențelor zilnic în Registrul de procese verbale;
- solicită sprijin poliției/jandarmeriei privind identificarea locurilor și a elevilor care absentează de la ore și comunică acesteia cazurile deosebite, mai ales dacă se cunosc date că frecventează anumite grupuri infracționale sau au un comportament delincvent.
- participă la acțiunile poliției pe acest domeniu.

PROCEDURĂ POLIȚIE/JANDARMERIE

Organele de poliție/jandarmi, împreună cu alte structuri ale MAI și cadre didactice, din oficiu sau din informările obținute de la conducerea unităților de învățământ care semnalează astfel de situații, vor efectua acțiuni pe acest domeniu, în cadrul cărora vor identifica locurile și zonele (baruri, cafenele, internet-cafe-uri, săli de biliard, parcuri, zone de agrement, săli de joc etc.) în care elevii își petrec timpul atunci când absentează de la orele de curs. În cazul depistării elevilor care absentează de la ore, poliștii/jandarmii vor informa unitățile școlare cu privire la aceștia pentru ca școala să aplice măsurile ce se impun conform regulamentelor de ordine interioare.

4. EVALUAREA

Evaluarea și autoevaluarea reprezintă cele mai importante etape pentru asigurarea eficienței și verificarea rezultatelor obținute, mai ales atunci când activitățile sunt realizate în cadrul unei cooperări interinstituționale extinse, între instituții și organizații cu structuri organizaționale și profesionale complet diferite, cu adevărate "culturi" și mentalități instituționale tradiționale ce influențează atât percepțiile, cât și opiniile exprimate în privința aceluiași proces. În același timp, realizarea unor evaluări și autoevaluări obiective, pe baza instrumentelor prezentate la capitolul 3, precum și posibilitatea dialogului extins, atât vertical, de la bază (nivelul localității/școlii) către structurile superioare, cât și în plan orizontal (nivelul județean/comisia interministerială permanentă) creează cazul legal⁴ și operațional necesar inițierii de noi politici, măsuri și acțiuni, dar și pentru îmbunătățirea condițiilor materiale și perfecționarea resurselor umane de care dispun partenerii din procesul de asigurare a siguranței școlare și climatului școlar optim.

În plus, evaluarea ar putea permite realizarea unui Monitor Integrat de Siguranță Școlară⁵, o premieră pentru țara noastră, din care toate părțile interesate, dar și publicul larg ar putea extrage elementele de interes și ar putea forma propria imagine despre starea de fapt în domeniul siguranței școlare și climatului școlar optim, dar și în privința evoluțiilor și cauzelor acestora în ceea ce privește delincvența juvenilă.

Monitorul se va adresa în primul rând specialiștilor din rândul poliției, jandarmeriei, cadrelor didactice, asistenței sociale, dar și elevilor și părinților propunându-și să fie un instrument inclusiv pentru factorii de decizie la nivel național/regional/local atunci când formulează politici legate de mediul școlar cu referire directă la acele măsuri și acțiuni ce influențează direct nivelul de siguranță școlară și climatul școlar optim.

În vederea atingerii acestor scopuri, școlile vor întocmi anual un raport referitor la siguranță, pe care îl vor transmite Inspectoratului școlar și

⁴ *Vezi în Anexa 1 Acordul-cadru de cooperare la nivel județean.*

⁵ *Vezi Anexa 2. Monitor Integrat de Siguranță școlară-scurtă prezentare.*

de aici către comunitate. Comunitatea poate, pe baza acestuia, să inițieze discuții suplimentare clarificatoare cu școala. Comunitatea, pe baza acestor rapoarte (precum și a altor surse de informare) va realiza un Raport de Evaluare a Siguranței în Școli.

Anual, sub monitorizarea comunității, va avea loc o discuție de evaluare cu reprezentanții împuterniciți numiți în acest acord ai școlilor și poliției pe baza raportului de evaluare. Politica (acordul, protocolul de acțiune etc.) va fi supusă reajustărilor acolo unde este necesar și se vor încheia noi acorduri.

În plus, o dată la 3 ani, se va realiza o cercetare referitoare la percepția elevilor, profesorilor, personalului didactic auxiliar în ceea ce privește siguranța în școală și în împrejurimile acesteia. De asemenea, această cercetare poate fi utilizată drept bază pentru formularea de noi politici și măsuri, proiectarea de noi instrumente de prevenire, intervenție și evaluare în domeniul siguranței școlare, precum și pentru lansarea de acțiuni și proiecte de cooperare internă și internațională în domeniul prevenirii delincvenței juvenile, dezvoltării de instituții și perfecționării de resurse umane cu preocupări în acest domeniu.

Procesul de evaluare va ține cont de cele două documente-pivot: Acordul de cooperare școală-poliție și Protocolul de acțiune, precum și de autoevaluarea pe care fiecare dintre școli o realizează. Pentru aceasta există câteva elemente-cheie ce vor fi luate în considerație și de evaluare.

În primul rând, dacă la nivelul managementului școlii s-a asigurat configurația și coordonarea necesară pentru a răspunde sarcinilor multiple la nivelul școlii și la cel al asigurării comunicării cu factorii interesați ai comunității/regiunii. Pentru aceasta, trebuie să se verifice dacă au fost îndeplinite condițiile la nivelul consiliului de administrare al școlii, respectiv dacă în acesta are **reprezentativitatea** care să-i acorde libertate de acțiune și în luarea deciziilor, din rândul principalilor actori interesați (de exemplu, consiliile județene/locale, servicii de asistență socială/medicală, familii, eventual membri voluntari interesați din partea organizațiilor implicate în activități de dezvoltare profesională, din partea organizațiilor patronale, eventual din partea organizațiilor nonguvernamentale pentru protejarea și apărarea intereselor copiilor, adolescenților și familiei etc.). Acest consiliu de administrare al școlii va fi împuternicit cu realizarea evaluării și a autoevaluării obiective, pe baza instrumentelor descrise în prezentul manual și cel care va putea propune îmbunătățiri ale planului de acțiune în domeniul siguranței școlare. De asemenea, acestei echipe de conducere îi va reveni responsabilitatea de a numi și împuternici persoanele corespunzătoare, din rândul cadrelor didactice pentru preluarea

sarcinilor din activitățile zilnice pentru asigurarea siguranței școlare și climatului școlar optim, precum și pentru aplicarea consistentă a politicilor și planului de acțiune pentru siguranța școlară și climat școlar optim în practică.

Pentru evaluare și autoevaluare, echipa de conducere a școlii se va asigura că informațiile de la nivelul școlii, precum și sistemul de colectare a acestora este funcțional, transparent și accesibil tuturor celor cu responsabilități în această privință, precum și că rezultatele auto-evaluării anuale sunt diseminate și cunoscute celor interesați, precum și că sunt recunoscute meritele celor care au contribuit la obținerea rezultatelor pozitive.

5. CONCLUZII

Prezentul manual este un "blueprint", o primă inițiativă în încercarea de a implementa un sistem-cadru integrat de cooperare în vederea asigurării siguranței școlare și climatului școlar optim și pentru prevenirea delincvenței juvenile în școală și în zona adiacentă școlilor.

Prin acest manual s-a dorit aducerea unui argument pentru unificarea practicilor de implementare, sistemelor și procedurilor din partea principalelor autorități centrale și locale, instituții și organizații care sunt factori de decizie și principali actori în domeniul siguranței școlare și asigurării climatului școlar optim. Este, dacă doriți, primul pas, o referință și nicidecum o „rețetă” pentru practici și sisteme.

Însă, elementele esențiale ale unui astfel de demers au fost pe cât posibil abordate:

- Inițierea procesului, asigurarea conținutului de cunoștințe necesare, prezentarea practicilor, sistemelor și procedurilor de implementare, precum și a structurilor necesare pentru susținerea acestei acțiuni;
- Caracteristicile pe care trebuie să le aibă o astfel de implementare: sisteme și elemente organizaționale
- Evaluarea, autoevaluarea și planificarea acțiunilor, respectiv instrumentele necesare pentru realizarea acestor activități.

DICȚIONAR DE TERMENI

- ✚ **Afluire** (afluență) - mulțime de oameni care se îndreaptă spre același punct.
- ✚ **Avizare** – activitate prin care se aprobă desfășurarea unor activități în condițiile prevăzute de legile speciale.
- ✚ **Angajament** - 1) obligație luată de cineva pentru efectuarea unui lucru. 2) angajare a cuiva la un loc de muncă. 3) contract de muncă. 4) (la hochei și la baschet) punere a pucului sau a mingii în joc.
- ✚ **Atentat** - 1) faptă îndreptată contra vieții și integrității corporale a unei persoane; 2) infracțiune săvârșită contra ordinii sociale sau politice a unui stat
- ✚ **Autoritate administrativă autonomă** – organ al puterii de stat care ține de administrație, se bucură de autonomie, este competent să emită dispoziții cu caracter obligatoriu.
- ✚ **Autorizație de acces** – document emis de un organ al administrației de stat prin care se acordă dreptul de a ajunge, pătrunde sau intra undeva.
- ✚ **Caz** - 1) stare de lucruri; realitate concretă; situație. 2) lucru petrecut în mod incidental; situație neașteptată; întâmplare; accident. *caz de forță majoră, situație în care cineva este nevoit să acționeze altfel de cum ar vrea; a face caz de ceva, a acorda prea multă importanță unui lucru. 3) (urmat, de obicei, de determinări introduse prin prepoziția de) fenomen imprevizibil în evoluția unei boli; accident; îmbolnăvire; boală. 4) acțiune definită prin lege penală. caz grav.
- ✚ **Climat de securitate** – existența unei stări în care să nu existe pericol, primejdie, crearea unei stări de siguranță.
- ✚ **Colaborare** – acțiunea de a colabora; formă de relații între state, organizații etc., în vederea soluționării unor probleme de interes comun.
- ✚ **Comitet** - organ de conducere colectivă a unor organizații politice, obștești, de stat etc. comitet sindical; comitet părintesc.

- ✚ **Comunități** – 1) grup social al cărui membri trăiesc împreună sau posedă bunuri materiale, au interese comune; colectivitate. 2) totalitate de persoane care trăiesc în aceeași localitate. 3) ansamblu de state, unite prin interese economice, politice și culturale comune.
- ✚ **Conflict social** – divergențe între interesele sau între sentimentele unor persoane care aparțin unei anumite clase, unui anumit grup al societății.
- ✚ **Consilier** - 1) persoană cu care se sfătuiește un conducător de țară în probleme de conducere; sfetnic. 2) fig. persoană care dă sfaturi; sfetnic; povățuitor; sfătuitor. 3) membru al unui consiliu.
- ✚ **Control acces** – punct de control, loc unde organele autorizate supraveghează pătrunderea sau trecerea printr-un anumit loc.
- ✚ **Cooperare** - a opera împreună; a participa la elaborarea unei opere sau la realizarea unei acțiuni comune; a colabora; a conlucra.
- ✚ **Criminalitatea** – totalitatea infracțiunilor săvârșite pe un anumit teritoriu, într-o perioadă de timp determinată.
- ✚ **Contravenția** – fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată ca atare prin lege, ordonanță, prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a consiliului local al comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București, a consiliului județean ori Consiliului General al Municipiului București.
- ✚ **Corupție** - abatere de la moralitate; decădere; declasare; degenerare.
- ✚ **Defluire** - mulțime de oameni care părăsesc un anumit punct.
- ✚ **Decizie** - 1) atitudine cu caracter determinant, adoptată după o serie de deliberări; hotărâre. 2) sentință proclamată de o instanță judecătorească asupra unui recurs. 3) rar caracter decis; îndrăzneală în acțiuni; hotărâre; fermitate.
- ✚ **Delegare de competență** – transferarea unor competențe unei alte structuri sau persoane pentru realizarea unei activități
- ✚ **Delincvență** - 1) fenomen social constând în săvârșirea de delikte. 2) ansamblu de delikte comise dintr-un anumit mediu pe parcursul unei perioade.
- ✚ **Delincvența juvenilă** se referă la ansamblul abaterilor și încălcărilor de norme sociale, sancționate juridic și săvârșite de minori până la vârsta de 18 ani.

-
- ✚ **Disciplină** – totalitatea regulilor de purtare obligatorii pentru membrii unei colectivități; respectarea acestor reguli. 2) ramura unei științe
 - ✚ **Educație** - ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic și conștient în vederea formării și dezvoltării facultăților intelectuale, morale și fizice ale oamenilor (în special ale copiilor și tineretului); educație în familie. educație estetică;* educație fizică ansamblu de măsuri care asigură dezvoltarea armonioasă a fizicului prin exerciții sportive.
 - ✚ **Echipaj** – totalitatea persoanelor care se găsesc pe un automobil, motocicletă etc., și care participă la conducerea acesteia sau de conducere și deservire a acestora
 - ✚ **Etnic** - 1) care ține de rasă sau de etnie; propriu unei rase sau unei etnii. 2) care ține de cultura materială a unui popor.
 - ✚ **Evacuare** – acțiunea de eliminare, îndepărtare a unor lucruri sau a unor persoane dintr-un loc. 1) (spații, localități, regiuni, imobile etc.) a părăsi în masă din necesitate sau prin ordin.
 - ✚ **Fermitate** – tăria morală, hotărâre neclintită în păreri, în atitudini, statornicie, stabilitate
 - ✚ **Forțele principale de ordine publică** - structuri ale Ministerului Administrației și Internelor abilitate prin lege să exercite dreptul de poliție al statului reprezentând componenta de bază a structurilor destinate să gestioneze întreaga problemă din domeniul ordinii publice pe timp de pace sau pe timpul stării de urgență, fiind constituite din structuri de poliție și jandarmi.
 - ✚ **Forțele de sprijin (speciale)** - structuri constituite potrivit competențelor și atribuțiilor, din unități speciale de protecție și intervenție, poliție de frontieră, protecție civilă, pompieri și aviație.
 - ✚ **Huliganism** – ultraj contra bunurilor moravuri și tulburare a liniștii publice
 - ✚ **Informare** - a aduce la cunoștință cuiva informații despre cineva sau despre ceva
 - ✚ **Infraactor** - persoană care a comis o infracțiune; delincvent.
 - ✚ **Infracțiune** - faptă care prezintă pericol social, săvârșită cu vinovăție și sancționată de legea penală
 - ✚ **Infracțiune flagrantă** - infracțiune descoperită în momentul săvârșirii sau imediat după săvârșire, flagrant delict

- ✚ **Itinerar de patrulare** – traseul parcurs într-un interval de timp bine delimitat, stabilit prin planul de siguranță publică ori prin registrul dispozitivelor de siguranță publică, în care polițiștii își îndeplinesc sarcinile prevăzute în consemnul general și particular stabilit.
- ✚ **Legalitate** - principiu potrivit căruia orice persoană fizică sau juridică este obligată să respecte legile, de a se conforma legilor în vigoare. Starea unui stat de a fi organizat pe bază de legi. Ansamblul legilor unei țări.
- ✚ **Management** - domeniu științific care studiază, fundamentează și stabilește principiile, regulile și normele, relațiile, metodele și modalitățile de conducere, în vederea perfecționării și creșterii eficienței activităților de conducere.
- ✚ **Manifestație** - demonstrație de masă în semn de atașament sau de protest față de un eveniment de interes general sau față de o persoană.
- ✚ **Mass-media** – nume dat mijloacele tehnice (ziarele, radioul, televiziunea, cinematograful etc.) care servesc la comunicarea în masă a informațiilor.
- ✚ **Metodologie** - ansamblul metodelor folosite într-o știință bazate pe legile și principiile științei respective. Metodă de cunoaștere cu maximum de generalitate.
- ✚ **Misiune** - însărcinare dată cuiva, sarcină pe care o primește cineva sau și-o atribuie cineva de a face un anumit lucru. Delegație trimisă de un stat, organ administrative în străinătate sau în altă localitate, instituție, cu un anumit scop.
- ✚ **Miting** - întrunire, manifestație publică prilejuită de un eveniment politic important.
- ✚ **Mobilizare** – a chema într-un anumit loc, cu un anumit scop, a întruni, aduna. A antrena o colectivitate la o acțiune de interes general.
- ✚ **Monitorizare** – a supraveghea unele activități sau acțiuni
- ✚ **Moralitate** – însușirea a ceea ce este moral; comportare conformă cu principiile moralei. Formă a conștiinței sociale care reflectă și fixează, în principii, norme, reguli, cerințe de comportare privind raporturile dintre indivizi și dintre aceștia și colectivitate.
- ✚ **Motivație** – totalitatea mobilurilor care determină o acțiune.

- ✚ **Mentținerea ordinii publice** - măsurile care se întreprind pentru respectarea legalității, prevenirea și descurajarea unor acțiuni care vizează tulburări sociale sau manifestări de violență și se asigură de forțele principale și de sprijin, potrivit competențelor.
- ✚ **Negociator** - persoană care negociază, care poartă o discuție pentru a se ajunge la o soluție care să convină ambelor părți.
- ✚ **Ordinea și siguranța publică** - reprezintă starea de fapt corespunzătoare unui nivel socialmente acceptabil de respectare a normelor legale și de comportament civic, care permite exercitarea drepturilor și libertăților constituționale, precum și funcționarea structurilor specifice statului de drept și se caracterizează prin gradul de siguranță al persoanei, colectivităților și bunurilor, credibilitatea instituțiilor, sănătatea și morala publică, reflectând starea de normalitate în organizarea și desfășurarea vieții politice, sociale și economice, în concordanță cu normele juridice, etice, morale, religioase și de altă natură, general acceptate de societate.
- ✚ **Poliția de proximitate** – serviciu public în folosul societății care, prin amplasarea teritorială și competența materială, are în vedere cu prioritate cunoașterea intereselor și așteptărilor legitime ale colectivităților locale și cetățenilor. Se realizează prin crearea unui parteneriat între poliție și cetățeni, unități școlare, biserică, medii de afaceri, organizații neguvernamentale, autorități publice etc. în scopul rezolvării problemelor cu impact direct asupra vieții sociale, creării unui climat de siguranță civică și îmbunătățirii calității vieții.
- ✚ **Poliția locală** - serviciu public local, specializat, înființat în scopul asigurării ordinii și liniștii publice, precum și pentru creșterea eficienței pazei obiectivelor și bunurilor de interes public și privat.
- ✚ **Patrulă** – element polițienesc care acționează pe teritoriul municipiilor, orașelor și comunelor pe itinerarii de patrulare stabilite în funcție de situația operativă.
- ✚ **Plan** - document în care se vor menționa viitoarele activități ce se vor desfășura într-o perioadă determinată.
- ✚ **Planificare** - activitatea prin care se stabilesc coordonatele unor activități viitoare.
- ✚ **Post** – porțiunea de teren încredințată unei echipe de siguranță publică sau mai multor polițiști în care aceștia își îndeplinesc sarcinile prevăzute în consemnul stabilit.

- ✚ **Prevenire** – totalitatea măsurilor care să conducă la împiedicarea comiterii de fapte antisociale.
- ✚ **Previziune** - activitatea prin care, pe baza unor date cunoscute, se preconizează acțiuni viitoare
- ✚ **Prognoză** - estimare a valorilor pe care le vor atinge în viitor anumite fenomene, situații de fapt, stări etc.
- ✚ **Public** – colectivitate mare de oameni, mulțime, lume;
- ✚ **Risc** – pericol posibil, posibilitatea de a suferi o pagubă, de a avea de înfruntat un necaz
- ✚ **Restabilirea ordinii publice** - ansamblul măsurilor legale, întreprinse pentru repunerea acesteia în situația inițială atunci când a fost tulburată grav, cu mijloace pașnice ori prin folosirea exclusivă a forței.
- ✚ **Rata criminalității** – totalitatea infracțiunilor raportată la 100.000 locuitori care au domiciliul stabil sau reședința în teritoriul de competență.
- ✚ **Sanctiune** – măsură de constrângere aplicată în cazul încălcării unei reguli de conduită, a neexecutării unei obligații etc.
- ✚ **Serviciu public** – activitatea administrativă prin care se prestează o muncă în interesul publicului
- ✚ **Solicitare** – acțiunea prin care se adresează o cerere cuiva
- ✚ **Solicitudine** – atitudine plină de grijă, de atenție față de cineva
- ✚ **Strategie** – partea cea mai importantă a artei militare, care se ocupă de pregătirea și dirijarea războiului în ansamblul lui
- ✚ **Situație operativă** – stare de fapt ce interesează poliția la un moment dat, într-o anumită perioadă de timp (an, trimestru, lună etc.) pe teritoriul de competență
- ✚ **Victimă** – persoană care suferă un prejudiciu ori o atingere a vieții sau sănătății sale ca urmare a unei fapte ilicite săvârșită de altcineva.
- ✚ **Violență** – manifestarea prin care o persoană folosește forța brutal, este impulsivă, nu-și poate stăpâni vorbele sau faptele
- ✚ **Zonă (teritoriu) de competență** – o unitate administrativ-teritorială (comună, oraș, municipiu, județ) pentru care a fost creată unitatea sau formațiunea de poliție.
- ✚ **Zonă de siguranță publică** – porțiune de teren din teritoriul municipiilor, orașelor și secțiilor de poliție, stabilită în funcție de situația operativă (populație, medii de interes operativ) și numărul

agenților de siguranță publică, în cadrul căreia polițiștii execută sarcinile specifice de ordine publică numai în teren, pe jos sau cu autoturismele din dotare, atât ziua cât și noaptea.

- ✚ **Post de poliție comunal** – structură polițienească al cărei teritoriu de competență corespunde cu limitele administrativ-teritoriale ale unei comune.
- ✚ **Planul unic de ordine și siguranță publică** – documentul de planificare prin care, în baza analizei situației operative, se organizează activitatea de asigurare și menținere a ordinii și siguranței publice la nivelul județelor și Municipiului București, cu implicarea tuturor componentelor cu atribuții în acest domeniu, corelată pentru poliție cu prevederile Planului strategic anual.
- ✚ **Planul strategic anual** – documentul în care sunt fixate principalele obiective ce trebuie îndeplinite de poliție, pentru anul următor, pe baza concluziilor desprinse în urma consultării populației și a celor rezultate din analiza situației operative.
- ✚ **Stare infracțională** – totalitatea infracțiunilor, contravențională și a altor fapte antisociale, săvârșite într-o anumită perioadă de timp, pe un anumit teritoriu.
- ✚ **Măsuri de ordine** – acțiuni speciale, limitate în timp și spațiu, determinate de evenimente ce prilejuiesc concentrarea unor mase mari de oameni care sunt impuse de situații deosebite ce nu pot fi rezolvate numai prin activitatea curentă, executată în mod obișnuit, zilnic.
- ✚ **Incintă** - reprezintă interiorul unității de învățământ preuniversitar, destinat desfășurării activității didactice, unde elevii participă la cursuri, precum și locurile de cazare ale acestora.
- ✚ **Perimetru** - reprezintă suprafața delimitată de gardul împrejmuit al acesteia.
- ✚ **Zona adiacentă unităților de învățământ** – reprezintă spațiul alăturat unității de învățământ preuniversitar, situat în afara perimetrului școlii, de jur împrejurul acestuia, formată din zone pietonale și alte elemente apropiate - comune, precum străzi, alei, poteci.

ANEXA 1

MODEL DE ACORD LA NIVEL DE COMISIE JUDEȚEANĂ - ACORD DE COOPERARE privind sistemul-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și personalului didactic

I. SITUAȚIA PREMISĂ

Delincvența juvenilă în școli și în zona adiacentă acestora poate reprezenta un fenomen deosebit de îngrijorător, întrucât implicarea elevilor la vârste fragede în săvârșirea de infracțiuni constituie adesea un risc potențial care deturneză unii adolescenți de la construirea unei vieți normale, civilizate, bazate pe respectarea normelor de conviețuire socială și îi predispune la comiterea de fapte antisociale, devenind astfel victimele unei potențiale cariere infracționale.

În același timp, perioada pubertății este caracterizată de dezvoltarea personalității și de structurarea sistemului atitudinal-valoric. În acest context, prevenirea infracționalității în rândul minorilor și a conduitelor cu caracter delinvențial capătă un rol deosebit de important în diminuarea și stoparea acestor comportamente negative, datorită receptivității sporite și tendințelor de imitare a comportamentelor teribiliste și nonconformiste, specifice pubertății.

Pe baza constatărilor efectuate de-a lungul timpului, se poate afirma că, atât la nivelul poliției, al școlilor, al administrației locale cât și al celorlalte instituții cu atribuții în domeniu, este necesară asigurarea unui supliment de informații, competențe și abilități, pentru obținerea rezultatelor dorite cu privire la prevenirea delincvenței juvenile în școli. Prin urmare,

trebuie să fie stabilite competențe și abilități necesare implementării, îmbunătățirii și consolidării siguranței școlare.

Rezultatele muncii în parteneriat, atât la nivel central cât și, mai ales, la nivel județean, sunt întotdeauna superioare oricărei activități efectuate în mod solitar.

În cadrul parteneriatului este foarte important ca fiecare actor să acționeze potrivit competențelor legale, asigurând continuitatea și complementaritatea procesului de prevenție.

Astfel, în baza prevederilor Legii nr. 35/2007 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 340 din 12 iulie 2004 privind prefectul și instituția prefectului și ale H.G. nr. 460 din 5 aprilie 2006 pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 340/2004, la nivel județean va fi constituită Comisia de elaborare a sistemului-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și personalului didactic. Comisia va fi compusă din reprezentanți ai autorităților administrației publice locale, inspectoratului școlar județean, inspectoratului de poliție județean, inspectoratului de jandarmi județean și poliției locale.

II. SCOPUL

Acest acord de cooperare are drept scop realizarea unui sistem de cooperare interinstituțională, care să acționeze într-o concepție unitară pentru asigurarea protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și personalului didactic, prevenirea și combaterea delincvenței juvenile în unitățile de învățământ preuniversitar și crearea unui climat de siguranță publică în interiorul și în imediata vecinătate a școlilor.

Părțile implicate au un interes comun pentru asigurarea și menținerea unui climat cât mai sigur de siguranță școlară.

Prin semnarea acordului de cooperare, părțile își declară intenția de a susține o politică uniformă și coerentă de siguranță în cadrul școlilor care fac obiectul acestui acord. Totodată, părțile interesate se obligă să depună toate eforturile și își afirmă intenția de a aduce la îndeplinire acest acord conform atribuțiilor legale ce le revin.

III. RESPONSABILITĂȚILE PĂRȚILOR

Părțile interesate, reprezentate în Comisia de elaborare a sistemului-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și

personalului didactic constituită la nivel județean, au următoarele responsabilități:

- **Administrația publică locală, prin** consiliile județene, Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale alocă, în limita bugetelor aprobate, resurse financiare necesare pentru realizarea împrejmuirilor, securizarea clădirilor unităților de învățământ, pentru iluminat și pentru alte măsuri prin care crește siguranța unităților școlare, la solicitarea consiliului de administrație al unităților școlare, cu sprijinul de specialitate acordat de poliție, conform prevederilor Legii nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, asigură, potrivit competențelor lor, condițiile necesare bunei funcționări a instituțiilor și serviciilor publice de educație, sănătate, cultură, tineret și sport, apărarea ordinii publice, de interes local; urmăresc și controlează activitatea acestora.
- **Inspectoratul școlar județean**, în calitate de reprezentant al unităților de învățământ situate pe teritoriul județului, are responsabilitatea de a asigura condițiile necesare desfășurării normale a procesului de învățământ, conform prevederilor legale, respectiv protecția unităților școlare, siguranța corpului didactic, personalului didactic auxiliar și a elevilor școlii.
- **Inspectoratul de poliție județean, inspectoratul de jandarmi județean și poliția locală (acolo unde aceasta funcționează)** sunt însărcinate să asigure respectarea legislației în vigoare, precum și asigurarea și menținerea ordinii publice, în calitatea lor de autorități competente.

IV. Atribuțiile Comisiei de elaborare a sistemului-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și personalului didactic și ale persoanelor de contact.

Comisia sus-menționată va elabora, sub coordonarea prefectului, **sistemul-cadru** de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și personalului didactic, care va fi **concretizat într-un plan local comun de acțiune, care vor cuprinde sarcini, responsabilități, termene concrete pentru fiecare parte implicată.**

Planul comun de acțiune va fi **aprobat prin ordin al prefectului** și va respecta structura și obiectivele Planului național comun de acțiune în acest domeniu, adaptate la situația specifică a județului respectiv.

În vederea elaborării sistemului-cadru, inspectoratul școlar județean va pune la dispoziția inspectoratului de poliție județean și inspectoratului de jandarmi județean câte o **copie a regulamentelor de ordine interioară** emise de consiliile profesionale ale unităților școlare.

Semnele distinctive stabilite, în condițiile legii, pentru elevii unităților de învățământ, vor fi comunicate de inspectoratul școlar județean celor două instituții menționate în alineatul precedent.

Inspectoratul școlar județean va centraliza și va transmite instituției prefectului **solicitățile consiliilor de administrație ale unităților școlare** privind resursele financiare necesare realizării măsurilor prin care crește siguranța publică în aceste obiective, respectiv securizarea clădirilor, realizarea împrejmuirilor și funcționarea iluminatului.

Persoane de contact

Fiecare dintre instituțiile sus-menționate va numi **o persoană de contact permanent**, care va acționa în calitate de reprezentant delegat al respectivei părți în cadrul Comisiei de elaborare a sistemului-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și personalului didactic. Totodată, fiecare dintre părțile implicate va numi **un înlocuitor al persoanei de contact permanent**, care, la nevoie, să asigure continuitatea reprezentării instituției în comisie.

Sarcinile principale ale persoanelor de contact sunt:

- intermediază relaționarea instituției din care face parte cu celelalte părți;
- asigură informarea promptă a celorlalte părți, astfel încât fiecare parte să-și poată îndeplini rolul în condiții optime;
- constituie prima persoană care oferă informații pentru propria sa organizație;
- asigură diseminarea informațiilor în cadrul propriei organizații;
- realizează informarea propriei organizații în privința evoluțiilor și activităților realizate în scopul aplicării acordului;
- asigură participarea la evaluările acestui acord.

V. Durata acordului

Acordul intră în vigoare la data semnării și poate fi modificat prin acordul părților, în orice moment, cu o notificare prealabilă a celorlalte părți cu cel puțin 30 zile.

În absența unei prevederi referitoare la schimbarea sa, acordul este considerat în vigoare și prelungit mutual pentru fiecare an școlar.

VI. Evaluare

Școlile vor întocmi trimestrial un raport de evaluare referitor la climatul de siguranță școlară, pe care îl vor transmite Inspectoratului școlar județean (conform anexei).

Trimestrial, prefectul, împreună cu membrii comisiei, va analiza modul în care este asigurată protecția unităților de învățământ, pe baza rapoartelor de evaluare elaborate la nivelul unităților de învățământ preuniversitar și celor ale poliției.

Stabilirea datei analizei va fi efectuată la nivelul compartimentului „Activități pentru situații de urgență” din cadrul Instituției Prefectului, de regulă în prima decadă a lunii următoare trimestrului încheiat.

VII. Dispoziții finale

O notă cu principalele concluzii și măsuri stabilite cu ocazia analizei trimestriale va fi elaborată și trimisă de către comisie Comitetului interministerial, în prima jumătate a lunii următoare trimestrului încheiat, în scopul monitorizării fenomenului la nivel național și al informării miniștrilor de resort.

Anexe:

1. Model raport de siguranță în școală

RAPORT SIGURANȚĂ ȘCOLARĂ
SET ÎNTREBĂRI INDICATORI EVALUARE MEDIU ȘCOLAR

I. POPULAȚIE ȘCOLARĂ				
VÂRSTĂ	RURAL		URBAN	
	băieți	fete	băieți	fete
07-14 ani				
14-18 ani				

II. INCIDENTE					
LOC	URBAN		RURAL		TOTAL
Categorii Vârstă	07-14 ani	14-18 ani	07-14 ani	14-18 ani	
În incinta școlii					
În afara școlii					
În timpul orelor de curs					
În afara orelor de curs					
Victime elevi					
Victime profesori					
Alte victime					
Autori elevi					
Autori profesori					
Alți autori					

III. FORME DE VIOLENȚE					
LOC/tip	URBAN		RURAL		TOTAL
	Violență verbală	Violență fizică	Violență verbală	Violență fizică	
Violența elevi - profesori					
Violența profesori - elevi					
Violența părinților în spațiul școlii					

IV. INFRAȚIUNI					
	URBAN		RURAL		TOTAL
	În incinta școlii	În afara școlii	În incinta școlii	În afara școlii	
Omor					
Tentativă de omor					
Vătămări corporale					
Loviri sau alte violente					
Amenințare					
Șantaj					
Viol					
Raport sexual cu o minoră					
Furt					
Tâlhărie					
Distrugeri					
Calomnia					
Încăierarea					
Insulta					
Răspândirea de materiale obscene					
Prostituția					
Legea nr.143/2000 privind consumul și distribuția de substanțe halucinogene					
Contravenții					
Legea nr. 61/1991 privind tulburarea ordinii publice					

V. CONDIȚII DE RISC			
A. Asigurarea cu pază a unităților de învățământ	URBAN	RURAL	TOTAL
➤ Nr. unități de învățământ asigurate cu pază , din care			
• cu paza proprie			
• de societăți specializate de pază			
• dispozitive mixte			
• unități asigurate cu pază permanentă (24 ore/zi)			

➤ unități dotate cu sisteme de alarmare moderne			
➤ unități dotate cu sisteme de supraveghere video			
B. Nr. școli care nu au asigurat iluminatul public în zonă			
C. Nr. școli care nu au gard împrejmuitor			
- are gard împrejmuitor			
- nu are gard împrejmuitor			
D. Existența societăți comerciale care vând, expun, comercializează produse tutun și alcool, materiale obscene), săli de internet, cazinouri etc.			
E. Nr. școli în zona cărora au fost depistate grupuri delincvente			

VI. PROGRAME DE PREVENIRE			
	Urban	Rural	Total
Număr programe punctuale privind :			
• grupurile țintă (, , , , etc.)			
• elevi problemă			
• absenteism școlar			
• abandon școlar			
• familii dezorganizate			
• droguri			
• găști de cartier			
parteneri angrenați			
• poliție			
• jandarmerie			
• ONG-uri			
• altele			
Numărul de elevi participanți la diferite tipuri de activități curriculare și extracurriculare (fiecare elev participă la cel puțin o formă de activitate extrașcolară)			
Număr de elevi consiliați			
Numărul de întâlniri realizat la nivelul unității școlare cu părinții			
Numărul de teme realizate la nivelul unității școlare (minimum una semestrial pentru fiecare clasă)			
Număr de proiecte inițiate de elevi (cel puțin unul semestrial)			

VII. SANȚIUNI APLICATE			
ELEVI	Urban	Rural	Total
• observația individuală;			
• mustrare în fața clasei și/sau în fața consiliului clasei/consiliului profesoral;			
• mustrare scrisă;			
• retragerea temporară sau definitivă a bursei;			
• eliminarea de la cursuri pe o perioadă de 3-5 zile			
• mutarea disciplinară la o clasă paralelă, din aceeași școală			
• mutarea disciplinară la o altă unitate de învățământ, cu acceptul conducerii unității primitoare			
• preavizul de exmatriculare			
• exmatricularea			
• altele			
PROFESORI			
➤ observație scrisă;			
➤ avertisment			
➤ altele			

ANEXA 2

MONITORUL INTEGRAT AL SIGURANȚEI ȘCOLARE (MISS)

INTRODUCERE

Monitorul Integrat al Siguranței Școlare (MISS) își propune să prezinte o imagine cât mai clară privind evoluțiile sistemului educațional preuniversitar în interacțiunile sale interne și externe în ceea ce privește domeniul siguranței școlare și climatul școlar optim din perspectiva calitativă a asigurării condițiilor decisive pentru procesul de învățământ:

- a. Infrastructură – clădirea școlii și împrejurimi;
- b. Sisteme de siguranță și monitorizare;
- c. Condiții care facilitează sau îngreunează asigurarea siguranței școlare în zona adiacentă (trafic intens, semaforizări, piețe etc.). Cercetările dedicate acestui subiect se vor baza pe concepțiile, ideile și percepțiile principalilor actori interesați în aceste domenii esențiale ale sistemului educațional.

Monitorul este orientat pe modul în care elevii, profesorii și părinții se raportează la climatul din școală și siguranța școlară pe câteva dintre cele mai importante arii ale acestui domeniu: spațial, instituțional, educativ, infracțional din perspectiva prevenției și intervenției. În plus, condițiile de desfășurare a procesului educațional, respectiv climatul școlar, presupun existența regulamentelor de ordine interioară, a codurilor specifice școlii cu privire la conduită și ținută, măsuri dedicate îmbunătățirii climatului școlar, precum și eficacitatea acestora. Acțiunile specifice, precum și motivarea profesorilor și elevilor de a contribui la asigurarea unui climat de siguranță școlară (comportamente problemă, infracționalitate), zonele de risc, politici, măsuri și mecanisme pentru asigurarea siguranței școlare, precum și impactul acestora etc., vor presupune utilizarea setului de indicatori statistici generali și specifici, ai urmăririi multidimensionale, cantitative și

calitative a evoluției delincvenței juvenile, precum și harta riscului infracțional.

Monitorul va include și alte componente actuale și semnificative care, indirect, au legătură cu siguranța școlară: utilizarea serviciilor TIC și intensificarea manifestărilor de “cyber-hărțuire” (deci evitarea “cyber-incidentelor”), precum și valorificarea activităților sportive și culturale extracurriculare la nivelul școlilor în cadrul unor acțiuni concertate cu alți parteneri din rețea pentru creșterea gradului de siguranță școlară și îmbunătățirea climatului școlar. Setul de măsurători al componentelor indirecte va contribui la conturarea unui tablou complet al climatului de siguranță și al setului de măsuri minime/standard de prevenire, util atât profesioniștilor din domeniul siguranței publice cât și profesorilor, părinților, specialiștilor în psihologie juvenilă și școlară, serviciilor de asistență socială etc.

i. Principiile după care se ghidează MISS

Monitorul Integrat al Siguranței Școlare este conceput și aplicat pornind de la premisa că *autoritățile/instituțiile/organismele locale relevante trebuie să se implice în crearea condițiilor optime pentru asigurarea unui climat de siguranță școlară care să contribuie la construirea performanței educaționale*. Astfel, se va construi un instrument apt să contribuie la formularea principalelor strategii, politici și măsuri destinate asigurării și creșterii nivelului de siguranță școlară și îmbunătățirii climatului școlar în vederea creării unui mediu propice pentru profesori și elevi în desfășurarea activităților specifice procesului educațional și pentru cultivarea unui sistem educațional performant. În același timp, monitorul le oferă părinților posibilitatea de a-și forma o imagine despre condițiile, posibilitățile și limitele existente în asigurarea unui sistem de siguranță școlară și de îmbunătățire a climatului școlar optim, contribuind și la înțelegerea și monitorizarea corectă a problemelor cu care se confruntă tinerii în perioada adolescenței și care – fără acțiuni și măsuri preventive – pot duce la apariția manifestărilor de delincvență juvenilă.

Monitorul va realiza și o analiză *a aspectelor economice, sociale și culturale la nivel național/regional/local* prin includerea unor întrebări legate de acestea în anchetele/chestionarele și listele de inventariere pe baza cărora urmează să fie construit.

Considerăm că, prin includerea acestor aspecte, se răspunde unui dublu scop:

-
- (i) informații despre influențele exercitate asupra politicilor, măsurilor și acțiunilor întreprinse pentru siguranța școlară de mediul extern, pentru a oferi factorilor de decizie informații despre situațiile care necesită formularea de noi politici, măsuri, ori pentru a analiza cele mai bune pârghii pentru îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a procesului educațional din perspectivă spațială, instituțională, socială, educativă și infrațională, conform ariilor de interes ale prevenirii și intervenției în cazul delincvenței juvenile și
 - (ii) creșterea gradului de interes și înțelegere a fenomenelor din interiorul școlii și, implicit, de implicare a factorilor responsabili din mediul extern în soluționarea celor mai presante probleme, sprijinind crearea sistemului-suport pentru școală – prin contribuții directe și indirecte alături de autoritățile publice centrale și locale la îmbunătățirea condițiilor din școli din perspectiva infrastructurii și a resurselor umane dedicate asigurării siguranței școlare și climatului școlar optim, la prevenirea și reducerea nivelurilor de delincvență juvenilă etc.

Astfel, prin monitor se furnizează autorităților și altor actori interesați informații-cadru substanțiale (potrivit machetei de monitorizare curentă), precum și studii/analize tematice.

Implicit, prin crearea și implementarea acestui monitor va fi încurajată, în timp, o mai mare implicare a societății prin stimularea activităților desfășurate pe bază de voluntariat, răspunzând astfel și cerințelor comunitare de dezvoltare a unei cetățenii europene incluzive.

Condițiile preliminare de realizare ale MISS au inclus:

- crearea unei baze de date și designul mai multor modalități de anchetă în hard-copy (pe hârtie) și pe internet (respectiv, stabilirea conținutului pentru anchetele hard-copy care vor avea întrebări și variante de răspuns închise/cu opțiuni limitate și numai pentru anumite întrebări/puncte și opțiunea unui răspuns deschis (comentarii);
- asigurarea flexibilității în adaptarea chestionarelor în funcție de contextul național/regional/local;
- centralizează și analizează baza de date curentă specifică activității de prevenție și intervenție în colaborare cu structurile cu responsabilități în domeniu.

Prin asigurarea condițiilor specifice, MISS este un instrument care facilitează, realizarea de comparații la nivelurile regional și local și pentru determinarea/măsurarea evoluțiilor pe perioada de realizare a

anchetelor/ chestionarelor/ listelor de inventariere. Autoritățile responsabile de asigurarea siguranței publice în școli și în zona adiacentă acestora, școlile și toți ceilalți actori implicați vor avea posibilitatea de a realiza "benchmarking" în ceea ce privește bunele practici în domeniul siguranței școlare și climatului școlar optim la nivel național și regional. În același timp, va permite evaluarea și corelarea evoluțiilor în context, precum și estimarea impactului diverselor politici, măsuri și inițiative ale sistemului educațional în domeniul siguranței școlare și climatului școlar optim, dar și ale politicilor sociale pe scară largă cu impact asupra sferei de interes specific.

MISS se realizează semestrial pe parcursul anului școlar, iar conținutul acestuia va fi modular, respectiv o parte comună accesibilă tuturor celor interesați în acest domeniu, o parte flexibilă, pe teme de interes adaptată specificului fiecărei categorii de fenomene analizate și o parte specifică, confidențială, accesibilă numai autorităților cu atribuții și responsabilități specifice în domeniul siguranței școlare și climatului școlar optim.

ii. Teme principale

Autoritățile centrale și locale direct interesate de obținerea unor informații cât mai concludente cu privire la evoluțiile din mediul social și școlar pentru asigurarea condițiilor optime în cadrul comunității, acest monitor școlar reprezintă o sursă de informații relevante, deoarece își propune să acopere următoarele teme:

- a. Gradul de satisfacție/insatisfacție al tinerilor în general și percepția acestora cu privire la siguranța școlară și climatul școlar optim;
- b. Percepția profesorilor, părinților, altor părți interesate despre măsurile existente în vederea asigurării siguranței școlare și a climatului școlar optim;
- c. Siguranța școlară și asistența socială destinată elevilor; sistemele suport disponibile pentru școală în vederea asigurării siguranței școlare și climatului școlar optim;
- d. Participarea/implicarea profesorilor, elevilor, părinților la crearea condițiilor optime din perspectiva siguranței școlare și climatului școlar optim;
- e. Evaluarea aplicațiilor TIC din perspectiva "cyber-hărțuirii" și "cyber-incidentelor";

- f. Servicii de consiliere-ghidare/psihologice și alte tipuri de asistență directă pentru elevi și familiile acestora în domeniul prevenirii delincvenței juvenile;
- g. Activități extracurriculare culturale/sportive și alte acțiuni în echipe mixte destinate cultivării spiritului civic de respectare a normelor și adoptare a conduitelor preventive, destinate reducerii pericolelor la adresa siguranței școlare, îmbunătățirii climatului școlar optim și diminuării nivelurilor de delincvență juvenilă etc.

Monitorul va urmări statistic și va efectua analize/evaluări periodice pe ariile tematice incluse în Planul de Acțiune la nivel național în domeniul prevenirii delincvenței juvenile în interiorul și în zona adiacentă școlilor.

iii. Confidențialitatea rezultatelor

Anchetele/chestionarele/listele de inventariere vor fi transmise spre completare persoanelor direct responsabile de siguranța școlară la nivelul școlilor, la nivelul inspectoratelor școlare din subordinea MECTS, precum și la MECTS și IGPR, rezultatele și concluziile acestora fiind înaintate spre evaluare și formularea concluziilor și realizarea propunerilor pentru viitoarele politici și măsuri în domeniu. Comitetul interministerial va stabili instituțiile/persoanele autorizate să dispună de acces neîngrădit la datele furnizate pe această cale, precum și în privința datelor/rezultatelor ce pot fi puse la dispoziția publicului larg și al celor care pot fi publicate de mass-media.

Anchetele/chestionarele/listele de inventariere nu vor conține nici un fel de date personale de identificare.

INSTRUMENTE DE CERCETARE:

1.1. Indicatori statistici de stare și de proces

Principalul instrument este reprezentat de indicatorii specifici de monitorizare și de indicatorii de impact incluși în baza de date și cei preluați în cadrul anchetelor semestriale. În același timp, se va apela periodic – fie anual, fie la doi ani – la anchete tematice care să se adreseze și celorlalți actori interesați din sfera educației și din sfera siguranței publice, precum și comunității, pentru a stabili modul în care este privită activitatea școlilor pentru îmbunătățirea, în general, a calității și eficacității sistemului de educație, a prestației acestuia pentru asigurarea unui climat corespunzător pentru creșterea performanței educaționale.

Semestrial, școlile vor primi formatul cu întrebările la care trebuie să răspundă cu specificarea celor două perioade de colectare, prelucrare și

transmitere la nivel județean și, de acolo, la nivel național. În plus, pentru modelele tematice, metodologia de aplicare a modulelor va fi însoțită de o fișă explicativă în care vor fi detaliate scopul, structura și obiectivele urmărite prin completarea respectivelor anchete/chestionare etc.

Metoda de eșantionare va fi adaptată la tematicile de analiză pentru a putea surprinde cel mai bine fenomenele prioritizate.

Pe baza concluziilor rezultate din primele două anchete MISS se va apela, dacă se consideră necesar, la activitatea de teren, care va reprezenta o cercetare mai amplă pe un eșantion de școli. Această cercetare directă va urmări îmbunătățirea aspectelor vizate din domeniul educației și cooperării inter- și intrainstituționale pentru asigurarea siguranței școlare și climatului școlar optim, la nivelul comunității și la nivel național.

a. Colectarea datelor prin intermediul școlilor

Baza de date va conține listarea tuturor unităților școlare actualizată pentru fiecare an școlar, iar anchetele se vor realiza pe bază de eșantionare. Școlile pentru eșantion vor fi selectate prin realizarea de eșantioane reprezentative pe regiuni/județe, atât pentru urban cât și pentru rural, iar rezultatele vor fi comunicate conform celor prevăzute în conformitate cu normele confidențialității, prin diseminarea rezultatelor obținute într-un buletin de informare al MISS (Monitorul Integrat de Siguranță Școlară) către autoritățile centrale și locale și instituțiile/organele interesate. Monitorul va fi astfel și un instrument la care școlile vor putea apela pentru a-și întocmi propriile evaluări calitative referitoare la siguranța din propria școală.

Datele vor fi reprezentative și specifice partenerilor (interinstituțional și intrașcolar, pentru inspectoratele școlare și pentru autoritățile responsabile cu asigurarea siguranței publice etc.). De asemenea, vor fi special realizate pentru anvelopele din cadrul acțiunilor naționale respectiv anchete tematice, chestionare, studii etc.

b. Modul de colectare a datelor

- Internet Computer Assisted Web Interviewing (CAWI)
- Scris – Paper and Pencil Interviewing (PAPI)
- Telefonice - Computer Assisted Telephone Interviewing (CATI)
- Față în față - Computer Assisted Personal Interviewing (CAPI)

Având în vedere actualul context socioeconomic, considerăm că ar fi recomandabilă aplicarea CAWI prin implementarea unui program/format accesibil numai la nivelul IGPR, al MECTS și al primăriilor, prin includerea inspectoratelor școlare și școlilor, precum și gestionarului bazei de date pentru Monitor și Buletinul realizat pe baza acestui instrument (IEN). Aceste evaluări în format electronic, care vor prezenta pe lângă siguranța în accesare și o mai mare eficacitate a costurilor, vor fi urmate o dată la doi ani de aplicarea metodei PAPI.

Sursele de colectare a datelor și informațiilor folosite vor fi datele statistice, chestionarele întocmite conform *Listei de verificare și Listei de inventariere* la nivel de școală, precum și întrebări suplimentare pentru obținerea de date complete în privința evoluțiilor din mediul școlar în domeniul siguranței școlare și climatului școlar optim, precum și în ceea ce privește delincvența juvenilă, datele putând fi folosite pentru diagnosticarea

1.2. Principalele teme menționate mai sus vor fi abordate din perspectiva tuturor actorilor implicați și interesați, în cele ce urmează fiind enumerate câteva dintre aspectele de detaliu asupra cărora se vor concentra chestionarele:

- regulamentul școlar și măsura în care este cunoscut și comunicat anual elevilor și părinților;
- regulamentul de ordine interioară al școlii, reguli ale claselor (dacă există sau nu) și participarea cu propuneri la îmbunătățirea acestora: profesori, elevi, părinți;
- percepția privind cooperarea între: profesori-elevi; elevi-elevi; profesori-profesori; profesori-părinți;
- existența/inexistența cooperării dintre școală și diferiți actori din mediul extern;
- participarea la consiliile profesionale, profesori-elevi, la consiliile elevilor și părinților;
- capacitatea de influențare a aspectelor relevante din viața de zi cu zi în școală;
- niveluri de implicare ale elevilor, profesorilor, părinților, altor participanți la viața școlară (poliție, psihologi, medici, asistență socială);
- opinia elevilor în privința regulamentului școlar:
 - ✓ dacă sunt cunoscute regulile
 - ✓ modul în care sunt aplicate practic de profesori (consecvent, inconsecvent, deloc)

- ✓ cunoașterea regulilor școlare de elevi după an școlar și tip de școală și sexe
- ✓ consecvența în respectarea regulamentului școlar după an școlar/tip școală/sexe
- ✓ reguli cu care sunt/nu sunt de acord;.

– tipuri de sancțiuni aplicate de școală după an școlar/tip școală/sexe.

Monitorul va inventaria tipurile de servicii de asistență necesare a fi asigurate școlilor, cât și principalele instituții facilitatoare din domeniul siguranței publice, asistenței sociale și medicale, al justiției. Pe baza rezultatelor evaluărilor/analizelor efectuate de MISS se vor propune mecanisme, instrumente, măsuri, precum și acțiuni de politică pentru prevenirea delincvenței juvenile, asigurarea siguranței școlare și climatului școlar optim. Aceste rezultate vor fi avute în vedere la actualizarea/dezvoltarea Planului de Acțiune în domeniu, precum și pentru dezvoltarea de politici specifice.

Monitorul își propune să fie instrumentul de referință, iar Buletinul, sursa de informare pentru toți actorii interesați în domeniul siguranței școlare și climatului școlar optim, precum și pentru prevenirea delincvenței juvenile, cu precădere în mediul școlar, prin rezultatele sale sperând să contribuie la o mai bună coagulare a tuturor factorilor responsabili, atât din mediul școlar cât și din mediul extern școlii, în vederea asigurării unor rezultate cât mai bune în aceste domenii.

BIBLIOGRAFIE

LEGISLAȚIE

- Constituția României din 1991, modificată și completată prin Legea de revizuire nr. 429/2003
- Codul penal al României, în vigoare
- Codul Familiei
- Codul de Procedură Penală
- Codul Civil
- Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie
- Legea nr. 466 din 4 noiembrie 2004 privind Statutul asistentului social
- Legea 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, republicată
- Legea nr. 47 din 8 martie 2006 privind sistemul național de asistență socială
- Lege nr.18/1990 Convenția O.N.U. cu privire la drepturile copilului
- Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice - cu modificările ulterioare
- Legea nr. 371/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Poliției comunitare pentru ordine publică;
- Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor și valorilor și protecției persoanelor, modificată și completată prin Legea nr. 40/2010
- Legea nr. 295/28.06.2004 privind regimul armelor și munițiilor
- Legea nr. 35 din 2 martie 2007 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ, modificată și completată prin Legea nr. 29/2010
- Legea nr. 705/2001 privind sistemul național de asistență socială

- Legea nr. 211 din 27 mai 2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor
- H.G. nr. 299/2003 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor
- H.G. nr. 1624/23 decembrie 2003 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Familiei
- H.G. nr. 686/12 iulie 2005 pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului violenței în familie
- H.G. nr. 852/ 23 septembrie 1996 privind înființarea Centrului Pilot de Asistență și Protecție a Victimelor Violenței în Familie
- H.G. nr. 1504/ 16 septembrie 2004 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru prevenirea și combaterea abuzului sexual asupra copilului și a exploatării sexuale a copiilor în scopuri comerciale
- H.G. nr. 1295/13 august 2004 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru prevenirea și combaterea traficului de copii;
- H.G. nr. 1769/21 octombrie 2004 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru eliminarea exploatării prin muncă a copiilor
- H.G. nr.196/ 17 martie 2005 privind aprobarea Strategiei Ministerului Administrației și Internelor de realizare a ordinii și siguranței publice, pentru creșterea siguranței cetățeanului și prevenirea criminalității stradale
- H.G. nr. 860/2008 din 13 august 2008 privind aprobarea Strategiei naționale în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2008-2013 și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului 2008-2013
- Ordinul nr. 183/3032 din 29 noiembrie 2001 privind colaborarea în domeniul educației și pregătirii antiinfracționale a elevilor; Emitent: Ministerul de Interne nr. 183 din 29 noiembrie 2001 și Ministerul Educației și Cercetării nr. 3.032 din 14 ianuarie 2002
- Ordinul nr. 177/16.12.2003 privind aprobarea standardelor minime obligatorii pentru telefonul copilului, standardelor minime obligatorii privind centrul de consiliere pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat, precum și a standardelor minime obligatorii privind centrul de resurse comunitare pentru prevenirea abuzului, neglijării și exploatării copilului

-
- Ordinul M.E.C.T. nr. 1409/29.06.2007 privind aprobarea Strategiei Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului cu privire la reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar
 - Convenția pentru protecția copiilor împotriva exploatării și abuzurilor sexuale aflată în procedura de ratificare
 - Declarația Universală a Drepturilor Omului a O.N.U., adoptată în anul 1948;
 - Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, elaborată de Consiliul Europei;
 - Recomandarea Rec(2001)10 adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei, 19 septembrie 2001
 - Recomandarea Nr. R (85) 4 a Comitetului Miniștrilor către Statele membre, privind violența în cadrul familiei (adoptată de Comitetul Miniștrilor la 26 martie 1985, în cadrul celei de-a 382-a reuniuni a Delegațiilor Miniștrilor)

SURSĂ MAI

- Situații Statistice IGPR
- Concepția de acțiune a poliției, nr. 25692/02.06.2005, privind preluarea apelurilor primite prin Serviciul Național Unic de Apel de Urgență 112 și realizarea intervenției la locul evenimentului sesizat
- Dispoziția I.G.P.R nr.7/2008 privind concepția de organizare și acțiune a structurilor poliției de ordine publică
- Dispoziția I.G.P.R nr. 643/2005 privind manualul de bune practici de intervenție pentru polițistul de ordine publică
- MIRA/IGPR – Manual Poliția de Proximitate 2006
- IGPR/ICPC - Evaluarea proiectelor de prevenire a delincvenței juvenile desfășurate de structurile teritoriale de analiză și prevenire a criminalității/2007
- IGPR - DPOP- Notă informativă privind găștile de cartier
- MIRA/IGPR - Manual Poliția de Proximitate 2006
- IGPR/ICPC - Evaluarea proiectelor de prevenire a delincvenței juvenile, proiecte desfășurate de structurile teritoriale de analiză și prevenire a criminalității – 2007;

- IGPR/ICPC - Evaluarea programului de prevenire și combatere a criminalității stradale – 2007
- Ordine Publică – curs editat de MAI – Academia de Poliție „Al. I. Cuza”
- Programele de „prevenire și combatere a violenței în familie” și „Voluntariatul în poliție – reală implicare a comunității” – derulate în baza memorandumului de înțelegere între MAI din România și MI din Regatul Țărilor de Jos.
- Manualul Schengen
- IGPR – Manualul de bune practici privind modul de acțiune a poliției în cazurile disparițiilor de copii sau ale victimelor abuzurilor, traficului de persoane și pornografiei pe internet – 2007
- Studiul Global privind Sănătatea realizat în Școli
- Studiul ONU privind violența asupra copiilor

Alte surse:

- Violența domestică și criminalitatea feminină – Studiu efectuat de dr. Aurora Liiceanu, dr. Doina Ștefan Saucan, drd. Ioan Mihai Micle - psihologi
- Stănoiu Rodica Mihaela, Brezeanu Ortansa și Dianu Tiberiu, Tranziția și criminalitatea, Editura Oscar, 1994
- Gheorghe Florian - Prevenirea Criminalității – Teorie și practică, Editura Oscar Print, 2005
- Prevenirea Criminalității. Teorie și Practică, dr. Gheorghe Florian, Institutul Național de Criminologie, Codul European de etică al Poliției, Codul de conduită pentru polițiști, adoptat prin rezoluția Adunării generale a ONU nr. 14169/17.12.1979 - accesibil pe internet.
- Evoluția criminalității în actualul context socioeconomic IGPR, București, 2009
- M. Cusson «Prévenir la délinquance», PUF, Paris, 2002, p. 75
- M. Cusson «Prévenir la délinquance», PUF, Paris, 2002, p. 156
- Documentare realizată de autor la „Agenția Națională a Serviciilor de Poliție KLPD” – Haga, Olanda
- Champion, Dean: Rush, George: Policing in the Community, Prentice Hall, 1997

-
- Fooner, Michael: Inside Interpol: Combating World Crime through Science and International Police Cooperation, 1975
 - Guyomarch, Anne: Problems and Prospects for European Police Cooperation after Maastricht, Policing and Society 5 No. 3, 1995
 - Heberton, Bill; Thomas, Tom: Policing Europe: Cooperation Policiere en Europe (Europe land Police Cooperation in Europe) Paris: Institute des Hautes Etudes et le Sécurité Interieure, 1996
 - HISTORIC STAGES: An area of freedom, security and justice EU "Information and communication" Unit, Directorate-General JUSTICE, FREEDOM AND SECURITY, B-1049 Brussels, November 2004
 - Jackson, Mary: Policing in a Diverse Society: An American Dilemma, Carolina Academic, 2004
 - John Rowan, The Structured Crowd, Ed. Davis-Poynter, 1978.
 - Peak, Kenneth; Glensor: Community Policing and Problem Solving: Strategies and Practices, Prentice Hall, 2004
 - Roberg, Roy; Cordner, Gary; Novak: Kenneth Police&Society Published by Roxbury Pub Co, 2003

SURSE INTERNET

- www.politiaromana.ro
- www.edu.ro
- www.osce.org/hcnm.
- <http://www.copii.ro/content.aspx?id=92>
- http://www.educatiefaraviolenta.ro/Campania_impotriva_violentei/Evenimente_2008
- <http://www.unicef.org/romania/ro/about.html>
- http://www.mai.gov.ro/Documente/Structuri/CentruldeCooperarePolitien_eascaInternationale/AtributiileBNI.pdf
- <http://anitp.mai.gov.ro/ro/trafic/aspecte.php>
- http://www.onuinfo.ro/documente_fundamentale/instrumente_internationale/conventie_drepturi_civile_politice
- [www. program antitrog.mht](http://www.programantitrog.mht)
- Ghid pentru acțiune > Principii strategice > Parteneriat – accesibil pe internet: www.ilo.org.ciaris

- Decizia Consiliului European, din 28 mai 2001, de instituire a unei rețele europene de prevenire a criminalității - internet http://ns1.just.ro/files/cji_penal_26032007
- Strategia Ministerului Administrației și Internelor de realizare a ordinii și siguranței publice, pentru creșterea siguranței cetățeanului și prevenirea criminalității stradale
- www.twitter/http.bit.ly/91pgze
- www.youtube.com
- www.zat.nl

Programul
MATRA 06/RM/9/1

Departa de a se dori un manual exhaustiv, autorii privesc această lucrare ca un modest punct de pornire pentru viitoarele inițiative în domeniu, considerând că siguranța în școală și în zona adiacentă acesteia reprezintă una dintre condițiile necesare și importante pentru asigurarea unui climat sănătos de dezvoltare, instruire și formare a tinerilor ca membri ai “cetății” și ai comunității europene. De aceea, manualul trebuie privit ca o platformă ce poate fi permanent revizuită și perfecționată, adresându-se în egală măsură, profesioniștilor din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, cât și celor din Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, precum și studenților ce se pregătesc pentru nobila misiune de polițiști ori dascăli. Considerăm că, în egală măsură acest manual poate fi o sursă utilă de informare și pentru părinți și elevi, care pot astfel afla mai multe despre eforturile depuse de școli, profesori, dar și de poliția de ordine publică, jandarmerie, de alte autorități centrale și locale, de organizații guvernamentale și non-guvernamentale etc., pentru ca tânăra generație să se simtă în siguranță atât pe drumul casă școală, cât și în incinta școlii.

EDITURA
Expert

